

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ปริญญานิพนธ์
ของ
เปรมฤทัย ขนนไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ปริญญานิพนธ์
ของ
เปรมฤทัย ขนนไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ
ของ
เปรมฤทัย ขนนไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2548

เปรมฤทัย ขนนไทย. (2547). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์วิไลลักษณ์
พงษ์โสภา , รองศาสตราจารย์ เวย์น กรีทอง.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมี
เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
องค์ประกอบดังกล่าวแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น แผนการ
เรียนและบุคลิกภาพ องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัว สัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม
ได้แก่สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 4 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน
นักเรียนทั้งหมด 334 คน เป็นนักเรียนชาย 166 คน และนักเรียนหญิง 168 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์
ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของ
นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 องค์ประกอบได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับผู้ปกครอง (X_{15}) และสภาพชุมชน (X_{16}) และอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17})

2. องค์ประกอบไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของ
นักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มี 15 องค์ประกอบได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5)
แผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (X_6) แผนการเรียน : คณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ (X_7)
แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_8) แผนการเรียน :
ภาษาอังกฤษ – สังคม (X_9) รายได้ของผู้ปกครอง (X_{10}) สถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่
ด้วยกัน (X_{11}) สถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (X_{12}) สถานภาพทางครอบครัว :
บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{13}) บุคลิกภาพ (X_{14}) และสัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน (X_{18})

3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มี 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากไปน้อยที่สุด ได้แก่ สภาพชุมชน (X_{16}) อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 82.6

4. สมการที่พยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

4.1 สมการพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 5.592 - .491 X_{16} - .461 X_{17} - .067 X_{15}$$

4.2 สมการพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = -.503 X_{16} - .432 X_{17} - .068 X_{15}$$

FACTORS AFFECTING ON ATTITUDE TOWARDS SEXUAL RELATIONSHIP IN SCHOOL
OF THE FOURTH LEVEL STUDENTS OF PATOOMPITAYAKOM SCHOOL IN
UBONRATCHATHANI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PRAMRUETHAI KANANTHAI

Present in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Psychology
At Srinakharinwirot University
May 2005

Pramruethai Kananthai. (2004). Factors Affecting on Attitude Towards Sexual Relationship in School of the Fourth Level Students of Patoompitayakom School in Ubonratchathani Province. Master of Education, M.Ed. (Educational Psychology) Bangkok : Graduate School. Srinakharinwirot University. Thesis Committer : Inst. Wilailuck Pongsopar, Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purposes of this research were to study factors affecting on attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students of Patoompitayakom School in Ubonratchathani Province. The factors were divided into 3 dimensions , first of them was personal factor : gender, educational level, learning program and personality second of them was family factor : family status , interpersonal relationship between student and their family memberships and economic level, and third of them was environment factors : community , media and interpersonal relationship between student and their peer group.

. The 334 sample were 166 males and 137 females in academic year 2004. The instrument was questionnaires of factors affecting on attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly negative correlation among attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students and 3 factors : interpersonal relationships between student and their parents (x_{15}) community (x_{16}) and media of sexual relationship (x_{17}) at .01 levels .

2. There were no significantly among attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students and 15 factors : gender : males (x_1) gender : female (x_2) educational level : mathayom suksa IV (x_3) educational level : mathayom suksa V (x_4) educational level : mathayom suksa VI (x_5) learning program : Science-Math program (x_6) learning program : Math-English program (x_7) learning program : English –French or German program (x_8) learning program : English Social program (x_9) economic level (x_{10}) family status : couple (x_{11}) family status : divorce parents (x_{12}) family status : father or mother pass away (x_{13}) family status : single (x_{14}) and interpersonal relationships between student and their peer group (x_{18}) .

3. There were 3 factors affecting on attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students ranking from the most to the least affective factor : community (x_{16}) media of sexual relationship (x_{17}) and interpersonal relationships between student and their parents (x_{15}) at .05 level. These 3 factors could predicted attitude towards sexual relationship about percentage of 82.6 .

4. The predicted significantly equation of attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students at .05 levels were as :

4.1 The predicted equation of attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students in term of raw scores were :

$$\hat{Y} = 5.592 - .491 X_{16} - .461 X_{17} - .067 X_{15}$$

4.2 The predicted equation of attitude towards sexual relationship in school of the fourth level students in term of standard scores were :

$$Z = -.503 X_{16} - .432 X_{17} - .068 X_{15}$$

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ
ของ
เปรมฤทัย ขนนไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ของ
เปรมฤทัย ขนนไทย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เมษายน พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีกทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทองกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสงและอาจารย์ ดร. พาสนา จุฬรัตน์ กรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัย ผู้ทำวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสงที่เมตตากรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ เอาใจใส่ ห่วงใย และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิโรจน์ ดวงมาลา และอาจารย์โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดลองเพื่อการวิจัย (Try Out) และการเก็บข้อมูล ขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์อรรณ ไชยสัตย์ หัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ที่คอยประสานงานต่างๆ และอำนวยความสะดวกในการทดลองเพื่อการวิจัย (Try Out) และการเก็บข้อมูล จนปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อบุญถม ขนนไทย คุณแม่ประสพศรี ขนนไทย พี่พาดูว์ต ขนนไทย พี่บุญฤทธิ์ ขนนไทย พี่นนทไชย ขนนไทย และญาติ พี่น้องทุกท่านที่ให้ความรัก ห่วงใยดูแลส่งเสริมด้านการเรียนให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์เป็นอย่างดี และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

เปรมฤทัย ขนนไทย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	6
การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	6
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	34
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	41
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่วิจัย	42
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่วิจัย	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่วิจัย	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	53
ประชากร	53
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	53
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	54
การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ).....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิจัย.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	76
สมมติฐานในการวิจัย.....	76
วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผลการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	98
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	129

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับชั้น.....	54
2	แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียน และสถานภาพครอบครัว.....	70
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.....	71
4	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.....	73
5	แสดงการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ.....	74
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	75
7	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	119
8	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	120
9	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสภาพชุมชน.....	121
10	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์.....	122
11	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	123
12	แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.....	124

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมใหม่ (NIC-Newly Industrialized Country) มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้คนในสังคมปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการ เช่น การหลั่งไหลเข้ามาของอาชญากรรมตะวันตก วัยรุ่นมักจะคล้อยตาม แต่ผู้ใหญ่และคนสูงอายุไม่ยอมรับและต่อต้านเพื่อรักษาอารยธรรมดั้งเดิมของตนเอง เรื่องที่ก่อให้เกิดปัญหาขัดแย้งกันมากก็คือ เรื่องเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศ อารยธรรมไทยเห็นว่าเด็กหรือวัยรุ่นไม่ควรรู้และไม่ควรสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศจนกว่าจะแต่งงาน หากใครมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานก็จะถูกสังคมประณาม ไม่ยอมรับ แต่ในอารยธรรมตะวันตกถือว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิด พฤติกรรมทางเพศของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดเจตคติที่ดี เรื่องเพศมีความหมายและขอบเขตที่กว้างขวางมาก และมีผลต่อการเจริญเติบโต บุคลิกภาพ ความรัก และพัฒนาการของมนุษย์ไม่ว่าเด็กเล็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับบุคคลในวัยดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม อย่างไรก็ตาม ในทัศนะของคนอีกจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจเรื่องเพศได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งมากนัก เห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความต้องการทางเพศหรือความรู้สึกทางเพศ และยังเป็นเรื่องอันตราย ไม่ควรเรียนรู้ เพราะเป็นดาบสองคม หรือเป็นการชี้โพรงให้กระรอกต่อเด็กซึ่งคำว่า “ดาบสองคม” นี้ เสนอ อินทรสุขศรี (ปาริณัตต์ ครองพันธ์. 2539 : 1 ; อ้างอิงมาจาก เสนอ อินทรสุขศรี. ม.ป.ป.) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษาจะเป็นดาบสองคมแก่ผู้ที่ไม่รู้จักจริงและหลงผิดเท่านั้น กล่าวคือ การเรียนรู้เรื่องเพศอาจเป็นโทษได้ ถ้าเด็กได้รับความรู้และความเข้าใจไปอย่างผิดๆ จนเกิดเจตคติที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจากพฤติกรรมทางเพศเริ่มมีขึ้นเมื่อมนุษย์เจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงต่อระหว่างวัยเด็กตอนปลายและวัยผู้ใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ที่สำคัญคือการกระตุ้นจากฮอร์โมนเพศทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ ความสนใจเพศตรงข้าม และมีความรักระหว่างเพศ (สุชาติ โสมประยูร. 2531 : 56) วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่มีความต้องการทางเพศสูง ทั้งนี้เพราะรังไข่และอัณฑะจะผลิตฮอร์โมนทางเพศออกมาจากนั้นเอง ความต้องการทางเพศของวัยรุ่นชายช่วงอายุ 15 – 20 ปี จะมีความต้องการทางเพศสูงกว่าปกติ โดยที่สังคมไทยยังมีค่านิยมของความเป็นชายชาตรีอย่างผิดๆ เช่น การยกย่องความเป็นชาย ต้องมีการกินเหล้า สูบบุหรี่ ต้องมีความสามารถทางเพศเป็นเลิศ ไปที่ไหนก็ต้องได้พิชิตที่นั่น ต้องถึงที่ ถึงที่ในที่นี้หมายถึงเรื่องผู้หญิง ค่านิยมทางเพศของสังคมไทยเช่นนี้จะทำให้เด็กหนุ่มรู้สึกหวั่นไหวที่ต้องเก็บ

ไว้วางใจไม่ทำให้ใครรู้ จึงต้องออกไปหาความรู้และประสบการณ์ทางเพศอย่างผิดๆ เช่น การอ่านหนังสือโป๊ ตูภาพยนตร์ หรือวิดีโอการร่วมเพศ การเที่ยวสถานเริงรมย์ต่างๆ เช่น ซ่องโสเภณี สถานอาบ อบ นวด (อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. 2532 : 2-3) ประกอบกับสังคมไทยปัจจุบันการแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเฉพาะการถูกเนื้อต้องตัว การโอบกอดระหว่างหนุ่มสาว กระทำได้โดยเปิดเผยทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมมากขึ้น จึงมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน (วันทนี วาสิกะสัน. 2527 : 27) เนื่องจากความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ การทำมาหากิน จึงไม่ค่อยมีเวลาให้กัน ความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างคนในครอบครัวลดน้อยลง หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูจึงลดประสิทธิภาพลง เด็กขาดที่ปรึกษาทางใจ และห่างเหินจากพ่อแม่และสังคม สภาพแวดล้อมก็เต็มไปด้วยสิ่งส่งเสริมการมอมเมา บัณฑิตต่างๆ เหล่านี้ ทำให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานโดยมิได้เตรียมตัวล่วงหน้า (สุพร เกิดสว่าง. 2520)

นอกจากนี้ในยุคของการติดต่อสื่อสาร มีการเคลื่อนไหวของข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข่าวสารจากสื่อ อิเลคทรอนิกส์มากมาย การเข้ามาของกระแสความคิดจากตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเกี่ยวกับปัจเจกบุคคล และความคิดแนวเสรีนิยม ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นไทยเป็นอย่างมาก จนทำให้เกิดความคิดเป็นอิสระ อันจะสังเกตได้จากการที่วัยรุ่นไทยในปัจจุบันมีพฤติกรรมเปิดเผยและแสดงออกอย่างเสรีในเรื่องเพศ ประกอบกับการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศในหนังสือ วารสาร และสื่อต่างๆ ได้เน้นที่การนำเสนอในลักษณะของการตอบสนองความต้องการทางกามารมณ์มากกว่าการเสนอความรู้ทางวิชาการ ซึ่งผลที่ได้รับก็คือ วัยรุ่นได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดมากขึ้นและก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการประพฤตินอกสมควรแก้วย ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์นอกสมรส ปัญหาโรคติดต่อจากเพศสัมพันธ์ รวมทั้งโรคเอดส์ (ปาริฉัตร ครอบชัย. 2539 : 4) จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า วัยรุ่นกลุ่มอายุ 16-18 ปี ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจสูงถึงร้อยละ 21.4 ซึ่ง 1 ใน 4 นี้เคยมีความพยายามทำลายทารกในครรภ์มาก่อน ปัญหาตั้งครรภ์นอกสมรสนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของมารดาวัยรุ่นและทารกในครรภ์ที่จะเกิด (กรมสุขภาพจิต : 2545)

การศึกษาถึงเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีความจำเป็นเพราะวัยรุ่นเป็นเยาวชนที่เปรียบเสมือนศักยภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติการที่ประชากรที่คุณภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจก็ย่อมจะส่งผลกระทบที่ดีต่ออนาคตของประเทศและระบบสังคมในอนาคตด้วย การเข้าใจปัญหา การเรียนรู้ทัศนคติและการอบรมเลี้ยงดูย่อมจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมแนวทางแก้ไขปัญหาให้แก่วัยรุ่นตลอดจนอาจจะให้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาสร้างประชากรวัยรุ่นที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องและพฤติกรรมที่ดีงาม อันจะนำไปสู่การลดปัญหาการคลอดบุตรแล้วทิ้ง หรือไม่เลี้ยงดู ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาต่างๆ อันจะเป็นภาระของสังคมเมื่อไม่เกิดปัญหาต่างๆ วัยรุ่นก็จะมีศักยภาพในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

เด็กวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์และสังคม จะเริ่มสนใจเพศตรงข้ามและค้นหาคู่คนที่ตนพอใจ ถ้าได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ยั่วยุ ก็จะมีแนวโน้มในการ

สนองตอบต่ออารมณ์ทางเพศได้ง่าย ถ้าทั้งสองฝ่ายต่างมีวุฒิภาวะไม่พร้อม ในการรับผิดชอบร่วมกัน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาตามมา ไม่ว่าจะเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ นำไปสู่การทำแท้งของฝ่ายหญิง ซึ่งหมายถึง การสูญเสียโอกาสทางการศึกษา เสียอนาคต และในบางกรณีอาจถึงขั้นเสียชีวิต (น.ส.พ. มติชนรายวัน. วันพุธที่ 2 ก.ค. 2541)

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นของวัลลภ ปิยะมโนธรรม อย่างไม่เป็นทางการพบว่า เด็กผู้หญิงประมาณ 300 กว่าคน มีเพศสัมพันธ์ก่อนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถึงร้อยละ 30 และผู้หญิงอายุ 20-25 ปี เกือบ 500 กว่าคน มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โดยมองเรื่องนี้ เป็นเรื่องไม่สำคัญและสุพร เกิดสว่าง นายกสมาคมอนามัยเจริญพันธ์และพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของคำ “ก่อนวัยอันสมควร” ในทางสังคมว่าหมายถึง ต้องแต่งงานก่อนแล้วจึงมีเพศสัมพันธ์ คนที่จะมีเพศสัมพันธ์ที่ต้องแต่งงาน ต้องมีความรับผิดชอบเป็นพ่อเป็นแม่ได้สามารถดูแลตนเองได้ เลี้ยงตัวเองได้แล้ว และมีความคิดอ่านที่ดีพอสมควร ฉะนั้นสังคมจึงมองดูว่าวัยรุ่นยังต้องเรียนหนังสืออยู่ หรือยังต้องพึ่งพ่อแม่อยู่ ถ้าหากมีเพศสัมพันธ์แล้ว ถ้าเกิดตั้งครรภ์ ก็ยังไม่สามารถรับผิดชอบอะไรได้ นั่นเป็นเหตุผลประการสำคัญที่วัยรุ่นไม่ควรจะมีเพศสัมพันธ์ แต่ถ้าพิจารณาชีววิทยา ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศของคนเรา จะมีสูงสุดคือช่วงวัยรุ่น เราจะเห็นได้ว่ามันมีความขัดกัน ด้านหนึ่งวัยรุ่นยังไม่พร้อม ที่จะเลี้ยงตัวเองแต่อีกด้านหนึ่งคือ ความต้องการทางเพศของวัยรุ่นในช่วงนี้สูงสุด ตรงนี้จึงไม่สอดคล้องกัน และเป็นหนทางในการเกิดปัญหา บางครั้งวัยรุ่นจะรู้สึกขัดแย้งว่า มันเสียหายหรือดีกันแน่”

การเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่น ส่วนหนึ่งคือการอบรมเลี้ยงดูมาตั้งแต่ต้น ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู ด้วยความรักและมีเหตุผล เด็กจะมีความพร้อมทางอารมณ์สูง จะมีความสามารถที่จะรับผิดชอบตนเองได้ จึงได้รับความอิสระในการทำกิจกรรม สังคม เพราะบิดามารดา ให้ความไว้วางใจแก่ตน (พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2530 : 24) ครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก ซึ่งผู้ใหญ่ในครอบครัวเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะช่วยชี้นำอบรมให้ลูกวัยรุ่นคบเพื่อนต่างเพศได้อย่างปลอดภัย เนื่องจากวัยรุ่นยังไม่บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์เท่าที่ควรผู้ใหญ่ต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก ให้ความไว้วางใจในตัวเอง ให้โอกาสเขาพูดเมื่อต้องการปรึกษา พยายามสังเกตท่าทีอยู่ห่างๆ และต้องสร้างครอบครัวให้อบอุ่น ให้รู้สึกว่าบ้านน่าอยู่ ไม่ให้เกิดการผลักดันให้เด็กออกไปหา “ความอบอุ่นนอกบ้าน” “ท่านก็จะได้ลูกที่เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต” การเกิดปัญหาที่หลากหลายของวัยรุ่น ที่มาที่สำคัญคือการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานในการสร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ มนุษย์จะรับและถ่ายทอดคุณลักษณะต่างๆ ของสังคม โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากครอบครัวเป็นหน่วยแรก การที่จะทำให้ครอบครัวมีคุณภาพควรจะต้องมีเรื่องของความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น จึงจะเป็นหลักของครอบครัวที่มีคุณภาพ (น.ส.พ. กรุงเทพธุรกิจ วันพฤหัสบดีที่ 30 ธันวาคม 2542)

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และอาจารย์แนะแนวของโรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 6 คน เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนพบว่า ความประพฤติที่มีปัญหามากที่สุด คือ มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยมีพฤติกรรมกระทำไปในทางชั่วช้า จับมือถือแขน โอบกอด การสนทนากับเพื่อนต่างเพศ การแลกเปลี่ยนสื่อวีดิทัศน์และสิ่งตีพิมพ์ที่มีภาพลามกอนาจาร การเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศในเวลาว่าง การกระทำความผิดนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยให้ตอบแบบสำรวจคำถามจำนวน 3 ข้อ กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ของโรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 216 คน ซึ่งแบ่งเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 72 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 65 คน ดังนี้

ข้อที่ 1 ถามว่า ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน พบคำตอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากจำนวนนักเรียน 79 คน คำตอบที่พบมากที่สุดคือ คือ ไม่เห็นด้วย ไม่เหมาะสม จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 43.03 เพราะ ถ้าเกิดปัญหาตามมาจะแก้ไขได้ยาก ยังไม่มีการป้องกันที่ดีพอ สนใจเรื่องเรียนดีกว่า รองลงมาคือ ค่านิยมเลียนแบบตะวันตก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.65 เพราะสื่อจาก วิทยุ โทรทัศน์ ดารา ทำให้เด็กใจแตก ทำให้เกิดค่านิยมในการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน และเห็นเป็นเรื่องธรรมดา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากจำนวนนักเรียน 72 คน คำตอบที่พบมากที่สุดคือ เป็นเรื่องธรรมดา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ไม่เหมาะสม จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 และค่านิยมเลียนแบบตะวันตก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากจำนวนนักเรียน 65 คน คำตอบที่พบมากที่สุดคือ ค่านิยมเลียนแบบตะวันตก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 43.08 รองลงมาคือ ไม่เห็นด้วย ไม่เหมาะสม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 และเห็นเป็นเรื่องธรรมดา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตอนแรกมีเจตคติที่ไม่ดี และพอมองสิ่งแวดล้อมข้างๆแล้ว เกือบทุกคู่ที่เป็นเพื่อน ต่างมีเพศสัมพันธ์กันหมดแล้ว บางรายพ่อ-แม่ก็ทราบ ปัจจุบันนี้จึงคิดว่าไม่น่าแปลกที่จะมีเพศสัมพันธ์

ข้อที่ 2 ถามว่า ท่านรู้สึกอย่างไรต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน พบคำตอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน คำตอบที่พบมากที่สุด คือ เป็นสิ่งไม่ดี 34 คน คิดเป็นร้อยละ 43.03 เพราะยังไม่มีควมรับผิดชอบ กลัวพ่อแม่เสียใจ รองลงมาคืออยากรู้ อยากลอง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 35.44 เพราะรู้สึกว่ามันจะเกิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากสื่อต่างๆ ที่วี วิทยุ อินเทอร์เน็ต และเฉยๆ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานอยากต่อการแก้ไข และสุดท้าย คือ ไม่คิดอะไร ไม่เคยลอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.52 เพราะ จะได้ไม่ต้องแอบซ่อน เด็กไทยชอบแหกกฎ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 72 คน คำตอบที่พบมากที่สุด คือ อยากรู้ อยากลอง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ เป็นสิ่งไม่ดี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่คิดอะไร ไม่เคยลอง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 65 คน คำตอบที่พบมากที่สุด คือ อยากรู้ อยากลอง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 รองลงมาคือ เป็นสิ่งไม่ดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 และไม่คิดอะไร ไม่เคยลอง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ข้อที่ 3 ถามว่า ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอย่างไร คำตอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 79 คน พบคำตอบที่มากที่สุดคือ ให้ความรู้เรื่อง

เพศศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.97 ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน พ่อ-แม่ ควรให้คำปรึกษาที่ดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.85 เล่นกีฬา ทำกิจกรรม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 34.17 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คำตอบที่พบมากที่สุด คือ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมา ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน พ่อ-แม่ ควรให้คำปรึกษาที่ดี 15 คน ร้อยละ 20.83 27.85 เล่นกีฬา ทำกิจกรรม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.18 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน คำตอบที่พบมากที่สุด คือ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 30.78 รองลงมาคือ เล่นกีฬา ทำกิจกรรม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.85 และปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน พ่อ-แม่ ควรให้คำปรึกษาที่ดี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 49.23

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้นพบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ดังที่กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 172) กล่าวว่า เจตคติ คือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ และประสบการณ์ แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคล หรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน สองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าเจตคติทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าเจตคติทางลบ จะไม่เข้ากลุ่มเพื่อน พยายามหลีกเลี่ยงออกจากกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับ เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์ (2520 : 38) ที่กล่าวว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผล เนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดง พฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะ ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุน หรือ คัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้ จะแสดงออก หรือปรากฏให้เห็นได้ชัดในกรณีที่มีสิ่งเร้า เป็นสิ่งเร้าทางสังคม เจตคติเป็นสิ่งที่กำหนดให้บุคคล ประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองในการที่จะชอบ ต่อบุคคล วัตถุ สถานการณ์ หรือ แม้กระทั่งความคิด ต่าง ๆ เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถอ้างอิงได้จากพฤติกรรม หรือการ ตอบสนองของบุคคล

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียน ปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อใช้ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองใช้ประกอบการวางนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมดทั้งสิ้น 1,324 คน เป็นนักเรียนชาย 661 คน และนักเรียนหญิง 663 คน โดยอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 497 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 451 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 376 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 334 คน เป็นนักเรียนชาย 166 คน และนักเรียนหญิง 168 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 886 – 887) โดยมีระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 เพศ

1.1.2 ระดับชั้น

1.1.3 แผนการเรียน

1.1.4 บุคลิกภาพ

1.2 องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่

1.2.1 สถานภาพทางครอบครัว

- 1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- 1.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.3 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่
 - 1.3.1 สภาพชุมชน
 - 1.3.2 อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- 2. ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งแบ่งได้ 3 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 เจตคติด้านความคิด ได้แก่ การเห็นความสำคัญและประโยชน์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
 - 1.2 เจตคติด้านความรู้สึก ความสนใจ ความรู้สึก ได้แก่ ความชอบความพอใจต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
 - 1.3 เจตคติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ การปฏิบัติต่อการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แก่ การคบในฐานะเพื่อน คล้อยตามกลุ่มเพื่อน
2. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1 องค์ประกอบด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น แผนการเรียนและบุคลิกภาพ ได้แก่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง
 - 2.1.2 ระดับชั้น ได้แก่
 - 2.1.2.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 2.1.2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 - 2.1.2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 - 2.1.3 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่เป็นลักษณะเฉพาะหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ในการดำรงชีวิตซึ่งจะให้นักเรียนผู้นั้นมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้
 - 2.1.3.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรคมีความก้าวร้าวโกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.3.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ ค่อนขำเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนและรอคอยได้

3. องค์ประกอบด้านครอบครัว ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัว และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สถานภาพทางครอบครัว ได้แก่

3.1.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน

3.1.2 บิดามารดาแยกกันอยู่

3.1.3 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การเชื่อฟัง การปรึกษาปัญหา ด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว การเงิน การเรียน การสอบ การคบเพื่อน การให้ความรักและความเคารพ ความห่วงใย และช่วยเหลืองานในครอบครัว

3.2.2 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักและกำลังใจความอบอุ่น การเอาใจใส่ การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอน รวมทั้งเป็นที่ปรึกษา ช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียน การคบเพื่อน

4. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สภาพชุมชน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ประกอบด้วยทั้งภายในและภายนอกบ้านของนักเรียน ได้แก่ อยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้า อยู่ใกล้สวนสาธารณะ อยู่ใกล้สนามกีฬา อยู่ในชุมชนแออัด อยู่ใกล้ร้านค้าคาราโอเกะ อยู่ใกล้ร้านคาราโอเกะ

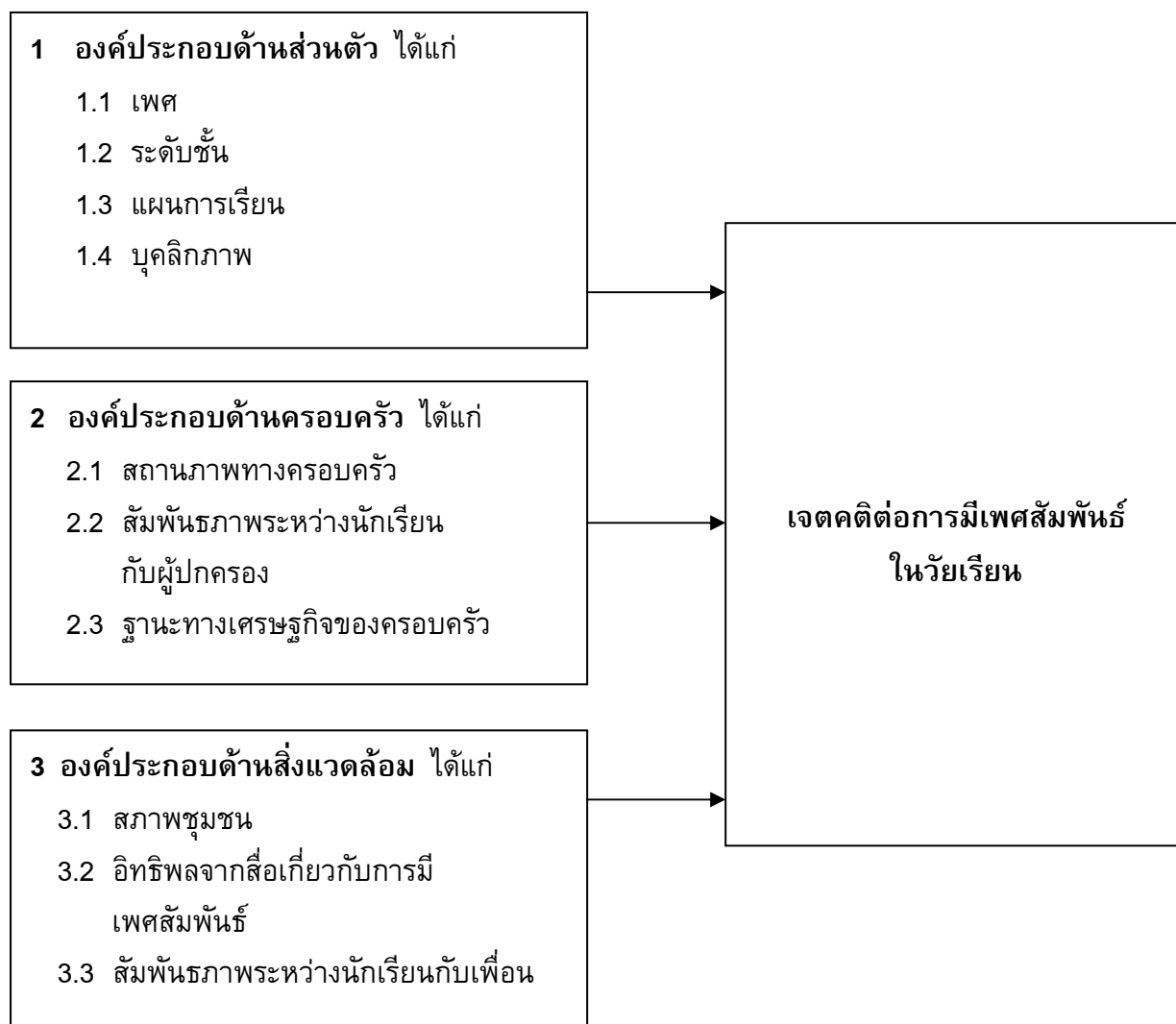
4.2 อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร จากสื่อต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อน ที่ปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน ด้านการเรียนตลอดจนด้านการเงิน เรื่องส่วนตัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน และการสนทนาในเรื่องส่วนตัว ความห่วงใยใกล้ชิด สนับสนุน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมุติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ใช้ในการวิจัย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ใช้ในการวิจัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.1.1 ความหมายของเจตคติ

บลูม และคณะ (Bloom and others. 1971 : 22) ได้เสนอแนะว่า เจตคติของบุคคล ควรมีรูปแบบของการพัฒนาตามลำดับขั้น ดังนี้

1. มีการรับรู้สิ่งเร้า และทำการรู้จัก ตลอดจนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเร้าเหล่านั้น

2. มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปในทิศทางที่บุคคลนั้นยอมรับ และจัดเรียงลำดับของพฤติกรรมหรือจัดประเภทของลักษณะการตอบสนองนั้นๆ ตามลักษณะของการพอใจหรือนิยมในการตอบสนองนั้นมากน้อยเพียงใด

3. จัดสร้างคุณค่า หรือค่านิยมจากการตอบสนอง โดยมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงของสภาวะของสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดลำดับขั้นของแบบแผนในการสร้างคุณค่านั้น

4. จัดระเบียบค่านิยมเหล่านั้นให้อยู่ในระบบของมโนภาพแห่งตนหรืออัตมโนภาพ

5. จัดนำค่านิยมเหล่านั้นมาสร้างเป็นปรัชญาชีวิต หรืออุดมคติแห่งตนซึ่งในภายหลังจะก่อรูปเป็นอุปนิสัย หรือคุณลักษณะของแต่ละบุคคล และจะรวมตัวเป็นบุคลิกภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น

แกริสัน (Garrison. 1972 : 15) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึงแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุ สัญลักษณ์ มโนภาพ หรือสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิถีทางที่แน่นอน

กู๊ด (Good. 1973 : 59) ให้ความหมายว่าเจตคติคือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่งอาจเป็นการต่อต้านสถานการณ์บางอย่างบุคคลหรือสิ่งใดๆ เช่น รักเกลียดหรือไม่พอมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น

ฟิลิป และคณะ (Philip and others. 1977 : 19-20) ให้นิยามว่าเจตคติหมายถึง ความพึงพอใจ ไม่พอใจ ความชอบและไม่ชอบที่บุคคลมีต่อคนอื่น กลุ่มสังคม สถานการณ์ วัตถุหรือแนวคิด ถ้ามีสถานการณ์ใดเกิดขึ้นกับบุคคลเพียงแต่มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้น โดยไม่ต้องร่วมมือก็ได้ เชื่อว่ามีเจตคติต่อสิ่งนั้นนิวแมน และนิวแมน (Newman & Newman. 1983 : 54) กล่าวว่า เจตคติเป็นการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกต่อเป้าหมายที่กำหนด ทั้งในทางบวกหรือทางลบ

เฟอร์กูสัน (Ferguson. 1981 : 81) อธิบายว่าเจตคติเป็นการแสดงออกเกี่ยวกับความเชื่อว่าอะไรถูกอะไรผิด ชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือปฏิเสธ

เว็บสเตอร์ (Webster. 1981 : 141) กล่าวว่าเจตคติเป็นศัพท์บัญญัติทางวิชาการ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่า ความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรุงแต่ง (Adapted ness)

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 239-240) กล่าวว่าเจตคติหมายถึงความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใดๆ ด้วยการเข้าหา หรือถอยหนีออกไป”

เจตคติแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เจตคติทางบวกหรือเจตคติที่ดี หมายถึงแนวโน้มที่อินทรีย์จะเข้าหาสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น เนื่องจากความชอบหรือความพอใจ
2. เจตคติทางลบหรือทัศนคติที่ไม่ดี หมายถึงแนวโน้มที่อินทรีย์จะถอยหนีจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้นๆ เนื่องจากความไม่ชอบหรือความไม่พอใจ

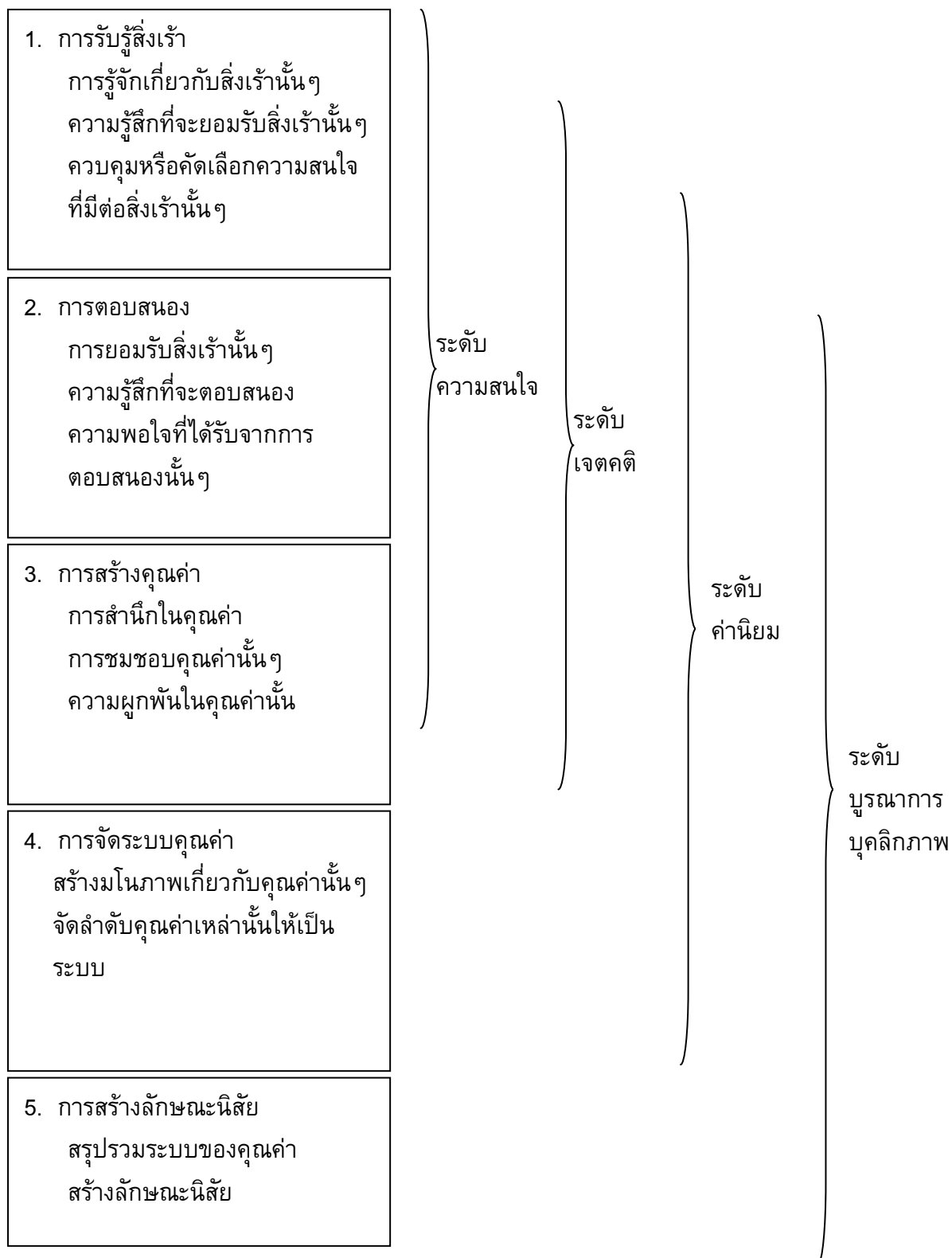
กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 172) กล่าวว่าเจตคติคือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง 2 ลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าเจตคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าเจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 45) กล่าวว่าเจตคติหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 54) กล่าวว่าเจตคติเป็นความรู้สึกเชื่อศรัทธา ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งจะเป็นทางดีหรือไม่ดีก็ได้

จากความหมายของเจตคติ ดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ได้จากการสัมผัส เรียนรู้และประสบการณ์ จนแสดงสภาวะทางร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะแสดงการกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ออกมาทั้งทางบวกและลบ ดีหรือไม่ดี และชอบหรือไม่ชอบ

รูปแบบของการพัฒนาการตามลำดับขั้นของเจตคติของบลูมและคณะสามารถเขียนเป็นแผนผังได้ดังนี้

รูปแบบของพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของบลูมและคณะ

1.1.2 ประเภทของเจตคติ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 175-176) ได้แบ่งประเภทของเจตคติออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. เจตคติทางบวก (Positive Attitude)
2. เจตคติทางลบ (Negative Attitude)

1. เจตคติทางบวก หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่พร้อมจะเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ชอบครูก็จะเข้าไปหาครูอยู่เสมอ ลูกที่รักมารดาจะไปเยี่ยมเยียนมารดาเสมอ ชายหนุ่มที่ชอบหญิงสาวจะหมั่นไปพบปะเยี่ยมเยียนหรือพูดคุยกับหญิงสาวเสมอ

คนที่มีเจตคติทางบวกมักเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ดีมากกว่าแง่ร้าย และอาจถูกชักจูงหรือหลอกหลวงได้ง่าย เช่น หญิงสาวที่มีเจตคติที่ดีต่อคนรัก เชื่อฟังคำแนะนำและปฏิบัติตามคนรักเสมอ ในที่สุดอาจถูกคนรักหลอกเอาไปขายตามช่องโสเภณี หรือถูกปกปิดจนหมดตัวได้

2. เจตคติทางลบ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่พร้อมจะถอยหนีหรือหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ หรือไม่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ไม่ชอบครูเพราะครูดุ ก็จะพยายามหลบหน้าหรือไม่เข้าไปหาครูผู้นั้น หญิงสาวที่ไม่ชอบหน้าหนุ่มคนหนึ่ง ก็พยายามหลีกเลี่ยงหรือหลบหน้าไม่ยอมพบชายผู้นั้น นั่นคือ เจตคติทางลบก็คือเจตคติที่ตรงข้ามกับเจตคติทางบวกนั่นเอง

ฉะนั้น คนที่มีเจตคติทางลบ จึงมักเป็นคนที่มีมองโลกในแง่ร้าย มองคนอื่นเป็นศัตรู ไม่ไว้วางใจผู้ใด ทำให้ไม่ยอมที่จะคบค้าสมาคมกับผู้อื่นง่ายๆ ถ้าเกิดเจตคติทางลบมากๆ ในบุคคลใด อาจทำให้เป็นโรคจิต โรคประสาท มีอาการหวาดระแวงว่าคนอื่นนินทาว่าร้าย หรือปองร้ายตนได้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเตือนท่านผู้อ่านคำนึงถึงผลเสียข้อนี้ไว้ด้วย เพราะทราบได้ที่ท่านตระหนักถึงข้อนี้ ท่านจะไม่มีอาการหวาดระแวงดังกล่าวอย่างแน่นอน

1.1.3 ลักษณะของเจตคติ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 181-182) กล่าวว่าลักษณะของเจตคติเป็น 2 มิติคล้ายๆ กับวัตถุ ซึ่งมีมิติความกว้างและมิติความยาว ดังนี้

1. มิติที่เป็นทิศทาง (Direction)

จากความหมายของเจตคติทางบวกในหัวข้อ เจตคติทางบวก คือการแสดงการเข้าหา ได้แก่ ความรู้สึกหรือที่กระทำในทางที่ดี ชอบ ฟังพอใจ ฯลฯ

และจากความหมายของเจตคติทางลบในหัวข้อ เจตคติทางลบ คือ การแสดงการหลีกเลี่ยง ได้แก่ความรู้สึกหรือที่กระทำในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ ไม่ฟังพอใจ ฯลฯ

อนึ่ง จากหัวข้อ เจตคติทางบวก, เจตคติทางลบ และ มิติที่เป็นทิศทาง จะเห็นว่าเจตคติแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ เจตคติทางบวกและทางลบ แต่มีคนนิยมใช้กันผิดๆ เป็นเจตคติที่ดีและเจตคติที่ไม่ดี ซึ่งถ้าพิจารณาการเปรียบเทียบเจตคติด้านนิยมในหัวข้อ เจตคติทางลบแล้ว จะเห็นว่า

เจตคติไม่มีการตัดสินว่าดีหรือไม่ดี จึงไม่ควรใช้ว่าทัศนคติที่ดีหรือไม่ดี เพราะอาจเข้าใจผิดว่าคนที่ มีเจตคติที่ไม่ดีเป็นคนไม่ถูกต้อง เพราะเพียงแต่แสดงว่าเขาไม่ชอบหรือไม่พึงพอใจต่อสิ่งนั้นๆ เท่านั้นเอง

2. มิติที่เป็นความเข้มข้น (Magnitude)

เจตคติมีความเข้มข้น 2 ขนาดคือ เข้มข้นมากและเข้มข้นน้อย

เจตคติที่เข้มข้นมาก เป็นความรู้สึกที่รุนแรงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นทางบวกหรือทางลบ เช่น ชอบมาก หรือไม่ชอบมาก เจตคติเช่นนี้จะเป็อุปสรรคอย่าง มากในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เพราะเป็นความรู้สึกที่รุนแรงยากแก่การหาเหตุผลมาลบล้าง ความรู้สึกนั้นได้ง่าย เป็นลักษณะของคนหัวแข็ง ชักจูงยาก

สำหรับเจตคติที่เข้มข้นน้อย จะเป็นความรู้สึกที่ไม่รุนแรงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคล หนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นทางบวกหรือทางลบ เป็นความรู้สึกที่ผิวเผิน เช่น ชอบบ้าง หรือไม่ชอบบ้าง เจตคติเช่นนี้จะไม่เป็นอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงเจตคติเพราะความรู้สึกที่ผิวเผินนี้ถ้ามีเหตุผลดี น่าเชื่อถือ ย่อมสามารถโน้มน้าวความรู้สึกนั้นให้เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งเป็นลักษณะของคนหัวอ่อน ที่สามารถถูกชักจูงได้ง่าย ถ้ามีสิ่งอื่นที่เขาเชื่อถือและพอใจ เช่นนักเรียนไม่ค่อยชอบครูคนหนึ่งบ้าง ไม่มากนัก แต่ถ้าครูให้รางวัลเมื่อเขาทำการบ้านเสร็จ เป็นรางวัลที่เขาอยากได้และพอใจ ในที่สุด นักเรียนคนนั้นก็หันมาชอบครูคนนั้นได้ เป็นต้น

ดังนั้นในการที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลใดก็ตาม จะต้องพิจารณาถึงมิติที่เป็นความ เข้มข้นนี้เป็นเกณฑ์ เพื่อผลสัมฤทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติดังกล่าวมีฉะนั้นจะประสบความสำเร็จ ล้มเหลวได้ในที่สุด

ฮอว์และไรท์ (ลัวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 57-58 ; อ้างอิงจาก Shaw & Wright. 1967) ได้รวบรวมลักษณะทั่วไปหรือมิติของเจตคติจากแนวความคิดของนักจิตวิทยา หลายคน ส่วนใหญ่แล้วมองเจตคติมีลักษณะดังนี้

1. เจตคติขึ้นอยู่กับการประเมินโนภาพของเจตคติแล้วเกิดเป็นพฤติกรรมแรงจูงใจ เจตคติ เป็นเพียงความรู้สึกโน้มน้าจากการประเมินยังไม่ใช้พฤติกรรม ตัวเจตคติเองไม่ใช่แรงจูงใจ แต่ เป็นตัวการทำให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมแต่ถ้าแสดงออกเป็นพฤติกรรมแล้วจะเป็น ลักษณะ 4 กลุ่ม คือ Positive – approach ตัวอย่างเช่น ความเป็นเพื่อน ความรัก ฯลฯ Negative – approach ตัวอย่างเช่น การโจมตี คำว่า ต่อสู้ ฯลฯ Negative – avoidance ตัวอย่างเช่น ความกลัว ความเกลียด ฯลฯ ประเภทนี้เป็นเจตคติที่ไม่ดีแบบไม่ยากพบเห็นหน้า คืออยากหลีกเลี่ยงให้ไกลนั่นเองและอีกกลุ่มหนึ่ง Positive – avoidance เป็นลักษณะเจตคติทางบวก แต่ก็อยากจะหลบหนีหรือไม่รบกวน ตัวอย่างเช่น การปล่อยยให้เขาอยู่ เงียบๆ เมื่อเขามีทุกข์ เป็นต้น

2. เจตคติเปลี่ยนแปรความเข้มข้นตามแนวของทิศทาง ตั้งแต่บวกจนถึงลบ นั่นคือเป็นการ แสดงความรู้สึกว่าไปทางบวกมากหรือน้อย ไปทางลบมากหรือน้อย ความเข้มข้นศูนย์ก็คือไม่รู้สึก

นั่นเอง หรือเป็นกลางระหว่างบวกกับลบ แต่จุดที่เป็นกลางนั้นเป็นปัญหาต่อการแปลผล เพราะตามธรรมชาติจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบ (Central error) บางคนไม่คิดอะไรมักจะขีดตรงกลางก็มีมาก

3. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่ามีมาเองแต่กำเนิด เจตคติเกิดจากการเรียนรู้สิ่งที่ปฏิสัมพันธ์รอบตัวเรา ซึ่งเป็นเป้าเจตคติทั้งหลาย ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติทางดี ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นไม่มีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติไม่ดี สิ่งใดเราไม่เคยรู้จักไม่เคยเรียนรู้เลยจะไม่เกิดทัศนคติ เพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้น การเรียนรู้เป้าเจตคติอาจผ่านตัวจริงหรือผ่านสื่อทั้งหลายที่มีต่อเป้าเจตคติตัวจริงก็ได้ สามารถเกิดเจตคติขึ้นได้

4. เจตคติขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติหรือกลุ่มสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง สิ่งเร้าทั้งหลายอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ มโนภาพ อุดมการณ์ อาชีพหรือสิ่งอื่นๆ ก็ได้ เจตคติจะมีลักษณะอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติที่ได้สัมผัสเรียนรู้มามากน้อยแตกต่างกันเป็นสำคัญ เป้าเจตคติที่มีลักษณะเป็นกลุ่มใกล้เคียงกัน จะมีเจตคติแตกต่างจากเป้าเจตคติที่มีลักษณะของกลุ่มแตกต่างกันมาก

5. เจตคติมีค่าสหสัมพันธ์ภายในเปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่ม นั่นคือกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกัน เจตคติจะมีความสัมพันธ์กันสูง กลุ่มที่มีลักษณะต่างกันเจตคติจะมีความสัมพันธ์กันต่ำ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์ด้วย

6. เจตคติมีลักษณะมั่นคงและทนทานเปลี่ยนแปลงมาก นั่นคือถ้าเป็นเจตคติจริงๆ แล้ว การเปลี่ยนแปลงจะช้าและทำได้ยาก เช่น เรารักใครคนหนึ่ง เมื่อรักแล้วก็ยังรักอยู่ไม่ว่าใครจะให้ข้อมูลไม่ตัวอย่างไรหรือแม้แต่คนที่เรารักมีความผิดพลาดเรื่องใด เราก็มักยังรักอยู่ แต่ถ้าพฤติกรรมของคนที่เรารักเบี่ยงเบนไปบ่อยๆ นานๆ เข้าเจตคติก็เปลี่ยนแปลงจากรักไปเป็นเกลียดได้

แซกส์ (Sax. 1980 : 22) กล่าวว่าคุณลักษณะของเจตคติแปรเปลี่ยนไป 5 ประการดังนี้

1. มีทิศทาง เจตคติมีทิศทาง เพราะความรู้สึกของคนที่มีต่อเป้าเจตคติเป็นบวกและลบ หรือชอบและไม่ชอบ กรณีวัดเจตคติต่อเป้าเจตคติชนิดหนึ่ง นักเรียนตอบว่าชอบ แปลว่าไปในทิศทางบวก ถ้าตอบว่าไม่ชอบแปลว่าไปทิศทางกลับ

2. มีความเข้มข้น (Intensity) เจตคติเป็นความรู้สึกต่อเนื่องตั้งแต่บวกถึงลบ เนื่องจากเจตคติเป็นความรู้สึกต่อเนื่อง ถ้าไปทางบวกก็จะมีตั้งแต่บวกน้อยๆ จนถึงบวกมากๆ ถ้าลบก็จะมีตั้งแต่ลบมากๆ จนถึงลบน้อยๆ ความมากน้อยของความรู้สึกนี้คือความเข้มข้นนั่นเอง

3. มีการแผ่ซ่าน (Pervasiveness) เจตคติมีลักษณะแพร่กระจายหรือแผ่ซ่านจากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งได้ เช่น กลุ่มเล็กๆ มีเจตคติไม่ดีต่อการสร้างเขื่อนเจตคติไม่ดีลักษณะนี้อาจแพร่กระจายไปสู่คนหมู่มากได้ ในที่สุดเจตคติที่ไม่ดีต่อการสร้างเขื่อนก็อาจลุกลามไปทั่วทั้งกลุ่มใหญ่ของประชากรเกิดการต่อต้านการสร้างเขื่อนได้

4. มีความคงเส้นคงวา (Consistency) เจตคติเป็นความรู้สึกที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เป็นความรู้สึกค่อนข้างคงที่ เจตคติของบุคคลในระยะสั้นๆ จะเหมือนๆ เดิมเจตคติจึงมีลักษณะฝังแน่นตรึงในแบบใดแบบหนึ่งนานพอสมควร

5. มีความพร้อมที่จะแสดงออกเด่นชัด (Salience) หมายถึงระดับขั้นของความเต็มใจหรือความพร้อมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของเจตคติ ความจริงเป็นเรื่องของความตรึงตรานั่นเอง การที่คนจะมีลักษณะนี้ของเจตคติต้องเป็นคนที่มีมองเห็นความเด่นชัดนี้จะวัดได้เมื่อเจตคติแสดงออกมา ปราศจากการระล่อมกล่อมเกลา มาตราของเจตคติที่วัดจากข้อความ ให้แสดงความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ไม่สามารถวัดความประทับใจได้ ดังนั้นความประทับใจนี้จะวัดได้จากการสัมภาษณ์หรือการสังเกตเหตุการณ์ที่มีโอกาสของการแสดงความคิดเห็นแบบดังกล่าวออกมาเท่านั้น

สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม (2518 :100 –101) ได้กล่าวถึงลักษณะและธรรมชาติของเจตคติว่า

- 1.เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นเครื่องกำหนดขอบเขต ตลอดจนวิธีการที่บุคคลใช้พิจารณาสิ่งแวดล้อม บุคคลเจตคติต่อบุคคลย่อมมีเจตคติต่อสถานการณ์เดียวกันหรือต่อบุคคลเดียวกันแตกต่างกัน
3. เจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นสิ่งที่ถาวรหรือชั่วคราวก็ได้ เจตคติบางอย่างที่อยู่ ในสภาพที่ไม่มั่นคงก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนเจตคติที่มั่นคงย่อมมีผลต่อพฤติกรรม และบุคลิกภาพมาก

ส.วาสนา ประवालพฤษ (2524 : 5) ได้สรุปลักษณะสำคัญของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น จะเป็นการเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้
 2. สภาวะของความพร้อมจะตอบสนองในลักษณะที่กล่าวในข้อ1 นั้น เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้และบางครั้งไม่มีเหตุผล
 3. เจตคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม
 4. เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม
 5. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลมีเจตคติในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับอายุ เชื้อชาติปัญญา เป็นต้น
 6. เจตคติมีความคงที่และแน่นอนพอควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้กับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม
- ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของเจตคติได้ดังนี้ เจตคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีผลต่อการกระทำ เกิดจากการเรียนรู้ มีทิศทางและมีความคงที่

1.1.4 องค์ประกอบของเจตคติ

ซิมบาร์โด และเอ็บบ์เซน (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 183-184 ; อ้างอิงจาก Zimbardo and Ebbesen.1970) กล่าวว่า ถ้าจะอธิบายถึงเจตคติอย่างลึกซึ้ง ละเอียดถี่ถ้วนแล้ว จะแบ่งเจตคติออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (The Cognitive Component)
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Component)
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component)

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้หรือความคิด

คือการที่บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด หรือมีมโนคติ (Concept) เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ซึ่งอาจเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง รวมทั้งความเชื่อต่างๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนได้รับข่าวว่าครูประจำชั้นคนใหม่ใจดีมาก ฉะนั้นเมื่อเห็นหน้าครูประจำชั้นครั้งแรก ก็คิดในใจว่าครูคนนี้ต้องใจดี ซึ่งอาจจะใจดีจริงตามคำเล่าลือหรืออาจไม่ใจดีจริงก็ได้ หรือชายหนุ่ม รับทราบจากเพื่อนๆ ว่าหญิงสาวที่เขาสนใจเป็นคนหยิ่ง ฉะนั้นเมื่อเขาคิดจะเข้าไปพูดคุยด้วย อาจจะไม่กล้าเข้าไปเพราะคิดว่าหญิงสาวผู้นั้นคงหยิ่งและไม่พูดกับเขา เป็นต้น

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก

คือการที่บุคคลมีการประเมินค่า ประเมินความรู้สึก ความชอบหรือการสนองตอบทางอารมณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น นักเรียนที่คิดว่าครูใจดี จะเริ่มมีความรู้สึกชอบครูก่อนที่จะแสดงใจดี หรือชายหนุ่มที่คิดว่าหญิงสาวคนนั้นหยิ่ง ทำให้เขาเกิดความรู้สึกหมั่นไส้หรือเกรงกลัวที่จะเสียหน้าถ้าเข้าไปจีบ เป็นต้น

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

คือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเช่น เด็กที่คิดว่าครูใจดี จึงเกิดความชอบและในที่สุดจะแสดงพฤติกรรมโดยการเข้าไปหาครูคนนั้น หรือยิ้มทักทาย หรือทำความเคารพอย่างนอบน้อม หรือชายหนุ่มที่คิดว่าหญิงสาวหยิ่งจะเกิดความเกรงกลัวจะเสียหน้าเมื่อเข้าไปจีบ ในที่สุดจะไม่จีบหญิงสาวคนนั้นและอาจแสดงท่าทางไม่สนใจหญิงสาวนั้นอีกต่อไป

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบด้านพฤติกรรมเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้หรือความคิดและด้านความรู้สึก กล่าวคือถ้าบุคคลหนึ่งมีเจตคติทางด้านความรู้และความรู้สึกอย่างใด ก็แสดงพฤติกรรมอย่างนั้นด้วย เช่น คิดว่าสิ่งหนึ่งดีเกิดความชอบจึงแสดงความสนใจเข้าไปหา แต่ถ้าคิดว่าสิ่งหนึ่งไม่ดี จะไม่ชอบ และพยายามหลีกเลี่ยงหรือไม่ยอมเข้าใกล้

เชดส์คัตต์ โทวาสิทซ์ (2520 :40) กล่าวว่าเจตคติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า (object) นั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินผลสิ่งเร้านั้น

2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่า พอใจหรือไม่พอใจต้องการหรือไม่ต้องการ ดี หรือ เลว อย่างไร

3. Action tendency component เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุน หรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

เจตคติจะมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จำนวนเท่าไร นักจิตวิทยามีความเชื่อแตกต่างกันยังไม่มีบทสรุปแน่นอน เพราะแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มพยายามศึกษาค้นคว้าไปเรื่อยๆ ปัจจุบันมีแนวความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ 3 กลุ่ม (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 59-60 ; อ้างอิงจาก Oskamp. 1977 : วีระพร อุวรรณโณ. 2528 ; Ajzen & Fishbein. 1980)

ก. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว ตามความคิดหรือแนวความเชื่อนี้พิจารณาได้จากนิยามเจตคตินั้นเอง กลุ่มนี้จะมองเจตคติเกิดจากการประเมินค่าของเจตคติว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้แก่ เทอร์สโตน (Thurstone. 1931) แอลพอร์ต (Allport. 1935) และคนอื่นๆ อีกหลายคน

ข. เจตคติมีสององค์ประกอบ ตามแนวคิดนี้มองเจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive) และด้านความรู้สึก (Affective) นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 2 องค์ประกอบได้แก่ แคทซ์ (Katz. 1960)

ค. เจตคติมีสามองค์ประกอบ แนวความคิดนี้เชื่อว่าเจตคติมี 3 องค์ประกอบ หรือ 3 ส่วน (Three Components) ได้แก่

1. ด้านสติปัญญา (Cognitive component) ประกอบไปด้วยความรู้ ความคิด และความเชื่อที่ผู้นั้นมีต่อเป้าเจตคติ ถ้าสมมติให้รัสเซียเป็นเป้าเจตคติ คำกล่าวที่ว่า “รัสเซียเป็นประเทศเผด็จการ” ถือเป็นความเชื่อต่อประเทศรัสเซีย ดังนั้นข้อคิดเห็นต่อเป้าใดเป้าหนึ่งถือเป็นความเชื่อ ตัวอย่างความเชื่อต่างๆ เช่น “คนไทยรักสงบ” “ครูทำให้ชาติเจริญ” “วัดผลมีประโยชน์ต่อสังคม” ฯลฯ ความเชื่อที่กล่าวมาแล้วเป็นเพียงด้านสติปัญญาเท่านั้น

2. ด้านความรู้สึก (Affective component) หมายถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนใดคนหนึ่งที่มีต่อเป้าเจตคติ ว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น พอใจหรือไม่พอใจ หลังจากการสัมผัสหรือรับรู้เป้าเจตคติแล้ว สามารถแสดงความรู้สึกโดยการประเมินสิ่งนั้นว่าดีหรือไม่ดี ตัวอย่างเช่น “ข้าพเจ้าไม่ชอบประเทศเผด็จการ” “ข้าพเจ้าชอบนิสัยคนไทย” “ข้าพเจ้าชอบวัดผล” “ครูเป็นอาชีพที่ดี” ฯลฯ ความรู้สึกเป็นการแสดงอยู่ในใจของคนๆ นั้น

3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral component) บางที่เรียกว่า Action component เป็นด้านแนวโน้มของการจะทำหรือจะแสดงพฤติกรรม เจตคติเป็นพฤติกรรมซ่อนเร้น ในขั้นนี้เป็น การแสดงแนวโน้มของการกระทำต่อเป้าเจตคติเท่านั้น ยังไม่แสดงออกจริง ดังตัวอย่าง “ถ้าใครพูดถึงประเทศเผด็จการข้าพเจ้าจะเดินหนี” “ถ้าเห็นคนไทยที่ไหนข้าพเจ้าจะเข้าไปคบหา” “ถ้ามีการอภิปรายทางวัดผลข้าพเจ้าจะไปฟัง” ในขั้นนี้เป็นแนวโน้มที่จะกระทำอยู่ในใจ

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 147) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเจตคติมีอยู่ 3 ประกอบด้วยกัน คือ

1. ความรู้ (Cognitive Component) บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใดๆ ได้นั้นบุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปเป็นความเชื่อ

2. ความรู้สึก (Feeling Component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว ก็สรุปเป็นความเห็นในรูปการประเมินผลว่า พอใจ สำคัญ ดี เลวเท่ากับเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ (Action Tendency Component) เป็นองค์ประกอบท้ายสุดที่รวมตัวมาจากความรู้ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทางสนับสนุน คล้อยตาม หรือขัดแย้งตามความรู้หรือความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเกิดเจตคติ ได้แก่ ความรู้ ซึ่งบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดๆ ได้นั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน ความรู้สึกเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของคนใดคนหนึ่งที่มีต่อเป้าเจตคติและแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม โดยเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทางสนับสนุน คล้อยตาม หรือขัดแย้งตามความรู้หรือความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

1.1.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเกิดเจตคติ

การเกิดเจตคตินั้นมีผู้เชื่อว่าเกิดได้หลายอย่าง บางกลุ่มเชื่อว่าเจตคติเป็นลักษณะนิสัยชนิดหนึ่ง เมื่อลักษณะนิสัยเกิดจากการเรียนรู้เลยเชื่อว่าเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ได้ ก็แปลว่าเจตคตินามาสอนกันให้เกิดขึ้นได้เหมือนเป็นบทเรียนนั่นเอง แต่อย่าลืมว่าเจตคติไม่ใช่ความจริง แต่เป็นความรู้สึกของบุคคล ซึ่งอาจแปรเปลี่ยนได้ตามเป้าและความเชื่อที่เกิดขึ้นจากเป้าหมายนั้นๆ บางกลุ่มเชื่อว่าเจตคติเกิดจากการพิจารณาตัดสินจากผลประโยชน์หรือกำไรที่ควรได้รับ นั่นก็คือถ้ามีเป้าของเจตคติมาเกี่ยวข้องกับคน คนก็จะพิจารณาประเมินดูว่ามีผลประโยชน์หรือไม่ ถ้ามีผลประโยชน์ก็จะมีเจตคติทางบวกถ้าไม่ได้ผลประโยชน์ก็จะมีเจตคติเป็นลบ ดังนี้

2.5.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) ข้อตกลงเบื้องต้นของทฤษฎีนี้ก็คือเจตคติสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับลักษณะอื่น ๆ ของคน คนแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเพื่อสร้างสมการเรียนรู้ เขาเรียนรู้ความรู้สึกและค่านิยมต่าง ๆ ได้จากข้อเท็จจริง เช่น เด็กเล็ก ๆ เรียนรู้ว่าสัตว์ชนิดหนึ่งคือสุนัข สุนัขตัวนั้นเป็นเพื่อนได้และเป็นสัตว์ที่ดีในที่สุดเขาก็เรียนรู้ว่าเขาชอบสุนัข เด็กเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกของเจตคติ ซึ่งอาศัยกระบวนการที่ควบคุมการเรียนรู้ นั่นก็คือกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปใช้ในการก่อเกิดเจตคติได้

แต่ละคนแสวงหาข้อมูลและความรู้สึกโดยกระบวนการเชื่อมสัมพันธ์ การเชื่อมสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อสิ่งเร้าปรากฏในเวลาเดียวกันและสถานที่เดียวกัน เช่น ครูประวัติศาสตร์อธิบายคำว่า นาซี ด้วยท่าทางขึงขังเป็นปรปักษ์ เราจะสร้างความเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกทางลบกับ คำว่านาซี ในทางกลับกันถ้ากล่าวถึงความกล้าหาญของทหารไทยที่สร้างวีรกรรมสู้ศึกที่เขาค้อ ก็จะมีความรู้สึกดีต่อทหารไทย ยกย่องเป็นวีรบุรุษ เกิดเจตคติทางบวกขึ้น เจตคติเกิดขึ้นจาก ความรู้ต่าง ๆ บวกการเชื่อมโยงกับด้านการประเมินคุณลักษณะนั้น ๆ นั่นคือการเรียนรู้เกิดผ่าน การเสริมแรง เช่น การเรียนคณิตศาสตร์ สอบได้ A ก็รู้สึกชอบและสบายใจ อยากเรียน วิชาคณิตศาสตร์มากขึ้น ๆ ถ้าเราไปพูดให้เพื่อนเห็นประโยชน์จากการเรียนคณิตศาสตร์ว่า สนุกเรียนง่าย ถือเป็นแรงเสริมให้เพื่อน ๆ เกิดความสนใจ มีความรู้สึกทางบวกกับวิชานี้ นั่นคือ เพื่อน ๆ จะเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ก็เพราะได้แรงเสริมจากผู้ที่ยืนยันได้ A ใน วิชาคณิตศาสตร์นั่นเอง

เจตคตินอกจากจะเกิดจากการเรียนรู้โดยวิธีเชื่อมสัมพันธ์และวิธีการเสริมแรงแล้ว ยังจะ เกิดขึ้นจากกระบวนการเลียนแบบ การเลียนแบบเป็นการเรียนรู้ชนิดหนึ่ง การเลียนแบบจะต้องมี ตัวแบบไว้ให้ คนตามธรรมชาติชอบเลียนแบบคนอื่น ถ้าผู้เป็นต้นแบบนั้นเป็นคนที่แข็งแรงและมีความสำคัญตัว แบบที่สำคัญคือสถาบันครอบครัว เด็กจะเลียนแบบเจตคติของพ่อแม่ พ่อวัยรุ่นจะเลียนแบบเจตคติ ของกลุ่มเพื่อน นอกจากนั้นเขายังเรียนรู้ได้จากครู ความคิดจากหนังสือ

การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การเสริมแรงและการเลียนแบบเป็นกลไกสำคัญในการเรียนรู้ เจตคติ ผลก็คือทฤษฎีการเรียนรู้เป็นตัวทำให้เกิดเจตคติขึ้นมา จากการเรียนรู้ข้อเท็จจริงความเชื่อ ต่างๆ แล้วประเมินออกมาว่าอะไรมีความสำคัญทางบวกและอะไรเป็นไปทางลบ

2.5.2 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Incentive theory) ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดว่าเกิดเจตคติว่าเป็น กระบวนการให้น้ำหนักจากคุณ และโทษของเป้าเจตคตินั้น ๆ แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกที่เหมาะสม ที่สุด ลองพิจารณาดูว่าที่เรารักหรือชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น อยู่ ๆ เกิดรักและชอบขึ้นมาเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เรารักหรือชอบจะต้องมีคุณมีประโยชน์ต่อเราแน่นอนจะมีสิ่งไม่ดีอยู่บ้างแต่เมื่อชั่งใจดูคุณและ โทษแล้วเห็นว่าน้ำหนักของคุณประโยชน์มีสูงกว่า เราก็จะชอบสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเป้าเจตคตินั้นมีโทษหรือไร้ประโยชน์มากกว่าก็จะไม่ชอบสิ่งนั้นจากการพิจารณาตัดสินใจโดย กระบวนการแบบนี้ จึงทำให้เกิดเจตคติทางบวกหรือทางลบขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น นักเรียนสาว คนหนึ่งได้รับเชิญไปงานเลี้ยงสังสรรค์ เขาคิดว่าเป็นงานที่สนุกพบปะเพื่อนฝูงจึงมีเจตคติทางบวก แต่ขณะเดียวกันผู้เป็นพ่อแม่ไม่อยากให้ลูกสาวไปงานเลี้ยง เพราะกำลังเรียนเตรียมสอบเข้า มหาวิทยาลัย แนวคิดนี้ถ้าเธอมีเจตคติดีต่อพ่อแม่มาก เธอก็จะมีเจตคติต่องานเลี้ยงเป็นลบ ตาม ทฤษฎีนี้เด็กสาวคนนี้จะต้องพิจารณาตัดสินใจให้น้ำหนักคุณและโทษของการจัดเลี้ยงสังสรรค์ว่าไปงาน หรืออ่านหนังสืออะไรสำคัญกว่า ก็เกิดเจตคติขึ้น ถ้าตัดสินใจอยู่บ้านอ่านหนังสือเรียนดีกว่า เกิดเจตคติทางลบกับงานเลี้ยงสังสรรค์ การพิจารณาตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ ตัวอย่างที่ชัดอีกตัวอย่าง หนึ่งคือการสูบบุหรี่การดื่มเหล้า พวกนี้ทั้งคุณและโทษ ปัญหาคือใครจะพิจารณาเห็นคุณหรือโทษ

มากกว่ากัน แรงกระตุ้นทางไหนจะชนะก็เกิดเจตคติดีทางนั้น คนที่ได้รับความรู้ว่าบูหรี เหล่าเป็น
 สิ่งทำให้สุขภาพเสีย เงินทองสูญเปล่ามองเห็นโทษของ 2 สิ่งนี้ก็จะเกิดเจตคติทางลบ

1.1.6 องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เจตคติ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 240-241) กล่าวว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการ
 เรียนรู้เจตคติมีดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดู คำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้ปกครองของเด็ก
 มีส่วนทำให้เด็กมีเจตคติทั้งทางดีและไม่ดีต่อสิ่งต่างๆ ได้มาก เพราะสังคมแรกที่เด็กประสบคือ
 สมาชิกของครอบครัวและสภาพในครอบครัว เช่น ครอบครัวของเด็กหญิงแดงชอบรับประทานปู
 เด็กหญิงแดงก็มีแนวโน้มชอบรับประทานปูไปด้วย
2. วัฒนธรรมภายในสังคมนั้นๆ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สั่งสอนสืบทอดกันมาจากชนรุ่นหนึ่งไป
 ยังชนอีกรุ่นหนึ่งเรื่อยๆ ไป สิ่งใดที่ได้รับจากวัฒนธรรมในทางที่ดี บุคคลในสังคมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่
 จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามถ้าสิ่งใดมีวัฒนธรรมกำหนดว่าเป็นสิ่งไม่ดีบุคคลในสังคมนั้น
 ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติทางลบไปด้วย เช่น ในสังคมหนึ่งกล่าวว่าคนที่มีการศึกษาสูง ดีกว่า
 คนที่ไม่ได้รับการศึกษา ดังนั้นบุคคลในสังคมนั้นมีแนวโน้มที่ชอบการศึกษาหรือชอบปัญญาชนมากกว่า
 ผู้ด้อยการศึกษา หรือคนที่นับถือศาสนาต่างกันย่อมมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติต่างกันได้
3. สถาบันการศึกษา การได้รับคำอบรมสั่งสอนจากสถาบันต่างๆ ทางด้านการศึกษา
 ได้แก่ โรงเรียนระดับต่างๆ อาทิ ระดับก่อนวัยเรียน อนุบาล ประถม มัธยม เตรียมอุดมจนถึง
 อุดมศึกษา สามารถทำให้เด็กมีเจตคติแตกต่างกันได้ เช่น ครูสอนเด็กว่า การสูบบุหรี่เป็นสิ่งไม่ดี
 เด็กย่อมมีแนวโน้มที่จะไม่ชอบบูหรีได้
4. การพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ สถานเริงรมย์ต่างๆ อาทิ โรงภาพยนตร์ สถานโบว์ลิ่ง
 ฯลฯ รายการต่างๆ ทางวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของเด็กมากจึง
 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะควบคุมรายการต่างๆ ตลอดจนภาพยนตร์ที่ฉายในโรงภาพยนตร์ให้มีประโยชน์มี
 เนื้อหาสาระที่สำคัญ และเป็นการสร้างสรรค์เพื่อทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ อย่างถูกต้อง

1.1.7 ประโยชน์ของเจตคติ

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543 : 54-55) กล่าวว่าประโยชน์ของเจตคติมีมาก
 แต่สามารถกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นคำย่อของการอธิบายความรู้สึกลึกๆ กลุ่มพฤติกรรมต่างๆ ได้มาก เช่นจะ
 พูดว่า เรามีเจตคติดีต่อครอบครัว มีความหมายถึงเรารักครอบครัว ใช้เวลามากในการอยู่กับ
 ครอบครัว มีความสุขใจที่ได้อยู่กับครอบครัวเห็นพ้องต้องกันกับความคิดเห็นของครอบครัว
 ทำอะไรหลายอย่างเพื่อครอบครัว ฯลฯ จะเห็นว่าแค่คำเดียวว่าเจตคติดีเท่านั้น จะมีความหมาย
 กลุ่มมากมาย

2. เจตคติใช้พิจารณาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งอื่นหรือมีต่อเป้าเจตคติของคนนั้นได้ นั่นคือรู้เจตคติของคนสามารถส่งเสริมหรือยับยั้งสิ่งที่เขาจะแสดงออกได้

3. เจตคติมีความดีงามในตัวเอง เจตคติเป็นสิ่งที่คนสนใจว่า พฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกจากเจตคติ จึงสามารถนำมาอธิบายความคงเส้นคงวาของสังคมได้ด้วย

4. เจตคติมีความดีงามในตัวเอง เจตคติของคนที่มีต่อเป้าทัศนคติรอบๆ ตัวเราเองสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของคนๆ นั้น มีคุณค่าในการศึกษาจุดมุ่งหมายของชีวิตเขา

5. จากที่รู้ว่าเจตคติเกิดจากพันธกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการให้การศึกษาเพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีงามตามสังคม จึงต้องศึกษาสาเหตุทางจิตและปรับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีอิทธิพลต่อเจตคติของคนตามที่ต้องการ

6. ในสาขาวิชาสังคมวิทยา นักสังคมวิทยาหลายคนให้ความเห็นว่าเจตคติเป็นศูนย์กลางความคิดและเป็นฐานของพฤติกรรมสังคม การจะปรับระบบกลไกของสังคมจึงควรเปลี่ยนแปลงเจตคติของแต่ละบุคคล

ดังนั้นการรู้เจตคติของคนจึงใช้เพื่อทำนายพฤติกรรมที่เขาจะแสดงออกเป็นการรู้ไว้ก่อนเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขให้ได้ คนในสังคมที่มีเจตคติดีงามตามสังคมต้องการในวงการการศึกษา ยิ่งมีความจำเป็นอย่างมาก ทางโรงเรียนควรศึกษาเจตคติของนักเรียน นักศึกษาหรือนิสิตที่มีต่อวิชาที่เรียนหรือต่อครูอาจารย์ผู้สอน เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนการสอนให้เด็กมีเจตคติดีขึ้น การมีทัศนคติดีต่อวิชาจะทำให้การเรียนวิชานั้นดีขึ้นด้วย

1.1.8 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นมโนภาพ (Concept) ที่วัดได้ยาก เครื่องมือการวัดจึงมีได้หลายรูปแบบแล้วแต่สถานการณ์ที่ต้องการวัด ดังนั้นจึงมีผู้เชี่ยวชาญเสนอวิธีการวัดเจตคติไว้หลายท่าน เช่น บลูม และเนย์เลอร์ (บุญญ ตนะวัฒนา. 2539 : 144 ; อ้างอิงจาก Blum & Naylor. 1968) ได้แบ่งวิธีการวัดเจตคติไว้ดังนี้

1. วิธีดูความประทับใจ (Impressionistic Method) หรือการใช้การสังเกต (Observation)

วิธีการดูความประทับใจไม่ใช่วิธีการใช้ความรู้ทางด้านปริมาณ แต่เป็นการดูความประทับใจขึ้นอยู่กับการฝึกอบรมของผู้สังเกตที่มีขอบข่ายกว้างขวางนั้น คือ ผู้สังเกตมีความสามารถในการวางตัวเป็นกลางต่อสถานการณ์ที่เขาสังเกต ผู้ใช้วิธีสังเกตจะต้องตระหนักว่าแหล่งข้อมูลจำนวนมากสามารถเข้าข้างตนเองได้สูง ทัศนคติ และทัศนคติเก่าๆ ของผู้รายงานที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกันสามารถมากำหนดสิ่งที่ถูกรับรู้ได้ นอกจากนี้การยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใดของคนยังรายงานให้เห็นถึงความประทับใจไปในทางที่เป็นจริงหรือเพ้อฝันได้

2. การสัมภาษณ์แบบชี้แนะ (Guided Interview)

การวัดเจตคติด้วยการสัมภาษณ์แบบชี้แนะนั้น คือ การสนทนาที่มีจุดหมายเพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ได้ใช้ความพยายามหาคำตอบจากคำถามที่สร้างขึ้นจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะให้ได้อย่างชัดตรงและ

สมบูรณ์คล้ายกับการสัมภาษณ์ทั่วไป แต่จะมีประโยชน์เมื่อการใช้การพิจารณาแบบเผชิญหน้า การสัมภาษณ์แบบนี้ใช้กันมากทางธุรกิจ – อุตสาหกรรมในด้านการพิจารณาผู้สมัครเข้าทำงาน

ผู้สัมภาษณ์แบบชี้นำจะต้องยึดถือเกณฑ์ต่างๆ ที่มีอยู่โดยเฉพาะ คือ จะต้องจำกัดการพูดของเขาให้น้อยที่สุดถามคำถามและพูดเพียงเล็กน้อย แล้วดูความประทับใจต่างๆ ที่อยู่ในตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าสิ่งที่เขาทำนั้นมีความสำคัญเพียงใด ผู้สัมภาษณ์จะต้องไม่โต้แย้งหรือให้คำแนะนำ จะต้องมีทักษะในการตอบคำถามและถามทั้ง 2 ด้านจะต้องไม่ตัดสินใจด้วยตนเองว่าผิด จะต้องมีความเห็นอกเห็นใจส่งเสริมให้กำลังใจแต่ไม่ให้ข้อเสนอแนะ คำถามจะต้องยุติยอมให้ตอบและไม่แนะนำคำตอบให้ จะต้องไม่แสดงความกระอักกระอ่วนใจ จะต้องเก็บรักษารายงานการสัมภาษณ์ที่เป็นธรรมและสมบูรณ์ไว้เป็นความลับ

3. การสัมภาษณ์ที่ไม่มีการแนะนำ (Unguided Interview) หรือการสัมภาษณ์ที่ไม่มีการชี้นำ (Nondirective Interview)

การสัมภาษณ์แบบนี้มีลักษณะที่ให้อภิปรายได้อย่างเสรีและอาศัยความจริงที่ว่าเป็นการสัมภาษณ์บุคคลเพื่อให้เขาได้ใช้ความพยายามในการอธิบายถึงขีดจำกัดของตน โดยไม่ต้องใช้คำถามพิเศษ แต่มีหลักการอยู่ที่การพิสูจน์หรือการสร้างเนื้อหาการสัมภาษณ์ไปด้านอารมณ์มี การปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ผู้สัมภาษณ์ใช้สิ่งที่ผู้ถูกสัมภาษณ์กล่าวออกมาเป็นเสมือนข้อกระทงในท้องเรื่อง

3.1.1 ผู้สัมภาษณ์จะไม่คำนึงถึงสาเหตุของปัญหาของผู้ถูกสัมภาษณ์

3.1.2 ผู้สัมภาษณ์จะไม่ถือว่าสิ่งที่ผู้ถูกสัมภาษณ์กล่าวออกมานั้นเป็นความผิดพลาดที่ต้องแก้ไข

3.1.3 ผู้สัมภาษณ์จะไม่ถือว่าสิ่งที่ผู้ถูกสัมภาษณ์กล่าวออกมานั้นต้องเป็นตามความคิดของผู้สัมภาษณ์

3.2 ผู้สัมภาษณ์จะต้องรับฟังทุกสิ่งทุกอย่างไม่รับฟังแต่สิ่งที่ต้องการฟังเท่านั้น แต่ต้องรับฟังในสิ่งที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องการจะพูดด้วยและควรปล่อยให้ทางเขาพูดเองโดยไม่ต้องชักนำหรือชี้นำ

3.3 ผู้สัมภาษณ์ใช้วิจารณ์ญาณค้นหาความจริงจากผู้ถูกสัมภาษณ์จากถ้อยคำที่เขาได้พูดมาทั้งหมดแล้วชี้แนะให้เขาค้นหาความต้องการของตนเอง

3.4 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามเป็นเทคนิคที่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์มวลชนในการพิจารณาเจตคติของคนทั่วไปและลูกจ้างมากที่สุด มีลักษณะคล้ายกับการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided Interview) ซึ่งการใช้แบบสอบถามจะวัดเจตคติของคนได้อย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากความจริงที่ว่าการสัมภาษณ์ใช้เวลา 8 นาทีนั้น ผู้สัมภาษณ์จะต้องดำเนินไปอย่างรวดเร็ว แต่ถ้าใช้แบบสอบถามให้พนักงานตอบขณะอยู่ที่บ้านก็อาจได้รับคำตอบที่เชื่อถือตรงมากขึ้น เพราะพนักงานได้ไปอยู่ห่างจากที่ปฏิบัติงานหรืออาจเป็นเพราะผู้สัมภาษณ์

ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการสำรวจภายในที่ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ก็อาจเป็นความสะดวกที่ได้แจกจ่ายแบบสอบถามให้พนักงานที่รวมกันได้ในครั้งเดียว ทั้งยังสนับสนุนให้ผู้สัมภาษณ์มีโอกาสสังเกตความรู้สึกของผู้ตอบและลักษณะอาการของการตอบคำถามอีกด้วย

ถึงแม้ว่าวิธีการทั้งสองแบบนี้จะคาบเกี่ยวกันอยู่ แต่แบบสอบถามต่างๆ ก็เป็นการประหยัดมากกว่าเพราะคนเดียวสามารถสอบถามคนกลุ่มใหญ่ได้พร้อมกันในครั้งเดียว นอกจากนี้แบบสอบถามยังมีประโยชน์ในด้านการจัดผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากผู้ตอบและไม่ต้องใช้ประสบการณ์และการฝึกอบรมมากเหมือนกับการใช้วิธีการอย่างอื่น แต่ก็มีผลเสียอยู่บ้างในความมั่นคงปลอดภัย กล่าวคือ อาจจะไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริงอย่างถูกต้องและขาดความเป็นธรรมชาติที่ได้รับจากการสัมภาษณ์แบบไม่ต้องชี้แนะ

5. มาตรการส่วนประมาณค่าเจตคติ (Attitude Scales)

วิธีการวัดเจตคติอย่างมีแบบแผนที่ดีที่สุดอีกแบบหนึ่ง คือ การใช้มาตรการส่วนประมาณค่าเจตคติเป็นวิธีการอย่างหนึ่งของการวัดทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นการวัดเจตคติทางปริมาณเครื่องมือที่ใช้เป็นตารางจัดอันดับ (Rating – Scale Instruments) เป็นตารางง่ายๆ ที่ทำให้คนได้จัดอันดับมิติของเจตคติที่ให้ได้ด้วยตนเอง

6. วิธีการวัดเจตคติทางอ้อม (Indirect Method)

เป็นวิธีการที่ให้แสดงออกได้อย่างเสรีเพื่อสำรวจระดับเจตคติของคนที่ลึกซึ้งกว่าการใช้เพียงคำพูด ผู้สำรวจจะสังเกตและวัดดูเจตคติโดยไม่ทำให้ไปกระทบต่อเจตคติโดยตรง เทคนิคต่างๆ ประกอบด้วยการใช้ถ้อยคำใช้เชื่อมโยงการเติมคำตอบหรือรูปภาพให้สมบูรณ์และการเล่าประวัติให้สมบูรณ์ โดยวิธีการการวัดเจตคติทางอ้อมเป็นวิธีใหม่ที่สุดมีลักษณะละเอียดอ่อนและทำให้ทราบความคิดได้ดีแต่ก็มีอันตรายทางด้านผู้ใช้ที่ไม่ซื่อตรง

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 60-63) ได้กล่าวถึงเครื่องมือในการวัดเจตคติไว้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องฟังมากกว่าพูดเสียเองและต้องไม่หุบปาก จะยึดตามแนววัตถุประสงค์ที่จะวัดและบันทึกไว้ได้อย่างถูกต้อง การสัมภาษณ์ใช้ปากเป็นเครื่องมือสำคัญ ได้ผลอย่างไรบันทึกเอาไว้ การวัดเจตคติโดยการสัมภาษณ์จะต้องสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ดีเป็นมาตรฐานก่อน ข้อคำถามแต่ละข้อจะต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบความรู้สึกต่อเป้าเจตคติ ที่ผู้ทำการสัมภาษณ์ต้องการได้ ข้อคำถามหรือข้อรายการนั้นต้องเขียนเน้นความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติให้ตรงเป้า การเตรียมคนและเตรียมเครื่องการวัดจึงเป็นสิ่งสำคัญ การวางแผนสร้างข้อคำถามจะต้องคิดถึงระยะเวลา ลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยข้อคำถามควรถามคลุมทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อจะได้ใช้ประเมินเปรียบเทียบความรู้สึกที่แท้จริง

2. การสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้ามองดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือสำคัญของการสังเกตก็คือตาและหู การเฝ้าดูโดยการบันทึกในสมองจะทำให้ล้มเหลวน่าเชื่อถือรายการ (Checklist) ที่จะใช้ในการสังเกตจึงควรเตรียมไว้ให้พร้อม การสังเกตที่ดีก็ต้องฝึก

เหมือนกัน จึงจะทำหน้าที่ได้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้สังเกตควรจะเป็นที่รับรู้และมีประสาทตาดี มิฉะนั้นแล้วจะทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน

3. การรายงานตนเอง (Self - report) เครื่องมือแบบนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือสิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถามหรือเป็นภาพเพื่อให้ผู้สอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมานั่นเอง แบบทดสอบหรือมาตราวัดที่ถือว่าเป็นแบบมาตรฐาน (Standard form) เป็นแนวการสร้างของเทอร์สโตน (Thurstone) กัตแมน (Guttman) ลิเกิต (Likert) และออสกูด (Osgood)

4. เทคนิคการจินตนาการ (Projective Techniques) แบบนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ สถานการณ์ที่กำหนดให้จะไม่มีการสร้างที่แน่นอนทำให้ผู้สอบจะต้องจินตนาการออกมาตามแต่ประสบการณ์เดิมของตน แต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน เช่น ประเภทให้เติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรมเติมเรื่องราวสั้น ๆ เล่านิทานจากภาพ ฯลฯ การแปลความหมายอาศัยผลจากการตอบสิ่งที่กล่าวมาแล้ว ก็พอจะรู้ว่าผู้นั้นมีเจตคติอย่างไรต่อเป้าเจตคตินั้น ๆ

5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological measurement) การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้าหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงสภาพของร่างกาย เช่น การใช้เครื่องกัลวานมิเตอร์ชนิดหนึ่ง เพื่อวัดดูความต้านทานกระแสไฟฟ้าในผิวหนังเมื่อคนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ส่วนผสมของสารเคมีต่างๆ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพปกติ เรียกว่ามีกระแสไฟฟ้าไหลสามารถเปลี่ยนแปลงขนาดได้ เครื่องมือวัดทางไฟฟ้าก็จะสามารถวัดตรวจสอบเปรียบเทียบกับขณะที่ร่างกายอยู่ในสภาพปกติได้ เครื่องมือจับเท็จอาศัยหลักการอันนี้ การจะเปลี่ยนแปลงของลูกตาดำ ปริมาณของฮอร์โมนบางอย่างก็สามารถบอกอารมณ์ความพอใจหรือไม่พอใจของคนได้

1.1.9 การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

ในการสร้างเครื่องมือวัดเจตคตินั้น ต้องสร้างให้สามารถวัดได้ครอบคลุมทั้งเจตคติเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งชริลีย์ และทรูบลัด (Shrigley & Trueblood. 1979 : 74) ได้เสนอว่าข้อความที่ใช้ขึ้นควรเป็นข้อคำถามที่กระตุ้นให้ผู้ตอบตอบเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ตนเอง (Egocentric)
2. สังคม (Sociocentric)
3. พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ (Action – Centric)

สำหรับการสร้างเครื่องมือเพื่อวัดเจตคติ ซึ่งลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ (2543 : 66-122) ได้เสนอวิธีการสร้างของแบบต่างๆ ดังนี้

1. การสร้างแบบเทอร์สโตน (Thurstone's Method)

เทอร์สโตนพัฒนาเครื่องมือวัดเจตคติแบบนี้เมื่อ ค.ศ. 1929 ส่วนดีของเครื่องมือวัดแบบนี้ตรงที่ไม่ต้องมีมาตราตัวเลขติดเอาไว้ให้ผู้ตอบเห็น จะมีแต่ข้อความแสดงความรู้สึกทั้งทางบวก กลางและลบ โดยเครื่องมือนี้เรียกว่า Equal Appearing Interval Scale

1.1 ขั้นรวบรวมข้อความเมื่อเลือกเป้าเจตคติ (Attitude object) เช่นครูหรือวิชาคณิตศาสตร์ แล้ว ต้องหาข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าหมายทั้งทางบวกเป็นกลางและทางลบยิ่งมากเท่าไรยิ่งดี โดยมีลักษณะดังนี้

- 1.1.1 เป็นความรู้สึกสะท้อนให้เห็นตั้งแต่บวกมากที่สุดถึงลบมากที่สุด
- 1.1.2 ต้องไม่เป็นความจริงหรือสามารถแปลเป็นจริงได้
- 1.1.3 ควรเป็นปัจจุบันมากกว่าเป็นอดีต
- 1.1.4 ไม่ควรเป็นข้อความที่แปลได้หลายทาง คลาดเคลื่อนต่อเป้าเจตคติ
- 1.1.5 ควรง่ายไม่สลับซับซ้อนมากนัก
- 1.1.6 เป็นข้อความกะทัดรัดได้ใจความดี
- 1.1.7 ควรหลีกเลี่ยงคำว่าทั้งหมด เสมอๆ ไม่เคย ไม่เลย
- 1.1.8 คำว่าเพียงเท่านั้น ขณะ ต้อง อย่า ให้ระวัง ไม่จำเป็นจริงๆ ไม่ควรใช้
- 1.1.9 ระวังข้อความที่มีความหมายหลายแง่มุมและประเพณีพิเศษข้อนปฎิเสธ
- 1.1.10 ข้อความควรให้คลุมเรื่องที่ถามมากที่สุดและควรมีจำนวนมากๆ ไว้

เมื่อวิเคราะห์แล้วจะได้ครบมาตราตามที่กำหนด

1.2 เตรียมข้อความเพื่อประเมิน ในขั้นนี้ให้รวบรวมข้อความที่ได้จากขั้นที่ 1 แล้วนำมาเขียนคำชี้แจงและเลือกมาตราว่าจะเอาจำนวนเท่าไร โดยแนวคิดเริ่มแรกของเทอร์สโตนใช้ 11 มาตรา แต่เรากำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้ตามความต้องการ เช่น 3 หรือ 5 เป็นต้น การเขียนคำชี้แจงควรบอกด้วยว่า ข้อความนี้วัดเจตคติเรื่องใดมีกี่ข้อความ แนวการพิจารณาทำอย่างไร ต่อจากนั้นพิมพ์ข้อความไว้ทางซ้ายมือ มาตราที่กำหนดไว้ทางขวามือหรือข้างล่างข้อความก็ได้ เพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ตามความเป็นจริงแล้วข้อความนี้ควรอยู่ระดับใดของความรู้สึก

1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผู้เชี่ยวชาญควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีเหตุผลพอสมควร ผู้พิจารณา (judge) ควรใช้อย่างน้อย 30 คน

1.4 การคำนวณค่ามาตรา S (Scale) จากสูตรการหามัธยฐาน (Median) หลังจากนั้นคำนวณการกระจายความคิดเห็นจากผู้พิจารณาโดยสูตร Q ซึ่งการกระจายควรมีค่าน้อยใกล้ 0 หรือไม่เกิน 2.0

1.5 เลือกข้อความตามที่กำหนดค่ามาตราไว้ เช่นกำหนดมาตราเป็น 11 มาตรา จำนวนข้อความที่เลือกไว้ต้องมี 11 ข้อ นั่นคือ ค่า S=1,S=2 ไปเรื่อยๆ จนถึง S=11 และ Q แต่ละข้อต้องมีค่าน้อยๆ จึงจะเชื่อถือได้

1.6 การตอบและการให้คะแนน

1.7 การหาคุณภาพ

1.7.1 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ความคงเส้นคงวาของคะแนนใน

การวัด

1.7.2 ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบในการวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้มากน้อยเพียงใด

2. การสร้างแบบลิเคิร์ต (Likert's Method)

เครื่องมือวัดเจตคติแบบลิเคิร์ตบางที่เรียกว่า Summated Rating Method ลิเคิร์ตสร้างขึ้นเมื่อ ค.ศ.1932 และเป็นวิธีการสร้างที่ง่ายกว่าวิธีของเทอร์สโตน มีความเชื่อมั่นสูงและพัฒนาเพื่อวัดด้านความรู้สึกได้หลายอย่าง มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 เลือกข้อเป่าเจตคติ (Attitude Object) ก่อน เช่น เจตคติต่อคณิตศาสตร์หรือต่ออาชีพครู หรือต่อมหาวิทยาลัยเป็นต้น เป้าของเจตคติอาจจะเป็นคน วัตถุ สิ่งของ องค์กร สถาบัน วิชา ฯลฯ

2.2 เขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าเจตคติโดยวิเคราะห์แยกแยะดูให้ครอบคลุมลักษณะของข้อความควรเป็นดังนี้

2.2.1 เป็นข้อความที่แสดงความเชื่อและรู้สึกต่อเป้าที่ต้องการ

2.2.2 ไม่เป็นการแสดงถึงความเป็นจริง

2.2.3 มีความแจ่มชัด สั้น ใช้ข้อมูลพอตัดสินได้

2.2.4 ไม่ครอบคลุมทั้งทางดีและไม่ดีหรือทั้งบวกและลบ

2.2.5 ควรหลีกเลี่ยงคำปฏิเสธซ้อน ข้อความอ้างอิงในอดีตที่ผ่านมาข้อความที่มีคำว่า ทั้งหมด, เสมอๆ, ไม่เคย, ไม่มีเลย, เพียงเท่านั้น

2.2.6 ข้อความเดียวควรมีความเชื่อเดียว

2.3 การตรวจสอบข้อความ เป็นการตรวจสอบขั้นแรก เพื่อดูให้แน่ชัดว่าข้อความนั้นเขียนไว้เหมาะสมดีหรือไม่ การตอบจะให้ตอบว่าชอบ - ไม่ชอบ, ดี - ไม่ดี, หรือเห็นด้วย - ไม่เห็นด้วย ควรใช้มาตรา 3 มาตรา, 4 มาตราหรือ 5 มาตรา เป็นต้น

2.4 การให้น้ำหนัก จะเป็น 2, 3, 4, 5 นั้นแล้วแต่ความเหมาะสม แต่การให้น้ำหนักตัวเลือกนั้นมีวิธีการดำเนินการดังนี้

2.4.1 วิธีหาน้ำหนักซิกมา (Sigma deviate weighting method)

2.4.2 วิธีหาน้ำหนักคะแนนมาตรฐาน (Standard score weighting method)

2.4.3 วิธีกำหนดน้ำหนักแบบพลการ (Arbitrary weighting method)

2.5 การทดลองคุณภาพเบื้องต้น เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกผู้ที่มีเจตคติแตกต่างกันหรือไม่

2.6 การจัดแบบทดสอบ เมื่อได้ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีแล้ว พิจารณาว่าจะกำหนดกี่ข้อตามหลักการถ้าข้อความมีคุณภาพมากจะใช้ 10 – 15 ข้อก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีตั้งแต่ 20 ข้อขึ้นไป

2.7 การตรวจให้คะแนน

2.8 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.8.1 ความเชื่อมั่น

2.8.2 ความเที่ยงตรง

3. การสร้างแบบทดสอบ (Osgood's Method)

ออสกู๊ดเป็นหัวหน้าคณะในการพัฒนาเครื่องมือวัดเจตคติแบบหนึ่งเมื่อปี ค.ศ. 1957 ให้ชื่อเครื่องมือวัดแบบนี้ว่า มาตราวัดแบบนัยจำแนก (Semantic Differential Scale หรือ SDS) การสร้างมาตราวัดเจตคติแบบนัยจำแนก อาศัยทฤษฎีและผลงานวิจัยเกี่ยวกับความหมายของคำในประโยคที่แสดงความรู้สึกประโยคหนึ่งนั้นดูเหมือนเป็นประโยคยาว

เป้าเจตคติของออสกู๊ด เรียกว่า มโนภาพ (Concept) ซึ่งแตกต่างจากคนอื่นเรียก ออสกู๊ดได้วิเคราะห์มโนภาพแตกต่างกัน 20 มโนภาพ ให้คนตอบ 100 คนและใช้คำตรงข้าม (bipolar adjectives) 50 คู่ เสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ มีองค์ประกอบออกมามากมาย แต่ที่ค่อนข้างสำคัญมีความแน่นอนมีอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการประเมิน (evaluative factor) องค์ประกอบด้านพลังอำนาจ (potency factor) และองค์ประกอบด้านกิจกรรม (activity factor) ในองค์ประกอบหนึ่งๆ จะมีคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน เรียกว่า Bipolar scale วิธีการสร้างมาตราวัดทัศนคติแบบนัยจำแนกมีดังนี้

3.1 ศึกษาคำตรงข้ามที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพ (เป้าเจตคติ) เช่น มโนภาพเป็น “อาชีพครู” ก็จะต้องศึกษาค้นคว้าสำรวจ เพื่อให้ได้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับเป้าหมายมากที่สุดทำได้ 2 วิธีคือ

3.1.1 วิเคราะห์เองจนได้คำที่มีความหมายตรงข้ามเกี่ยวข้องกับมโนภาพมากที่สุด

3.1.2 วิธีระดมความคิด คือ หาความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับมโนภาพจากคนทั่วไป

3.2 หาความถี่ของคำที่เกี่ยวข้องแต่ละคำ

3.3 เลือกเอาคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องที่มีคนบรรยายมามากเป็นหลัก

3.4 นำคำที่ได้มาจัดเป็นคำตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ แล้วให้ผู้ชำนาญทางภาษาไทยวิจารณ์

3.5 นำคำตรงข้ามแต่ละคู่มาสร้างเป็นมาตราวัดความรู้สึกต่อเป้าเจตคติ คือ มโนภาพมาตราที่ใช้ อาจจะเป็น 3, 4, 5 ช่องก็ได้

3.6 นำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกของแต่ละข้อตามแนวของการวิเคราะห์ t – test แบบลิเกิตหรือหาโดยวิธีเอาคะแนนแต่ละข้อสัมพันธ์กับคะแนนรวมก็ได้ ถ้ามีความสัมพันธ์สูงก็ใช้ได้

3.7 ศึกษาคุณภาพอื่น ๆ เช่น ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง

4. การสร้างแบบกัตแมน (Guttman's method)

แนวคิดของกัตแมนเป็นแนวคิดการจัดมาตราที่มีความเข้มข้นแตกต่างกันตามลำดับ เพื่อวัดองค์ประกอบหรือมิติเดียว (Unidimensional) ใช้ได้ทั้งโครงสร้างการวัดความสามารถทางด้านสมองและการวัดด้านความรู้สึก การพิจารณาจากการวัดด้านความสามารถหรือวัดด้านสติปัญญาจะมองเห็นชัดกว่า มาตราแบบนี้เป็นลักษณะความเข้มข้นสะสม (Cumulative Scale) มีวิธีการสร้างเครื่องดังนี้

4.1 กำหนดเป้าเจตคติ เช่นคณิตศาสตร์หรือสิ่งอื่นๆ ก็ได้

4.2 เขียนข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าเจตคติ โดยพยายามให้ลดหลั่น
ความเข้มข้นของความรู้สึก มีจำนวนมากพอประมาณ

4.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการสอบ โดยให้ผู้ตอบ ตอบเพียงเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเท่านั้น

4.4 นำข้อที่ผู้ตอบเห็นด้วย 80% ลงไปถึงเห็นด้วย 20% มาเรียงลำดับคะแนน
รวม

4.5 เลือกข้อที่เห็นว่าน่าจะมีผลการตอบเป็นไปตามทฤษฎีของกัทแมนเลือกมา
จำนวนไม่เกิน 20 ข้อ

4.6 นำข้อสอบจากข้อ 5 ทำการสอบกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง โดยให้ตอบเพียง
เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย

4.7 นำมาตรวจให้คะแนนแล้วพิจารณาหาความคลาดเคลื่อน โดยพยายาม
หาจุดตัดระหว่างการตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยให้เป็นจุดตัดที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด
(Minimize error)

4.8 รวมความคลาดเคลื่อน(error)และผลการตอบทั้งหมด (Total responses)
ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนคนคูณจำนวนข้อ

4.9 หาค่า R (Reproducibility) โดยสูตร

$$R = 1 - \frac{\text{ผลรวมของความคลาดเคลื่อน}}{\text{ผลการตอบทั้งหมด}}$$

ค่า R จะเชื่อมั่นได้ต้องสูงกว่า 0.85 ขึ้นไป

4.10 ถ้าค่า R ใช้ไม่ได้ต้องไปทดลองแก้ไขข้อความรู้สึกใหม่ แต่ถ้าค่า R ใช้ได้
แล้วก็นำข้อความมาเรียงตามความมากน้อยของการตอบรับหรือตอบเห็นด้วย

5. การสร้างแบบฟิชบาย (Fishbein's Method)

ฟิชบายไม่ได้สร้างมาตราแตกต่างไปจากคนอื่นแต่ประการใด แนวคิดของมาตรานี้จะใช้ของ
ลึงเกิดและออสกูตเป็นหลัก แต่แนวคิดของการเกิดทัศนคติอาจจะแปลกแตกต่างออกไปบ้าง

ฟิชบายได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติว่า

5.1 แต่ละบุคคลมีความเชื่อ (beliefs) มากมายต่อเป้าเจตคติหนึ่งๆ เป้าหนึ่งๆ
จะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะต่าง ๆ มากมาย

5.2 ความเกี่ยวพันแต่ละคุณลักษณะกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองในการประเมิน
ออกมากลายเป็นเจตคติ

5.3 การประเมินตอบสนองสัมพันธ์กันกับเป้าของเจตคติโดยผ่านเงื่อนไขหนึ่งๆ

5.4 การประเมินการตอบสนองของเงื่อนไขเป็นผลรวมทั้งหมด

5.5 ผลการรวมทั้งหมดของความเชื่อสัมพันธ์กับการประเมินความเชื่อ แสดง

ให้เห็นเป็นเจตคติ

1.1.10 เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.1.10.1 ความหมายของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 53-54) กล่าวว่าเจตคติเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศหรือเรื่องการมารวมกันได้เปลี่ยนไปมาก หลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง แม้จะยังมีคนอีกจำนวนหนึ่งที่เชื่อว่ามันควรเป็นเรื่องปกปิดพูดกันไม่ได้แต่คนเหล่านั้นน่าจะค่อยๆ หดไป เพราะคนส่วนใหญ่ได้หันมายอมรับเรื่องการมารวมกันมากขึ้น โดยไม่มีการเสแสร้งมากเหมือนเมื่อก่อน

ปัจจุบันนี้มีหนังสือหรือแม้แต่ภาพยนตร์ ที่อธิบายถึงวิธีการปรับปรุงความสัมพันธ์ทางเพศให้ดีขึ้น ซึ่งมีประโยชน์สำหรับบุคคลที่ยังไม่ค่อยรู้ แต่หนังสือหรือภาพยนตร์เหล่านั้นมีข้อเสียอยู่ 2 ประการคือ ประการแรกเน้นด้านกลไกหรือเทคนิคการร่วมเพศมากเกินไป แต่ไม่ได้กล่าวถึงด้านจิตใจหรือความรู้สึกเลย ประการที่สองมีแนวโน้มที่จะทำให้ชายและหญิงมีความพ้อฝันมากเกินไป เช่นหวังว่าถ้าปฏิบัติตามหนังสือหรือภาพยนตร์แล้ว คงได้รับความสุขทางเพศอย่างมาก ฯลฯ

การมารวมกันเป็นการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของบุคคลเช่นเดียวกับความรัก ความยุติธรรม ความห่วงใยและความรับผิดชอบ เป็นสมบัติของคนๆ หนึ่งที่จะให้และแบ่งปันกับคนอื่นคนหนึ่ง แต่ไม่ใช่เพื่อให้คนอื่น นั่นได้เป็นเจ้าของ เรียกร้องหรือควบคุม ความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีเกิดจากการมีส่วนร่วมและการให้ซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงหลักความนับถือ เสรีภาพ อิสรภาพ ความเสมอภาคเช่นเดียวกับความสัมพันธ์ชนิดอื่นๆ

การมีคู่แต่งงานจะมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีต่อกัน ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าความสัมพันธ์ในการแต่งงานของเขาจะราบรื่นเสมอไป การมารวมกันเป็นสิ่งสำคัญ แต่ไม่ใช่สิ่งเดียวในชีวิตแต่งงาน เพศเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน ที่สำคัญที่สุด มันเป็นหนทางที่คู่สมรสจะได้แสดงออกซึ่งความรัก การได้รู้เทคนิคเกี่ยวกับการร่วมเพศอาจทำให้เพศสัมพันธ์มีชีวิตชีวาขึ้น

ชีวิตสมรสที่มีความสุขจะต้องมีความสุขทางเพศด้วยกันทั้งสองฝ่าย องค์ประกอบที่จะทำให้มีความสุขทางเพศแบบสมบูรณ์จะต้องคำนึงถึงหลัก 2 ประการคือ

1. มีความรู้เรื่องเพศ คู่สมรสที่ตั้งใจจะแต่งงานกันแน่นอน ควรได้มีการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศของฝ่ายตรงข้าม บางประเทศทางตะวันตกเขาจะมีการอบรมผู้ที่แต่งงานถึงการปฏิบัติตนไม่ให้คู่ครองของตนเบื่อหน่าย อาจเริ่มตั้งแต่ความรู้เรื่องอวัยวะเพศตรงกันข้าม จนถึงการศึกษาทางเพศ ซึ่งเรื่องเหล่านี้ถือเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในชีวิตสมรสเพราะจากสถิติการหย่าร้างทั้งในและต่างประเทศมีสาเหตุจากการไม่มีความสุขทางเพศสัมพันธ์นี้สูงมาก ดังนั้นสาเหตุที่บางประเทศยอมรับความคิดเห็นเรื่องฟรีเซ็กซ์ (Free sex) มาใช้โดยมีการทดลองอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน เพื่อทดสอบความพอใจในด้านเพศสัมพันธ์นั้นเพราะเขาไม่ต้องการให้มีการหย่าร้างกันภายหลัง ซึ่งมักมีปัญหาติดตามมามากมาย เช่น การแบ่งสินสมรส หรือการรับผิดชอบที่จะต้องเลี้ยงดูบุตรหลังจากบิดามารดาหย่าร้างกัน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้เขียน

จะสนับสนุนแนวความคิดเรื่องฟรีเชิร์ช แต่ชี้ให้เห็นว่ามีบางประเทศให้ความสำคัญแก่องค์ประกอบด้านนี้มาก จนมีการแก้ปัญหาหรือหาทางออกต่างๆ เช่น ฟรีเชิร์ช เป็นต้น.

2. ความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่มีการอดกลั้นหรือความละอาย คือ ความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีเกิดจากความสัมพันธ์ทางด้านอื่นๆ ดีด้วย และยังกล่าวอีกว่า ความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีเกิดจากการมีส่วนร่วมและการให้ซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงหลักความนับถือ เสรีภาพ ความเสมอภาพ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ชนิดอื่นๆ

วรัญญู กุลติลก (2541 : 55 – 56) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เจตคติในเรื่องเพศจึง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ของบุคคลในเรื่องเพศ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรม การสั่งสอน ตลอดจนการเลียนแบบจากการกระทำต่อกัน ตั้งแต่วัยเด็กจะมีส่วนช่วยให้พฤติกรรมนั้นสมบูรณ์ขึ้นได้ เพราะการปรับตัวของมนุษย์ได้ดีในช่วงระยะเวลาต่างของวัยมีความต่อเนื่องกัน บุคคลมีความสามารถปรับตัวได้ดีในช่วงระยะเวลาต่างๆ ของวัยมักจะเป็นผลมาจากการมีชีวิตที่ดี หรือมีประสบการณ์ที่ดีในวัยเด็ก การปรับตัวในเรื่องเพศก็เช่นกันจะเป็นไปตามระยะต่างๆ ตามลำดับของช่วงชีวิต เจตคติ ค่านิยมต่างๆ ที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กนั้นก็เปลี่ยนแปลงไป เมื่อระยะเวลาผ่านไปเนื่องจากบุคคลมีการเรียนรู้ มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ชนิดใดที่คิดว่าเป็นสิ่งที่ดีงามก็ควรเก็บเอาไว้ ส่วนเจตคติที่ไม่เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมก็ควรยกเลิกหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไป

ถึงอย่างนั้นนั้นก็คงจะไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายพฤติกรรมที่สลับซับซ้อนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มบุคคล ตามแนวคิดของแพกซ์แมน และซัคเคอร์แมน (Paxman and Suckerman. 1987 : 30 – 31) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นแบบดั้งเดิมนั้นถูกกำหนดโดย ศีลธรรม และค่านิยมของสังคม ในขณะเดียวกันปัจจัยทางชีวภาพ และเศรษฐกิจสังคม ได้มีส่วนเปลี่ยนแปลงจริยธรรม ค่านิยมระบบสื่อสารมวลชน รวมถึงกลไกการควบคุมทางสังคมด้วย จะเห็นได้ว่าแนวคิดนี้ให้ความสำคัญแก่สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม โดยเฉพาะในเรื่อง จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอื่นๆ เกี่ยวกับค่านิยมในเรื่องเพศ ซึ่งกล่าวว่า การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมทางเพศอย่างใดขึ้นขึ้นอยู่กับการศึกษาชื่อเสียงของตนเอง จากการเชื่อฟังคำสั่งสอนตามประเพณีเกี่ยวกับเรื่องเพศ ตลอดจนการยอมรับปทัสถานทางสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โรบินสัน คิงส์ และบอลสวีก (Robinson, King and Balswich. 1972 : 191 – 192) ศึกษา นักศึกษาระดับวิทยาลัย พบว่า ทั้งนักศึกษาชายและหญิงมีเจตคติที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ในช่วงปี 1970 มากกว่าในช่วงปี 1965 ในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในปี 1965 พบว่า ร้อยละ 33 ของนักศึกษาชาย และ ร้อยละ 70 ของนักศึกษาหญิง เชื่อว่าการมี

เพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสนั้นผิดศีลธรรมจรรยา ส่วนในปี 1970 นั้น มีเพียง ร้อยละ 14 ของ นักศึกษาชาย และ ร้อยละ 34 ของนักศึกษาหญิง ที่รู้สึกว่าเป็นเรื่องขัดต่อศีลธรรม

ไรส์ (Mc Carry. 1987 : 244 ; citing Reiss. 1960) ได้ศึกษาเจตคติของผู้ใหญ่ และ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอเมริกาต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ได้ผลของกลุ่มผู้เห็น ด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน แตกต่างระหว่างผู้ใหญ่และนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลาย จากการศึกษาของไรส์ เห็นได้ว่า เจตคติของผู้ชาย และผู้หญิงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อน การสมรสแตกต่างกัน และยังมีความแตกต่างกันระหว่างวัยอีกด้วย และแสดงให้เห็นว่า ชาว อเมริกามีเจตคติที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมากขึ้น

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า เพศและอายุมีความสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนและนักศึกษาที่ศึกษา

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เรณู เจริญศรี (2525 : 47 – 48) ศึกษาเรื่องเจตคติของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 3 ในเขต กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงจำนวน 1,113 คน จาก 12 วิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่พักอยู่กับบิดามารดามีเจตคติที่ค่อนข้างไปในทางที่คัดค้านเกี่ยวกับการคบหาสมาคม กับเพื่อนต่างเพศ การวางตัวต่อเพศตรงข้าม และการปฏิบัติตนต่อกันของชายและหญิงในฐานะ ต่างๆ เช่นเดียวกับนักเรียนที่พักอยู่กับบ้านญาติ และนักเรียนที่พักอยู่หอพักหรือบ้านเช่า ส่วน นักเรียนที่พักอยู่ที่อื่นๆ นั้นมีเจตคติที่ค่อนข้างไปในทางสนับสนุน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากว่านักเรียนที่พัก อยู่ที่อื่นๆ นั้นมีอิสระในการปกครองของตนเองจึงมีโอกาสที่จะคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศได้ มากกว่านักเรียนที่อยู่บ้านกับบิดามารดาหรือบ้านญาติ ซึ่งจะถูกรับควบคุมให้อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ ไม่มีอิสระ และโอกาสมากเท่ากับนักเรียนที่พักอยู่ที่อื่นๆ และจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนในทุกกลุ่มตามลักษณะสถานที่พักอาศัยขณะเรียนสามารถสรุป ได้ว่า ลักษณะสถานที่พักอาศัยขณะเรียนมีอิทธิพลต่อเจตคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและ หญิงของนักเรียน

ณัฐดี วิจิตรธรรม (2539: 78-79) ได้ศึกษา เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของ นักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติโดยรวมและ ความเชื่อในผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสแตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีเจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสดีกว่าเพศหญิง

ชุติมา ศรีแก้วนวล (2541 : 96-97) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตมีนบุรี พบว่า เพศชายมีเจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานสูงกว่าเพศหญิง ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้าน แนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ (2541 : 80-81) ได้ศึกษาเรื่อง เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วยของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาเพศชาย มีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า เพศและสภาพชุมชนมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะปฏิบัติของนักเรียนและนักศึกษา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

แมคคอลเนล (Maconnell. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ

มอริส (Morris. 1979 : 628) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง รูปแบบของคุณลักษณะต่างๆ ที่ประจำตัวของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด ทัศนคติ ฯลฯ

เชดส์คอร์ท โฆวาสิษฐ์ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ ได้ดังนี้ คือ ลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 119) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะท่าทางที่แสดงออกของแต่ละบุคคล ทั้งการใช้ภาษาหรือคำพูด (Verbal reaction) เช่น การเจรจาโต้ตอบ การแสดงความคิดเห็น การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และการใช้อากัปกริยาแทนคำพูด (Non-Verbal reaction) เช่น การยกมือไหว้ การยืนตรง การก้มตัวเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ เป็นต้น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524 : 260) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง ผลรวมของความคิด ท่าที นิสัย ซึ่งสร้างสมจากมูลฐานองค์ประกอบทางจิตและทางกายภาพของบุคคลอันถ่ายทอดมาทางชีววิทยาส่วหนึ่ง และจากแบบอย่างวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมาทางสังคมอีกส่วนหนึ่ง รวมถึงการปรับตัวเหตุจูงใจ ความปรารถนา และความมุ่งประสงค์ของบุคคลนั้นให้เข้ากับความต้องการและวิสัยแห่งสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและไม่เกี่ยวกับสังคม

พรณี ช.เจนจิต (2528 : 20) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งทำให้บุคคลมีพฤติกรรมและแนวคิดต่างจากคนอื่น

กันยา สุวรรณแสง (2531 : 15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536 : 5) ให้ความหมาย บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในค่านต่างๆ ทั้งส่วนภายนอก ที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

จากความหมายของบุคลิกภาพสามารถสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะนิสัยที่บุคคลได้แสดงออก ซึ่งเรียกว่าเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่รวมคุณลักษณะทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนลักษณะทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนลักษณะกิริยาท่าทาง การแสดงแกทางอารมณ์ การปรับตัว ค่านิยม พฤติกรรม ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม มีผลทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่นๆ

2.1.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ

เชดคัทตี้ โฆวาสินธุ์ (2520 : 4-5) กล่าวว่า โครงสร้างของบุคลิกภาพ โดยทั่วไปประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ดังนี้

1. สติปัญญา หรือ ความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคน สามารถทำอะไรได้บ้างแยกได้เป็น

2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

2.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นอาจเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ หรือการฝึกทักษะ

2.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้อะไรบ้างในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจที่โต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกกล้าหาญ เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive or Motive) คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน

3.1 ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะ หรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ด้านความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นชัดเจน ในกรณีที่มี

เป้าหมายหรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการรณรงค์ทางวัฒนธรรมการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น ซึ่งเจตคติมักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

4. พฤติกรรม หรือการแสดงออก (Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคลที่มีสิ่งเร้า บางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้านั้นจะเกิดภายในหรือภายนอกร่างกาย มาจูงใจก่อให้เกิดภาวะที่เตรียมพร้อม เสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

สุชา จันทน์เอม (2536 : 88-89) ได้สรุปโครงสร้างบุคลิกภาพของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางร่างกายและอารมณ์ (Physical and Temperament) เป็นคุณสมบัติทางด้านร่างกาย ความสมบูรณ์ ตลอดจนหน้าตาและยังมีลักษณะด้านอารมณ์ เช่น อารมณ์มั่นคง หรือ อ่อนไหว ซึ่งเป็นลักษณะที่มีผลต่อคนอื่นและตัวเอง

2. เซวณปัญญาและความสามารถอื่นๆ เป็นคุณสมบัติที่ทำให้บุคคลแตกต่างกัน ดังนั้น เซวณปัญญาและความสามารถอื่นๆ จึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

3. ค่านิยมและความสนใจ เป็นโครงสร้างของบุคลิกภาพ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ และค่านิยมที่บุคคลนับถือ หรือยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. ทศนคติทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของมนุษย์ ที่จะทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพ อย่างไร

5. แรงจูงใจ เป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลกระทำการสิ่งใดด้วยความมุ่งมั่น ซึ่งรวมถึงแรงจูงใจของจิตใต้สำนึก

6. ลักษณะการแสดงออก เป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น บุคลิกภาพเป็นคนสุภาพ ชอบสังคม มีเหตุผล มีวิจรรย์ญาณ เป็นต้น

7. แนวโน้มของความผิดปกติทางจิต เป็นลักษณะที่แสดงให้ทราบว่าบุคคลมีลักษณะจิตใจ อย่างไร ซึ่งจะส่งผลต่อบุคลิกภาพ

2.1.3 ลักษณะของบุคลิกภาพ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 119) ได้แบ่งบุคลิกภาพเป็น 2 ลักษณะ ที่สำคัญคือ

1. บุคลิกภาพแบบเคร่งครัดหรือแบบตายตัวหรือเจ้าระเบียบ (Rigid Personality) เป็นลักษณะของคนที่เชื่อมั่นในตนเองสูง ไม่ค่อยยอมเชื่อฟังใครง่ายๆ (ถึงแม้จะเปลี่ยนแปลง ความเชื่อถือบ้างก็เปลี่ยนแปลงอย่างช้ามาก) มีความเคร่งครัดและมีระเบียบวินัยในตนเอง ค่อนข้างเอาใจตนเอง มีการถือทิฐิมาก มีลักษณะก้าวร้าว

2. บุคลิกภาพแบบเปลี่ยนแปลงได้ (Flexible Personality) เป็นลักษณะของคนที่ยพยายามปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มักเปลี่ยนแปลงความคิด อารมณ์ และเหตุผลไปเรื่อยๆ ตามสภาพที่เป็นจริงในสังคม มักยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น บางครั้งไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ ต้องคอยรับฟังหรือขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นเสมอๆ

ลักษณะทั้ง 2 นี้ จะเห็นได้ว่าลักษณะที่ 2 คือบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงได้นั้น ทำให้บุคคลมีโอกาสเป็นโรคจิตปกติทางจิตหรือมีปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ น้อยกว่า ลักษณะที่ 1 ทั้งนี้ เพราะมีลักษณะที่จะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ดีกว่า

2.1.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ในเรื่องของบุคลิกภาพ มีนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้หลักการแบ่งบุคลิกภาพของบุคคล ตามความเชื่อถือที่ได้จากการพบเห็นหรือจากการสำรวจค้นคว้าแตกต่างกันออกไป

2.1.4.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud's

Psychoanalytic Theory) ฟรอยด์กล่าวว่า องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 3 องค์ประกอบ คือ

1. จิตไร้สำนึก (Unconscious) เป็นสิ่งที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจ มีการเก็บกด (Repression) เอาไว้ อาจเป็นเพราะถูกบังคับ หรือไม่สามารถแสดงอาการโต้ตอบได้ในขณะนั้น ในที่สุดก็จะฝังแน่นเข้าไปจนเจ้าตัวลืมไปชั่วคราว จะแสดงออกมาในลักษณะการปลั่งเปลือ เช่น พลังปากเอ่ยชื่อคนรักเก่าต่อหน้าคนรักใหม่ เป็นต้น

2. โครงสร้างแห่งจิต ได้แก่ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego)

3. แรงขับทางเพศ (Sexual drive) เป็นความต้องการทางเพศที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับร่างกาย (หรือมีติดตัวมาแต่กำเนิด)

ภายหลังฟรอยด์ได้วิเคราะห์โครงสร้างแห่งจิต และเรียกว่า โครงสร้างแห่งบุคลิกภาพ ดังนี้

1. อิด (Id) เป็นบุคลิกภาพที่เริ่มฟอร์มตัวขึ้นในช่วงขวบปีแรกของบุคคล โดยยึดหลักความพอใจ (Pleasure principle) นั่นคือบุคคลจะแสดงพฤติกรรม ตามความพอใจของเขา เป็นใหญ่ ไม่คำนึงถึงค่านิยมของสังคมและความพอใจของบุคคลอื่นจึงมักเป็นพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามครรลองของมาตรฐานในสังคม บุคคลทั่วไปที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้มักได้รับการประณามว่ามีบุคลิกภาพไม่ดีหรือไม่เหมาะสม เช่น การข่มขืนกระทำชำเราต่อสตรีของชายคนหนึ่ง เมื่อเกิดความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. อีโก้ (Ego) เป็นบุคลิกภาพที่เริ่มฟอร์มตัวขึ้นในช่วงอายุประมาณ 1 หรือ 3 ขวบ โดยยึดหลักของความเป็นจริงในสังคม (Reality principle) นั่นคือ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมโดยมีเหตุและผลที่เหมาะสมกับกาลเทศะในสังคม จึงเป็นบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับมากในสังคม เช่น การสืบทอดหญิงสาวที่รักของชายหนุ่มจากบิดามารดาของฝ่ายหญิง เมื่อเกิดความต้องการทางเพศ การยอมโกหกเพื่อช่วยเหลือชีวิตของเพื่อนเมื่อถูกรังแกจากกลุ่มอันธพาล เป็นต้น

ในคนปกติ ที่สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ฟรอยด์เชื่อว่าเป็นเพราะมีโครงสร้างส่วนนี้แข็งแรง

3. ซุปเปอร์อีโก (Superego) เป็นบุคลิกภาพที่เริ่มฟอร์มตัวขึ้นเกือบพร้อมๆ กับอีโก โดยยึดหลักค่านิยมของสังคม (Value principle) ที่ตัดสินว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีในสังคม กล่าวคือ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามขอบเขตที่สังคมวางไว้ แต่บางครั้งอาจไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การไม่ตบยุง เพราะถือว่าเป็นบาป แม้ว่าจะรู้สึกเจ็บไปทั่วขา การให้เงินแก่คนขอทาน ในขณะที่ไม่มีเงินเหลือกลับบ้าน การเกรงใจไม่กล้าทวงเงินเพื่อนแม้ตนจะไม่มีเงิน เป็นต้น

ใครก็ตามที่มีบุคลิกภาพเช่นนี้มักได้รับการยกย่องในสังคมว่าเป็นคนดี มีมโนธรรม (Conscience) แต่มีแนวโน้มที่จะเกิดความบกพร่องทางจิต หรือความผิดปกติทางจิตได้ง่าย ทั้งนี้ เพราะบางครั้งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นอาจเกิดความไม่พอใจในตนเอง แต่เพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้นเมื่อแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ขัดกับค่านิยมในสังคม เขาจะเกิดความรู้สึกผิด (Guilt feeling or Guilty) ทันที ถ้าไม่มีการระบายออก เก็บกดไว้มากๆ อาจจะเบียดออกมากลายเป็นโรคผิดปกติทางจิตได้

2.1.4.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพของคาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung's Analytic Theory)

แม้ว่าจุงจะได้ชื่อว่าเป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์เช่นเดียวกับฟรอยด์ แต่จุงมีความเห็นแตกต่างจาก ฟรอยด์ กล่าวคือ ฟรอยด์เน้นว่าการอบรมเลี้ยงดูในอดีตเป็นผลทำให้เกิดพฤติกรรมในปัจจุบัน คือเน้นอดีต แต่จุงเน้นปัจจุบันและอนาคต โดยเขากล่าวว่าบุคคลดำเนินชีวิตโดยมีจุดหมายในอนาคตพอๆ กับสาเหตุที่เกิดขึ้นในอดีต (The person lives by aim as well as by causes) หรือกล่าวสรุปโดยง่ายว่า ฟรอยด์เน้นว่าบุคลิกภาพเริ่มตั้งแต่วัยทารก (Freud stresses the infantile origins of personality) ในขณะที่จุงเน้นว่าชาติพันธุ์หรือชาติกำเนิดเป็นจุดเริ่มต้นของบุคลิกภาพ (Jung emphasizes the racial origins of personality)

จุงได้วิเคราะห์บุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) มีลักษณะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมเท่ากับตนเอง จึงชอบเก็บตัวอยู่คนเดียวเงียบๆ ไม่ชอบเข้าสังคม ชอบใช้ความคิด อารมณ์อ่อนไหวง่าย
 2. บุคลิกภาพแบบเปิดเผย (Extrovert) มีลักษณะตรงกันข้ามกับประเภทที่ 1 คือชอบสนใจสิ่งแวดล้อม ชอบเข้าสังคม เป็นคนเปิดเผย มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ
 3. บุคลิกภาพแบบกลางๆ (Ambient) มีลักษณะก้ำกึ่งกันระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบเปิดเผย กล่าวคือไม่เก็บตัวมากเกินไป เข้าสังคมบ้างแต่ไม่เข้าสังคมบ่อยจนเกินไป
- จุงเสนอแนะว่า บุคลิกภาพแบบนี้ (แบบกลางๆ) เป็นบุคลิกภาพที่พอเหมาะ ซึ่งน่าจะปรากฏในบุคคลที่สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ดีมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบัน คนที่เชื่อถือแนวความคิดของจุง ได้สร้างแบบทดสอบหรือแบบสำรวจบุคลิกภาพตามแนวความคิดของเขา และแปลผลที่ได้จากแบบทดสอบนั้นๆ ออกมาเป็นบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่งตามหลักเกณฑ์ที่แบ่งไว้ในแบบทดสอบนั้นๆ

2.1.5 ประเภทของบุคลิกภาพ

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่แสดงออกทางกายภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะเค้าโครงหรือโครงสร้างต่างๆ ของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อว่ามันมีลักษณะทางสรีระหลายแบบ และแต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคลิกภาพหลายประเภท ดังนั้นจึงมีการแบ่งบุคลิกภาพออกเป็นหลายประเภท

เครซเมอร์ (Samuel.1981 : 190-191 ; citing Kretschmer. 1921) เห็นว่าบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับรูปร่างลักษณะ จึงแบ่งบุคลิกภาพของคนตามรูปร่างหรือโครงสร้างทางสรีระวิทยา สอดคล้องกัน 3 ประเภท

1. ประเภทที่มีร่างกายอ้วนเตี้ย คอโต ร่างกายมีไขมันมาก พุงยื่น (Pygmy หรือ Endomorph) คนประเภทนี้เป็นคนชอบแสวงหาความสบาย ไม่รีบร้อน ชอบสังคม สนุกสนาน รื่นเริง โกรธง่ายหายเร็ว และกินจุ

2. ประเภทที่มีรูปร่างผอมสูง ตัวยาว แขนยาว อ่อนแอ (Ectomorphy) คนประเภทนี้มีลักษณะเคร่งขรึม เอาการเอางาน มีความเครียดทางอารมณ์อยู่เป็นนิจ ชอบสันโดษ ไม่เข้าสังคม

3. ประเภทที่มีรูปร่างสูงใหญ่ แข็งแรง เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ ร่างกายแข็งแรงชอบออกกำลังกาย (Atheletic หรือ Mesomorpy) คนประเภทนี้ชอบทำอะไรแปลกๆ ช้นๆ ไม่ค่อยมีทุกข์ร้อน ไม่เคยพูดถึงเรื่องความเป็นความตาย สนุกสนานอยู่เสมอ

ฟรืดแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ไว้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งรีบ ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฝ่าฝืนอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้ออกกำลังกายล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว มีลักษณะอื่นๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฝ่าฝืนอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานและไม่ค่อยชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.1.5.1 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี

ฟรืดแมน และโรสแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 14 อ้างอิงจาก Friedman and Roseman. 1974) ได้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบบี ว่าบุคลิกภาพแบบเอ เป็นบุคลิกภาพในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจากนายแพทย์ฟรืดแมน และนายแพทย์โรสแมน ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่า มีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยอื่นๆ จากการสังเกตบางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขา พบว่า มีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยอื่นๆ จาก

การสังเกตบางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขา พบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วยหัวใจมานั่งตรงนั้น จะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า คนใช้ส่วนใหญ่ของเขานั่งตรงขอบแก้วอี้ ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อนรีบเร่งมักนั่งแต่ตรงขอบแก้วอี้จะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็วคล้ายกับเป็นลักษณะของความพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่าน่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ

ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้นพบว่าการมีคลอเรสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวาน และความอ้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ถ้าบุคคลใดมีปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ก็จะมีโอกาสเกิดโรคหัวใจมากกว่าบุคคลทั่วไป ดังนั้น เขาจึงใช้เวลา 8 ปี ในการร่วมกันศึกษาและวิจัยบุคลิกภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่า มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งต่อมาเราใช้ชื่อว่า บุคลิกภาพแบบเอ และบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบตรงกันข้าม เรียกว่ามี บุคลิกภาพแบบบี การค้นพบบุคลิกภาพแบบเอนั้น ถือเป็นการค้นพบที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อปัจจัยกายภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้เป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูงกับคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอแล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะถือว่าเป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบีนั้น ฟรีดแมนและโรสแมน สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อยๆ มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน มีลักษณะเรื่อยๆ เฉื่อยๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

2.1.5.2 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี

ฟรีดแมนและโรสแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman. 1974) กล่าวถึงแบบวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบีมี 3 แบบ คือ

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2. มาตราวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน

3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความล้มเหลว นอกจากนี้ยังรายงานว่า ตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่ามีความต้องการก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่ม สถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ได้รับแรงเสริมจากการทำงานมากกว่าอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไคลเวอร์และไวนด์เนอร์ (Kleiber and Weidner. 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 32 คน และเพศหญิงจำนวน 41 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ผลการวิจัยพบว่า บุคคลทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สตูรป และคนอื่นๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19-20 ; อ้างอิงจาก Strube and other. 1987) ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอกับนักศึกษาที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบีมีการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน

บูลเมนทอลส์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; Burnenthai. 1978) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพบีของเด็กนักเรียนชายและหญิง ผลการวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะเป็นคนที่มีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและแบบบีต่อการมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า บุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบีมีความสัมพันธ์กับเจตคติการมีเพศสัมพันธ์และการมีเพศสัมพันธ์ของบุคคล

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 ; 126-127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ตัวแปรที่ศึกษาคือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา ในการศึกษาจิตลักษณะพื้นฐานนั้น ศึกษาบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี ผลการวิจัยพบว่า คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะมีเจตคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าคนที่มีบุคลิกภาพแบบบี

ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2533 : 73-74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบบี

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา พบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอจะมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์และมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่วิจัย

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และจารุณี นะวีโรจน์ (2524 : 70) ได้กล่าวว่า เรื่องเพศเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยเริ่มต้นแต่วัยทารก และมีพัฒนาการเป็นไปตามขั้นตอนในแต่ละวัย การศึกษาเรื่องเพศจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมทางเพศ

เคอร์เคนดอลล์ (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร. 2531 : 3 ; Kirkendall. 1965. Sex in the Adolescents year. p. 8) ได้อธิบายความหมาย และขอบเขตในเรื่องเพศไว้ดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ทำให้คนเรามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ และสามารถทำหรือแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ได้ เพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งใจไว้
2. เรื่องเพศเป็นแรงกระตุ้น หรือเร้าใจที่ตรงพล้อย่างยิ่งที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประกอบการต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น
3. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท กิริยาท่าทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายหรือเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเพศใดจะยิ่งหย่อนไปกว่ากัน
4. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกาย และจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้ง และถาวร ซึ่งจะแสดงบทบาทที่สำคัญ ที่เห็นได้ในชีวิตรัก และการครองเรือน
5. เรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถลดบันดาลให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกัน จากช่วงชีวิตหนึ่งไป

สู่อีกช่วงชีวิตหนึ่ง โดยกระบวนการทางการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้ จะช่วยให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่สามารถถ่ายทอดไปทางลูกได้

เว็บสเตอร์ (จันทรวิภา ดิลกสัมพันธ์. 2543 : 1 ; อ้างอิงจาก Webster's Dictionary. 1994. Webster's Encyclopedia Unabridged Dictionary of English Language. p. 1307) กล่าวว่า เพศ หมายถึง

1. การแบ่งสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์แบ่งออกเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง
2. ลักษณะโครงสร้างของร่างกายของสิ่งมีชีวิต ซึ่งเกิดจากการสืบพันธุ์ของมารดา โดยการแยกและการรวมกันทางโครโมโซม จนแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นชายหรือเป็นหญิง
3. ขอบเขตระหว่างพฤติกรรมระหว่างบุคคล โดยเฉพาะกับชายหรือหญิงเกี่ยวข้องกัน โดยตรงกับการอยู่ร่วมกัน
4. สัญชาตญาณทางเพศ และการแสดงออกของสัญชาตญาณนั้น อาจออกมาในรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เพศ หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิง รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ ที่ชายและหญิงแสดงออกถึงความรู้สึก สัญชาตญาณทางเพศ หรือความสนใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

3.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ออฟเฟอร์ (offer. 1971 : 40 – 48) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศในหมู่เด็กวัยรุ่น โดยวิธีการศึกษาระยะยาวจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับไฮสกูล ชาย 73 คน หญิง 100 คน เริ่มต้นทำการศึกษาตั้งแต่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จนกระทั่งจบไฮสกูล และเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยพบว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสจะกระทำได้เมื่อจบไฮสกูลแล้ว เพราะเกรงว่าจะมีการตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการศึกษา ร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างเคยร่วมประเวณีแล้วเมื่อกำลังศึกษาอยู่ในปลายปีที่ 3 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30 เมื่อเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 1 และเพิ่มเป็นร้อยละ 50 เมื่อศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นปีที่ 3

โรบินสัน คิงส์ และบอลสวีก (Robinson, King and Balswich. 1972 : 191 – 192) ศึกษา นักศึกษาระดับวิทยาลัย พบว่า ทั้งนักศึกษาชายและหญิงมีเจตคติที่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในช่วงปี 1970 มากกว่าช่วงปี 1965 ในกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในปี 1965 พบว่า ร้อยละ 33 ของนักศึกษาชาย และ ร้อยละ 70 ของนักศึกษาหญิง เชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสนั้นผิดศีลธรรมจรรยา ส่วนในปี 1970 นั้น มีเพียง ร้อยละ 14 ของนักศึกษาชายและ ร้อยละ 34 ของนักศึกษาหญิงที่รู้สึกว่าเป็นเรื่องขัดต่อศีลธรรม

ซาเรล (Russo. 1973 : 402-405 ; citing Sarrel. n.d) ได้ทำการศึกษา และสำรวจ นักศึกษาในวิทยาลัย พบว่า ร้อยละ 40 ที่เป็นหญิง และร้อยละ 60 ที่เป็นชาย เพศเป็นตัวแปร ตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ คือ ชายจะมีเจตคติ และพฤติกรรมทางเพศในทางบวก มากกว่าหญิง และเห็นดีด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่าหญิงการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการสมรสครั้งแรกของผู้ชายมักจะไม่ใช่คู่หมั้นหรือคู่รัก แต่สำหรับหญิงมักจะมีเพศสัมพันธ์ก่อน การสมรสครั้งแรกกับชายคนรัก และไม่ค่อยจะสำส่อนมากนัก

เจอซิล (Dacey. 1979 : 220 ; citing Jersild. n.d) ได้ศึกษาวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษาพบว่า นักศึกษาชายมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ร้อยละ 75 ส่วนนักศึกษาหญิงมีเพียง ร้อยละ 30 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คริสเตนเซน (Christensen) และเกร็ก (Gregg) ซึ่งศึกษาในปี 1970 พบว่า 1 ใน 2 ของนักศึกษาชายเห็นดีด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการสมรสและ 3 ใน 4 ของนักศึกษาชายต้องการแต่งงานกับสาวบริสุทธิ์มากกว่า (Palen. 1979 : 549 ; citing christensen and Gregg. n.d)

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยเพศชายมีเจตคติต่อเรื่องเพศในทางบวกมากกว่าหญิง และมีเจตคติและพฤติกรรมทางเพศที่เห็นได้ชัดกว่าผู้หญิง

3.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐวดี วิจิตรธรรม (2539: 78-79) ได้ศึกษา เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของ นักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติโดยรวมและ ความเชื่อในผลของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสแตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีเจตคติต่อการ มีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสดีกว่าเพศหญิง

ชุติมา ศรีแก้วนวล (2541 : 96-97) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตมิวนิฮ์ พบว่า เพศชายมีเจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานสูงกว่าเพศหญิง ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้าน แนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ (2541 : 80-81) ได้ศึกษา เรื่องเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการ สมรสกับบุคคลที่คาดหวังจะสมรสด้วยของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาชาย มีเจตคติ ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส ในทางเห็นด้วยมากกว่านักศึกษาหญิง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า เพศชายมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการแต่งงานสูงกว่าเพศหญิง ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่ จะปฏิบัติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน

3.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

กมลลา แสงสีทอง (2526 : 8) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นความสัมพันธ์ตามบทบาทที่คนเรามีต่อสมาชิกอื่นในครอบครัว ถ้าความสัมพันธ์เป็นการปรองดองรักใคร่ กลมเกลียวในครอบครัว นับว่าเป็นลักษณะสัมพันธภาพที่ดี แต่ถ้าเป็นความขัดแย้งหรือมีความรู้สึกที่เป็นอริต่อกัน ถือว่าเป็นลักษณะของสัมพันธภาพที่ไม่ดีภายในครอบครัว

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 7) ระบุรายละเอียดของสัมพันธภาพในครอบครัวซึ่งเป็นลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เรื่องราวต่างๆ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เกี่ยวกับทุกข์สุข ความลับในเรื่องต่างๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาการงาน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำการสิ่งต่างๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน
4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงออกต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอนะ ข้อคิดเห็น หรือการกระทำต่างๆ ของบุตร
5. ความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมแสดงถึง ความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การช่วยเหลือคลายปัญหาต่างๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก
6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง
7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อนๆ ของลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อนๆ โดยที่ไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรค หรือแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม
8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่างๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ค่านิยม ทศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี

9. ความรักและเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของลูกที่แสดง พ่อแม่ ซึ่งเป็นการแสดงถึง ความรัก ความเคารพพ่อแม่ โดยการเชื่อฟัง ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ

10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการ กำหนดหรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดง การกระทำใดๆ ที่สื่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ ยึดหยุ่นกับระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึง ความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกอย่าง ไม่ปกป้อง หรือคุ้มครองมากเกินไป หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่างๆ เหมือนหนึ่งลูกไม่มี ความสามารถในการดูแลตนเองได้ หรือเพื่อนลูกเป็นเด็กเล็กๆ

13. การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่คอย ย้ำเตือน หรือรบเร้าให้บุตรได้รับความสำเร็จในการทำงาน หรือการเรียนมากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จ หมายถึง การที่พ่อแม่ให้กำลังใจ ส่งเสริม หรือ กระตุ้นให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน ทั้งการกระทำและคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มี ความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

สุธีรา นุ้ยจันทร์ (2530 :19) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ช่วยสร้างความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้แก่ประเทศชาติได้

ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวดังกล่าว ถ้าเป็นไปด้วยดีความขัดแย้ง ในครอบครัวก็จะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าเกิดขึ้นก็จะเป็นความรุนแรงเหมือนกับสมาชิกในครอบครัวที่ ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ปัจจัยที่ทำให้ครอบครัวมีปัญหา

บุษยา ใจสว่าง (2543 : 16 – 19) กล่าวถึง สาเหตุของการสลายของครอบครัวว่ามีสาเหตุ มาจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายนอกครอบครัว และปัจจัยภายในครอบครัว เช่น

1. ปัจจัยภายนอกครอบครัว ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางสังคม เป็นสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตและ มีผลกระทบไปถึงโครงสร้างและความสัมพันธ์ทางครอบครัว เช่น

1. อำนาจในครอบครัวเปลี่ยนไป เช่น อำนาจการปกครองระหว่างพ่อแม่ลูก ระหว่างสามีภรรยาลดลง แต่ละฝ่ายมีอิสระมากขึ้น

2. บทบาทของสังคมของสมาชิกในครอบครัวเปลี่ยนไป ความสนใจต่างกันทำให้ การรวมตัวทางครอบครัวลดลง

3. โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป จากครอบครัวใหญ่เป็นครอบครัว เดี่ยวที่มีขนาดเล็กลง

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สภาพทางเศรษฐกิจทำให้สมาชิกในครอบครัวทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว หรือช่วยเพิ่มพูนมาตรฐานความเป็นอยู่ของครอบครัว การทำงานนอกบ้านของสมาชิกในครอบครัว ความก้าวหน้าในทางอาชีพการงานและลดความสำคัญของครอบครัวลง หรือเอาใจใส่ครอบครัวน้อยลง จะเกิดความห่างเหินภายในครอบครัว ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ลดความสนใจที่มีต่อกัน ส่งผลต่อการรวมตัวของครอบครัวให้น้อยลงได้

1.3 ปัจจัยทางขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สมาชิกต่างวัยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างช่วงระยะกัน อาจ会有ความคิดเห็นและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน นำมาสู่การขัดแย้งกันในที่สุด

2. ปัจจัยภายในครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับบทบาทและอิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อลูกที่สำคัญ เช่น

2.1 บุคลิกภาพของพ่อแม่ ครอบครัวที่มีพ่อแม่บุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน หรือถ้าแตกต่างกันก็ต้องลักษณะเกื้อกูลกันจะทำให้ปรับตัวเข้าหากันได้ แต่ถ้าหากมีความแตกต่างกันมากจะทำให้ไม่เข้าใจ แยกแยะ ราวฉาน

2.2 เวลาสำหรับครอบครัว ครอบครัวที่มีสมาชิกมีเวลาให้กันและกันน้อย จะขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูก ผลก็คือ ลูกอาจจะประพฤติไปในทางเสียหยาได้

2.3 บรรยากาศในครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวต้องทำงานหนักต้องเผชิญกับภาวะกดดันมากจากภายนอกบ้านจนเกิดความเครียด อาจนำอารมณ์ที่ถูกเก็บกดจากภายนอกมาระบายในบ้าน เกิดความขัดแย้ง ขาดความเห็นอกเห็นใจหรือหมองเหม็นกัน เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อได้

2.4 พฤติกรรมของพ่อแม่ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการลอกเลียนแบบหรือเกิดจากการเรียนรู้โดยการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น พ่อแม่จึงเป็นแบบอย่างที่มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของลูก

2.5 การหย่าร้าง หรือการแยกทาง เป็นดัชนีบ่งชี้ความล้มเหลวในชีวิตสมรส การหย่าร้างของพ่อแม่มีผลต่อลูกทุกวัย แม้ในบางกรณีการหย่าร้างเป็นทางออกที่เหมาะสมสำหรับครอบครัวที่อยู่ร่วมกันอย่างทุกข์ทรมานก็ตาม แต่ลักษณะครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ เด็กย่อมขาดความอบอุ่น ขาดบรรยากาศของครอบครัว เด็กจะมีปมด้อยได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว ถ้าเป็นลักษณะสัมพันธภาพที่ดีจะสร้างความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคง แต่ถ้าเป็นครอบครัวที่ขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก็จะมีผลรุนแรงโดยมีสาเหตุมาจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยภายนอกครอบครัว และปัจจัยภายในครอบครัว

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แฮมเมท (ประมวล ดิดคินสัน 2520 : 44-51 ; อ้างอิงจาก Hamet n.d. : 1959) ศึกษาพบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย ชอบบ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ก็จะปลูกฝังเจตคติเดียวกันให้เด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นคนที่ขาดความเคารพนับถือตนเองขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่มีความรับผิดชอบและไม่เป็นตัวของตัวเอง

3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัญมณี สมตัว (2544 : 74 – 76) ได้ศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมสั่งสอนลูกเรื่องทางเพศและการคบเพื่อนทางเพศ : ศึกษาเฉพาะครอบครัวของนักเรียนหญิง ในโรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับการมีเวลาให้ลูก การอบรมสั่งสอนลูก สัมพันธภาพภายในครอบครัว ปัจจัยภายนอก 4 ด้าน (ด้านความคิดสมัยใหม่ ด้านผลจากความคิดสมัยใหม่ ด้านวิถีชีวิตของครอบครัวสมัยใหม่ที่เป็นด้านบวก และด้านวิถีชีวิตครอบครัวสมัยใหม่ที่เป็นด้านลบ) และปัจจัยภายใน 1 ด้าน (การให้เวลาแก่ลูกหลาน การใกล้ชิด พบปะการมีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู) โดยแบ่งการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีสถานภาพสมรสเป็นสามีภรรยาและอยู่ด้วยกัน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่มีสถานภาพโสด หย่าร้าง หรือแยกทางกัน ผลของการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่มีสถานภาพสมรสเป็นสามีภรรยาและอยู่ด้วยกัน พบว่า การอบรมสั่งสอนเรื่องทางเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องทางเพศ และการปฏิบัติตนเรื่องทางเพศของนักเรียน และปัจจัยภายนอกด้านวิถีชีวิต (บกพร่อง) คือ การมีเวลาให้ลูกน้อย มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องทางเพศ

2. กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่มีสถานภาพโสด หย่าร้าง และแยกทางกัน ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเรื่องทางเพศ และการปฏิบัติตนเรื่องทางเพศ

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเรื่องทางเพศและการปฏิบัติตนเรื่องทางเพศ

3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 167) กล่าวว่าครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยสามารถใช้จ่ายฟุ่มเฟือย พ่อแม่มีฐานะทางสังคมมากจนกระทั่งไม่มีเวลาอยู่ดูแลอบรมลูกได้เท่าที่ควร จะทำให้เด็กกลายเป็นเด็กอหังการนอกบ้าน เพราะเด็กมีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ เงินรถยนต์ และบางครั้งมีอาวุธเป็นเครื่องมือ

ประดิษฐ์ อุดมัย (2532 : 263) กล่าวว่า ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีภาระหน้าที่โดยตรงต่อการหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว จำเป็นต้องให้ เวลากับครอบครัวไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างเพียงพอ ขาดโอกาสที่จะแสวงหาความ บันเทิงเพื่อผ่อนคลายความเครียด อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง หัวหน้าครอบครัวมีภารกิจต้องทำงานมากและมีเงินมากพอที่จะจ้างผู้อื่นมาเลี้ยงดูเด็กแทนตน ทำให้ การอบรมเลี้ยงดูเป็นไปตามอารมณ์และลักษณะนิสัยของผู้เลี้ยงมากกว่าจะคำนึงถึงผลที่จะ เกิดขึ้นกับเด็ก นอกจากนี้บิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจำนวนไม่น้อยที่เลี้ยงลูกแบบตามใจ ทุกอย่าง และปกป้องลูกมากเกินไปทำให้เด็กขาดความเข้าใจในสิ่งที่ควรและไม่ควรเอาแต่ใจตนเอง

สิปปนธ์ เกตุทัต (2533 : 168-175) กล่าวว่า การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าเชิงวัตถุ ก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุหรือจิตใจ โดยเฉพาะพัฒนาการความรู้สึก นึกคิดของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคม ปัจจุบันซึ่งเสนอเป็นภาพลักษณ์ได้ 3 กลุ่มคือ เด็ก ที่มีครอบครัวฐานะปานกลางขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีโอกาสในสังคมและได้เปรียบกว่าเด็กกลุ่มอื่น เด็ก ย่อมมีแรงจูงใจและโอกาสทางการศึกษามากกว่ากลุ่มอื่น แต่หากอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจดีมาก ความต้องการเชิงวัตถุได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอหรืออาจมากเกินไป ความ ต้องการ แต่ขาดความอบอุ่นทางจิตใจ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ การศึกษาทางจิตวิทยากล่าวว่า เด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะดิ้นรนให้ได้รับการเอาใจใส่เชิงลบเมื่อเขาทำผิด ส่วนเด็กที่มาจาก ครอบครัวเศรษฐกิจใหม่เป็นเด็กที่เคยยากจน ด้อยโอกาสในสังคม แต่พ่อแม่ร่ำรวยขึ้นเนื่องจากที่ดิน อยู่ในเขตความเจริญทางเศรษฐกิจ เมื่อชายที่คนก็มักอพยพมาใช้ชีวิตอยู่ในเขตชุมชน ใช้เงิน แสวงหาความสุขทางวัตถุ มีแนวโน้มเอียงที่จะพึงเพ้อจบบ้างเงินอย่างไม่รู้คุณค่า และเด็กที่มาจาก ครอบครัวที่ยากจนและห่างไกลความเจริญ และเด็กที่ด้อยทางสมองและร่างกาย เป็นกลุ่มที่ ด้อยโอกาสที่สุดในสังคม เพราะเกิดในครอบครัวที่เป็นชาวนา ชาวไร่ ที่มีการศึกษาต่ำ ดำรงชีวิต แบบดั้งเดิม หรือเกิดในสลัม โดยพ่อแม่ไม่ตั้งใจ เด็กมักมีสภาพร่างกายและสมองบกพร่อง ขาดโอกาสทางการศึกษาและสังคม เพราะการมีปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวไม่สามารถ ส่งเสียด้านการเรียนได้เด็กต้องลาออกโรงเรียนกลางคัน ช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ เด็กกลุ่มนี้จึง เป็นบุคคลที่น้อยเนื้อต่ำใจได้ง่าย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือให้ถูกทางอาจเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ ขาดการมีส่วนร่วมในสังคม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำมีลักษณะขาดการควบคุมตนเอง มีแนวโน้มที่เป็นเด็กเกเรมีปัญหาต่อสังคม รวมถึงการ ปรับตัวอยู่ในสังคมไม่ดี ชอบแยกตัวเองและมีอารมณ์ไม่มั่นคง ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ ทางเศรษฐกิจระดับปานกลางจะมีความรู้ในการอบรมสั่งสอนบุตรมีการตระหนักถึงคุณค่าของ การศึกษาและการมีทักษะทางสังคม

3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

อัจฉรา อักษรวิทย์ (2528 : 64) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และไม่ต้องการบุตรของมารดานอกสมรส ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยสุติกรรมที่มีภาวะเป็นมารดานอกสมรส ซึ่งมาขอรับบริการยังโรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 119 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส

สุริตา ฉายาลักษณ์ (2531 : 30) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นว่าฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวทำให้มีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสได้ ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันพ่อแม่ต้องประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาให้กับลูกเพียงพอ เด็กขาดความอบอุ่นก็แสวงหาทางออกกันเอง

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เนื่องจากพ่อแม่ต้องประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาให้กับลูกเพียงพอ เด็กขาดความอบอุ่นก็แสวงหาทางออกกันเอง

3.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ไรส์แมน (สุพัตรา สุภาพ. 2529 : 69 ; อ้างอิงจาก Riesman. 1977 : 81) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับวัยรุ่น โดยเฉพาะสังคมปัจจุบัน วัยรุ่นมักจะยึดเอาแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน เป็นแนวทางในการปฏิบัติ กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพล ดังนี้

1. สอนให้วัยรุ่นรู้จักอำนาจที่ไม่ใช่เป็นแบบส่วนตัวในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆ จากการมีส่วนร่วมเล่นด้วย เช่น การเล่นฟุตบอล ถ้าฝ่าฝืน ก็จะถูกกีดกันออกจากกลุ่ม ซึ่งในที่สุดบุคคลนั้นก็จะกลายเป็นคนรักสุขภาพเหมือนคนอื่น ๆ
2. กลุ่มเพื่อนช่วยให้วัยรุ่นได้ทดลองข้อกำหนด หรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ ปกติของวัยรุ่นเมื่ออยู่ในกลุ่ม มักจะกล้าทำอะไรที่ขัดแย้งหรือลองดีผู้ใหญ่มากกว่า ทำโดยลำพังคนเดียว แต่ในขณะเดียวกันก็จะทดสอบว่า กลุ่มจะขัดแย้งหรือต้อดิ่งกับผู้ใหญ่ได้แค่ไหน และพอจะเชื่อถือฟังพาได้แค่ไหน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกำลังใจ
3. กลุ่มเพื่อนอาจจะถ่ายทอดระเบียบวิธีและคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการ หรืออาจเป็นไปในรูปตรงข้าม ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นตัวแทนถ่ายทอดคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการ อย่างได้ผลดีที่สุด หากกลุ่มสนับสนุนระเบียบและคุณค่านั้น

รวีวรรณ ทุมชัย (2536 : 90) กล่าวว่า นักเรียนวัยรุ่นจะเรียนรู้ ปรึกษาหารือและเชื่อถือเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่และญาติพี่น้องเมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดี นักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนไปด้วย หากพฤติกรรมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายจิตใจและการเรียนรู้ของนักเรียน

3.4.1.1 ลักษณะการเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น

ลักษณะการเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. การสมยอมต่อกลุ่ม กฎเกณฑ์ของกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญมากที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตัว ความประพฤติต่างๆ และค่านิยมของกลุ่ม กฎเกณฑ์ดังกล่าวนี้อาจคล้ายคลึงกับกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่โดยทั่วไป หรืออาจแตกต่างออกไปอย่างเห็นได้ชัดเจน วัยรุ่นบางคนที่ไม่เห็นพ้องกับกฎเกณฑ์เหล่านี้ จำเป็นจะต้องแยกตัวเองออกไป ที่รวมกลุ่มกันได้จะต้องมีความคิดและความรู้สึก รสนิยมอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน จึงจะถือได้ว่าเป็นสมาชิกภายในกลุ่ม ผู้ที่เห็นต่างออกไปจะถูกคิดว่าเป็นคนนอกหรือคนที่ไม่เหมือนใคร ถ้าต้องการเข้ากลุ่มต้องปรับตัวเอง จะเห็นได้ว่า กลุ่มมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก กฎของกลุ่มสำคัญกว่าคำสอนของพ่อแม่ กฎระเบียบของครูอาจารย์ และบางครั้งสำคัญกว่ากฎหมายบ้านเมือง ทั้งนี้เพราะว่า

1.1 ชีวิตในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาหรือในกลุ่มงาน ผลักดันให้วัยรุ่นใกล้ชิดสนิทสนมกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีกิจกรรมร่วมกัน เกิดความสนุกสนานเป็นสุข และปรารถนาจะรวมกลุ่มกันขึ้น

1.2 วัยรุ่นอยู่ในวัยที่เริ่มจะมีอิสระจากบ้าน ต้องการเป็นตัวของตัวเอง และแสวงหาที่ใหม่เฉพาะตน เพื่อนหรือกลุ่มจึงมีลักษณะเป็นบ้านใหม่ แทนบ้านเดิมหรือครอบครัวของเขานั้นเอง

1.3 สภาพบ้านเดิม ทำให้วัยรุ่นสูญเสียความเป็นอิสระ การที่พ่อแม่หรือครอบครัวยังคงเห็นว่าเขายังเป็นเด็ก และได้รับการปฏิบัติต่อเช่นนี้ตลอดเวลา ซึ่งวัยรุ่นยอมรับได้ยาก

1.4 วัยรุ่นปรารถนาความสนุกสนาน ต้องการแลกเปลี่ยนความคิด ความฝัน ความหวังของเขา ซึ่งกลุ่มตอบสนองได้ดีกว่า

1.5 วัยรุ่นปรารถนาจะได้ความเป็นเพื่อนจากเพศตรงข้ามตามธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้จะได้จากการเข้ากลุ่มเพื่อนเพศตรงข้ามและเป็นสมาชิกของกลุ่มไปด้วย

3.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David. 1971 : 5789-A) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นมาก จะมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นน้อย

เดอคอสเตอร์ (ชมนุช บุญสิทธิ์. 2541 : 25 ; อ้างอิงจาก Decoster. 1981. Management Accounting : a Decision Emphasis.) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมากมีแนวโน้มของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนน้อย

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในชั้นเรียนมาก จะมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสสูงกว่าบุคคลที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในชั้นเรียนน้อย

3.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2535 : 97) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

สุรชาติพย์ แสงวัฒนกุล (2536 : 74-75) ศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส พบว่า เจตคติของเพื่อนสนิทที่มีต่อการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสตามการรับรู้ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส โดยนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทที่มีเจตคติยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูง มีเจตคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่านักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่ำ

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างตนเองกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยนักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทที่มีเจตคติยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงมีเจตคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่านักศึกษาที่มีเพื่อนสนิทยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสต่ำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมดทั้งสิ้น 1,324 คน เป็นนักเรียนชาย 661 คน และนักเรียนหญิง 663 คน โดยอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 497 คน มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 451 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 376 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 334 คน เป็นนักเรียนชาย 166 คน และนักเรียนหญิง 168 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 886 – 887) โดยมี ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากรออกเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 497 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 451 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 376 คน
2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรแต่ละระดับชั้นในข้อ 1 ตามเพศ ดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 497 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 250 คนและนักเรียนหญิง 247 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 451 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 224 คนและนักเรียนหญิง 227 คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 376 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 187 คนและนักเรียนหญิง 189 คน
3. ผู้วิจัยประมาณค่าของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางยามาเน่ (Yamane, 1970 : 80-81) พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 334 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 4 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 125 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 63 คนและนักเรียนหญิง 62 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 114 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 56 คนและนักเรียนหญิง 58 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 95 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 47 คนและนักเรียนหญิง 48 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับชั้น

ระดับชั้น	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 4	250	63	247	62	497	125
มัธยมศึกษาปีที่ 5	224	56	227	58	451	114
มัธยมศึกษาปีที่ 6	187	47	189	48	376	95
รวม	661	166	663	168	1,324	334

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสภาพชุมชน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ลักษณะแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับชั้นที่ศึกษา

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

3. แผนการเรียน

☐ วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์

☐ คณิตศาสตร์- ภาษาอังกฤษ

☐ ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน

☐ ภาษาอังกฤษ - สังคม

4. รายได้ของผู้ปกครองรวมกัน บาท/เดือน

5. สถานภาพของครอบครัว

☐ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

☐ บิดามารดาหย่าร้างกัน

☐ บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียน ได้แก่ ลักษณะนิสัยที่เป็นลักษณะเฉพาะหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ในการดำรงชีวิตซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบเอและบี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพเอและบีของศรีพัทธา จาริวงศ์ (2539 : 101-102)

2.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเอและบี ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 โดยลักษณะของแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเอและบี เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ ทันเวลา					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อ เมื่อต้องฟังคนพูดซ้ำซาก					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (มาริสา นาคทับที. 2541 : 57-58)

บุคลิกภาพแบบบี	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 20-50
บุคลิกภาพแบบเอ	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 51-100

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ การปฏิบัติตนของผู้ปกครองหรือบิดา มารดากับนักเรียน และการปฏิบัติของนักเรียนกับผู้ปกครอง หรือบิดา มารดาเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ จารุวรรณ รังสีมันดูลาติ (2544 : 186-187)

3.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ตามแนวคิดที่ได้จากข้อที่ 3.1 และข้อที่ 3.2 โดยลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือข้อใด

ข้อหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนตรงบ้างและไม่ตรงบ้างกับข้อเท็จจริงของนักเรียน

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u>					
0	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองตักเตือนให้ทำการบ้าน					
00	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนข้าพเจ้าปรึกษาผู้ปกครอง					
	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u>					
0	ผู้ปกครองคอยตักเตือนข้าพเจ้าให้ทำการบ้าน					
00	ผู้ปกครองไม่สนใจเวลากลับบ้านของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสภาพชุมชน

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพชุมชน ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ประกอบด้วยทั้งภายในและภายนอกบ้านของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามสภาพชุมชนของ จารุวรรณ รังสีมันตุชาติ (2544 : 186-187)

4.3 ผู้วิจัยได้สร้างสอบถามสภาพชุมชนเพื่อน ตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 4.1 และข้อ 4.2 โดยลักษณะแบบสอบถามสภาพชุมชน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามสภาพชุมชน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้า					
00	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้สวนสาธารณะ					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง	สภาพชุมชนดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34 -3.66 หมายถึง	สภาพชุมชนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง	สภาพชุมชนไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุ, โทรทัศน์, สิ่งตีพิมพ์, ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของ จารุวรรณ รังสีมันตุชาติ (2544 : 186-187)

5.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 5.1 และข้อ 5.2 โดยลักษณะแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใด

ช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าชอบดูภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ทางโทรทัศน์					
00	ข้าพเจ้าดูภาพยนตร์จากวีซีดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามตามลำพัง					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง	มีอิทธิพลของสื่อมากต่อการมีเพศสัมพันธ์
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง	มีอิทธิพลของสื่อปานกลางต่อการมีเพศสัมพันธ์
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง	มีอิทธิพลของสื่อน้อยต่อการมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ได้แก่ พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อน ปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อนของ จารุวรรณ รังสีมันตุชาติ (2544 : 186-187)

6.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตามแนวคิดที่ได้จาก ข้อ 6.1 และข้อ 6.2 โดยลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใด

ช่องหนึ่ง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนให้มากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	เพื่อนในห้องต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
00	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของ ชุตินา ศรีแก้วนวล (2540 :98-99)

7.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนตามแนวคิดที่ได้ข้อ 7.1 และข้อ 7.2 โดยลักษณะแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อยและจริงน้อยที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่ง
ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ
ได้แก่

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ใน
วัยเรียนด้านความคิดของนักเรียน ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของ
นักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	ด้านความคิด					
1	การมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด หากทั้งคู่คาดหวังจะแต่งงานกัน					
2	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการแสดงออก ถึงความรักที่มีต่อคู่รัก					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

2. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ด้านความรู้สึกของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็น ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

มากที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงบ้าง
น้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความรู้สึก					
1	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องน่าอับอายขายหน้า					
2	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการผ่อนคลายอารมณ์					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

เป็นประจำ	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้างและบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน
นานๆ ครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม					
1	เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรักต้องรับผิดชอบด้วยการแต่งงานกันในอนาคต					
2	หญิงและชายที่ดีต้องรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวัยสมรส					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความทางบวก(คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
เป็นประจำ	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
บางครั้ง	3	3
นานๆ ครั้ง	2	4
น้อยครั้งที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีเจตคติระดับปานกลางต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมาย และนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในโรงเรียนศรีปทุมวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชาย 50 คนและนักเรียนหญิง 50 คน รวมทั้งหมด 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t -test แล้วเลือกข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ได้ผลดังนี้

2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.028 – 5.829

2.2 แบบสอบถามสัมพันธระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีจำนวน 35 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.410 – 7.990

2.3 แบบสอบถามสภาพชุมชน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.066 – 7.559

2.4 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.964 – 5.856

2.5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีจำนวน 25 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 1.984 – 8.574

2.6 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีจำนวน 49 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.108 – 7.430

3. ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

3.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8182

3.2 แบบสอบถามสัมพันธระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีจำนวน 35 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8939

3.3 แบบสอบถามสภาพชุมชน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8562

3.4 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9307

3.5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8754

3.6 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีจำนวน 49 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9701

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 334 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548 ถึง 11 กุมภาพันธ์ 2548 ได้คืนมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ ผู้วิจัยจึงนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์พื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
4. สร้างสมการพยากรณ์จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง- กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนด สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ(Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์อยู่ในรูปแบบของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
X_4	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
X_5	แทน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
X_6	แทน	แผนการเรียน : วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์
X_7	แทน	แผนการเรียน : คณิตศาสตร์- ภาษาอังกฤษ

X ₈	แทน	แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน
X ₉	แทน	แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ - สังคม
X ₁₀	แทน	รายได้ของผู้ปกครอง
X ₁₁	แทน	สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
X ₁₂	แทน	สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน
X ₁₃	แทน	สถานภาพของครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
X ₁₄	แทน	บุคลิกภาพ
X ₁₅	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X ₁₆	แทน	สภาพชุมชน
X ₁₇	แทน	อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
X ₁₈	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์พื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
4. สร้างสมการพยากรณ์จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

การเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียน และสถานภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนร้อยละของนักเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียน และสถานภาพครอบครัว

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียน โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา แผนการเรียน และสถานภาพครอบครัว

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	เพศชาย	166	49.70
	เพศหญิง	168	50.30
	รวม	334	100.00
2. ระดับชั้นการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 4	125	37.43
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	114	34.13
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	95	25.44
	รวม	334	100.00
3. แผนการเรียน	วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์	95	27.61
	คณิตศาสตร์- ภาษาอังกฤษ	87	25.29
	ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน	83	24.13
	ภาษาอังกฤษ - สังคม	79	22.97
	รวม	334	100.00
4. สถานภาพของครอบครัว	บิดามารดาอยู่รวมกัน	244	73.10
	บิดามารดาหย่าร้าง	71	21.30
	บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม	19	5.60
	รวม	334	100.00

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.3 และ 49.7 ตามลำดับ

องค์ประกอบระดับชั้นการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด รองลงมา มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 37.43 34.13 และ 25.44 ตามลำดับ

องค์ประกอบแผนการเรียนของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในแผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์มากที่สุด รองลงมา คือ แผนการเรียน : คณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมันและแผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – สังคม คิดเป็นร้อยละ 27.61 25.29 24.13 และ 22.97 ตามลำดับ

องค์ประกอบสถานภาพของครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนที่มีสถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาอยู่รวมกันมากที่สุด รองลงมา คือ สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้าง และสถานภาพของครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ 73.1 21.3 และ 5.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบ ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

องค์ประกอบ	นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 N= 334		
	$\bar{X}$	S	การแปลผล
1. รายได้ของผู้ปกครอง	12130.2	8630.29	สูง
2. บุคลิกภาพ	50.25	17.24	แบบเอ
3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	2.90	1.06	ดีพอใช้
4. สภาพชุมชน	2.98	1.16	ดีพอใช้
5. อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์	2.92	1.12	ปานกลาง
6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	2.99	1.15	ดีพอใช้
7. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	2.99	1.14	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีองค์ประกอบรายได้ของผู้ปกครอง อยู่ในระดับสูง (รายได้ของผู้ปกครอง อยู่ระหว่าง 9,000 – 45,000 บาท) องค์ประกอบบุคลิกภาพอยู่ในลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ องค์ประกอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับ

ดีพอใช้ องค์ประกอบสภาพชุมชน อยู่ในระดับดีพอใช้ องค์ประกอบอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง องค์ประกอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในระดับดีพอใช้ และองค์ประกอบเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ตาราง 4 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

จากตาราง 4 พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) สภาพชุมชน (X_{16}) และอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมี เพศสัมพันธ์ (X_{17}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.876 -.889 และ -.815 ตามลำดับ

องค์ประกอบไม่มีความสัมพันธ์ กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มี 15 องค์ประกอบ ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) แผนการเรียน : วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์ (X_6) แผนการเรียน : คณิตศาสตร์- ภาษาอังกฤษ (X_7) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_8) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – สังคม (X_9) รายได้ของผู้ปกครอง (X_{10}) สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X_{11}) สถานภาพของ ครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (X_{12}) สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{13}) บุคลิกภาพ (X_{14}) และสัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน (X_{18})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมี เพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ(Stepwise Multiple Regression Analysis)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	355.425	118.475	528.823*
Residual	330	73.932	.224	
Total	333	429.356		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียน มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ สามารถสร้างสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยใช้
วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

องค์ประกอบ	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₆	-.491	.055	-.503	.889	.790	1253.467*
X ₁₆ X ₁₇	-.461	.051	-.432	.907	.822	61.189*
X ₁₆ X ₁₇ X ₁₅	-.067	.023	-.068	.910	.826	8.700*
R = .910						
R ² = .826						
SE = .473						
a = 5.592						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน มี 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากไปน้อยที่สุดคือ สภาพชุมชน (X₁₆) อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X₁₇) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₁₅) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 82.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y} = 5.592 - .491 X_{16} - .461 X_{17} - .067 X_{15}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.503 X_{16} - .432 X_{17} - .068 X_{15}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
2. องค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมดทั้งสิ้น 1,324 คน เป็นนักเรียนชาย 661 คน และนักเรียนหญิง 663 คน โดยอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 497 คน มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 451 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 376 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวนนักเรียนทั้งหมด 334 คน เป็นนักเรียนชาย 166 คน

และนักเรียนหญิง 168 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากรที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 886 – 887) โดยมี ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8182

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีจำนวน 35 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8939

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสภาพชุมชน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8562

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9307

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีจำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8754

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีจำนวน 49 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9701

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างข้อมูลสำหรับการวิจัย

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 334 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548 ถึง 11 กุมภาพันธ์ 2548 ได้คืนครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ มาให้คะแนนตามเกณฑ์จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์พื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

3. วิเคราะห์องค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

4. สร้างสมการพยากรณ์จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ 3

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) สภาพชุมชน (X_{16}) และอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17})

2. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มี 15 องค์ประกอบ ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) แผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (X_6) แผนการเรียน : คณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ (X_7) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_8) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – สังคม (X_9) รายได้ของผู้ปกครอง (X_{10}) สถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X_{11}) สถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (X_{12}) สถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{13}) บุคลิกภาพ (X_{14}) และสัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน (X_{18})

3. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากไปน้อยที่สุดได้แก่ สภาพชุมชน (X_{16}) อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 82.6

4. สมการที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

4.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y} = 5.592 - .491 X_{16} - .461 X_{17} - .067 X_{15}$$

4.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.503 X_{16} - .432 X_{17} - .068 X_{15}$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) สภาพชุมชน (X_{16}) และอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครอง มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะบิดามารดา ผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความเอาใจใส่ดูแล ความรักความห่วงใยใกล้ชิด คำปรึกษาแนะนำและกำลังใจ ความไว้วางใจ และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทำให้เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยก็จะขอคำแนะนำซักถาม แสดงความรักและเคารพ เชื่อฟังคำสั่ง เมื่อนักเรียนได้รับความเอาใจใส่และได้รับความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและอยู่ในครอบครัวที่ดี จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิรัตน์ วัฒนไพลิน (2527 : 83) ได้ศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนกับนักเรียนที่ไม่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมีความสัมพันธ์กับครอบครัวต่างกัน กล่าวคือนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางเพศในวัยเรียนมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครอบครัว นอกจากนั้นยังพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเหินห่างกัน

1.2 สภาพชุมชนมีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับสภาพชุมชนดีมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะการที่สภาพชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัยจะได้เห็นตัวอย่างและเกิดความต้องการเลียนแบบพฤติกรรม เพราะเห็นเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง นักเรียนก็จะไม่ชอบหรือสนับสนุนเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เพราะจะทำให้ตนเองเสียอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐวดี วิถีธรรม (2539 : 178) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีสภาพชุมชนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน กล่าว คือ ถ้าสภาพชุมชนของนักศึกษาคนใดไม่ดีแล้ว นักศึกษาคนนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ไปด้วย

1.3 อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อน้อยเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ น้อยจะทำให้นักเรียนต้องการทดลองหรือเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ เพราะนักเรียนเห็นตัวอย่างจากสื่อต่างๆ เพียงเล็กน้อยจึงเห็นเป็นเรื่องเท่ โก่เก๋ และมักได้รับการยอมรับในหมู่วัยรุ่นเพื่อนฝูง และมีสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ยั่วเย้าทางกามารมณ์จึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้วยความอยากรู้อยากเห็นตามวัยของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพอร์วีย์ ผลภาค (2539 : 117) ที่ศึกษาเรื่องบทบาทของบิดา บทบาทของมารดา การปรับตัวกับเพื่อน กับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น พบว่า อิทธิพลของสื่อส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

3. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน มีช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี มี 15 องค์ประกอบ คือ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) แผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (X_6) แผนการเรียน : คณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ (X_7) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน (X_8) แผนการเรียน : ภาษาอังกฤษ – สังคม (X_9) รายได้ของผู้ปกครอง (X_{10}) สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (X_{11}) สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (X_{12}) สถานภาพของครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{13}) บุคลิกภาพ (X_{14}) และสัมพันธ์ภาพของนักเรียนกับเพื่อน (X_{18}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนชายบางคนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะเพศชายเป็นเพศที่กล้าคิดกล้าทำ โสดโผน และชอบความท้าทายมากกว่าเพศหญิง เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ไม่ถูกต้องและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ยั่วเย้าต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย จึงทำให้นักเรียนชายมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนชายบางคนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะในสังคมไทยปลูกฝังให้ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ความเป็นผู้นำ ต้องเข้มแข็งและมีความหนักแน่น กล้าคิดตัดสินใจ เมื่อนักเรียนชายได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ลักษณะนิสัยดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนชายมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนหญิงบางคนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะเพศหญิงเป็นเพศที่คล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย เมื่อนักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ยั่วเย้าต่อการยุ่งเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ได้ง่าย จึงทำให้นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนหญิงบางคนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะในสังคมไทยจะถูกปลูกฝังให้เป็นกุลสตรีเป็นแม่บ้าน กิริยามารยาทต้องเรียบร้อย ว่านอนสอนง่าย และนักเรียนหญิงได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโทษของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี จึงทำให้นักเรียนหญิงมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐวดี วิชิธรรม (2539 : 84) ที่ได้ศึกษาเจตคติที่มีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีเจตคติต่อเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

3.2 ระดับชั้นการศึกษาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าวมีความรู้เพียงพอ ไม่มีความคิดตัดสินใจไปในทางที่ถูกต้อง และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และฮอร์โมนต่างๆ ทำให้นักเรียนมีความพร้อมและโอกาสในการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าวบางคนอาจมีความมูนาจะความวิริยะ อุตสาหะ ขยันตั้งใจเรียน และทำตัวมีพฤติกรรมที่ดี ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์เพื่อที่จะมีอนาคตที่ดีต่อไป และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะยังไม่ค่อยรู้จักกัน ไม่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ทำให้ยังไม่มีสัมพันธภาพและความใกล้ชิดกัน จึงยังเป็นแค่เพื่อนกันทำให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าว มีความรู้พอสมควร แต่ไม่เดินไปในทางที่ถูกต้อง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีเวลาอยู่ร่วมกันมากขึ้น ทำให้เกิดสัมพันธภาพและความใกล้ชิดกันมากขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจกัน เข้าใจ และพึงพอใจซึ่งกันและกัน จนกลายเป็นคนรักกันและอาจล่วงเลยไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ได้ จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าวมีความรู้พอสมควร ต้องการมีอนาคตที่ดี มีความคิด เดินไปในทางที่ถูกต้อง มีความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต รักความก้าวหน้า นักเรียนจึงมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าวถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ แต่เมื่อนักเรียนมีปัญหา นักเรียนก็อาจจะเลือกเดินในทางที่ไม่ถูกต้อง เมื่อมีสิ่งแวดล้อมยั่วเย้า และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ทางเพศมากกว่านักเรียนระดับชั้น

ที่ต่ำกว่าทำให้นักเรียนสนใจเรื่องเพศสัมพันธ์ได้ จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน เพราะนักเรียนที่มีระดับการศึกษาระดับดังกล่าว เป็นผู้ที่มีความรู้ สามารถแยกแยะสิ่งที่ดีหรือไม่ได้ดี มีความรับผิดชอบสูง จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พิมพ์พรรณ ศิลปวรรณ (2536 : 119) ที่ได้ศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่กระทบต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า ระดับการศึกษาของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

3.3 แผนการเรียนของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนบางคนที่เรียนในแผนการเรียน : วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีวิชาการเรียนที่ยากและมีการแข่งขันสูง เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน นักเรียนก็อาจจะเลือกเดินในทางที่ไม่ถูกต้อง ทำให้นักเรียนมีสนใจในเรื่องเพศสัมพันธ์ได้ ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่เรียนในแผนการเรียน : วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เรียนแผนการเรียน : วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีวิชาการเรียนที่เข้มข้นและต้องใช้เวลาศึกษามาก จึงทำให้มีเวลาว่างน้อยทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่เรียนในแผนการเรียน : คณิตศาสตร์-อังกฤษ มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนในแผนการเรียน : คณิตศาสตร์-อังกฤษ มีวิชาการเรียนที่ง่าย ทำให้มีเวลาว่างในการทำกิจกรรมต่างๆ มากกว่า ซึ่งนักเรียนอาจมีกิจกรรมกับเพื่อนที่สามารถไปเกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ได้ ทำให้นักเรียนทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่เรียนในแผนการเรียน : คณิตศาสตร์-อังกฤษ มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนในแผนการเรียน : คณิตศาสตร์-อังกฤษมีวิชาการเรียนที่น้อยกว่าทำให้มีเวลาว่างมากกว่า แต่นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี ทำให้นักเรียนทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่เรียนในแผนการเรียน : อังกฤษ-ฝรั่งเศสหรือเยอรมันมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนในแผนการเรียน : อังกฤษ-ฝรั่งเศสหรือเยอรมัน มีวิชาการเรียนที่เน้นทางด้านภาษา ซึ่งเป็นวิชาที่ยากและต้องมี

ความตั้งใจในการเรียนสูง เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางการเรียน นักเรียนก็อาจจะเลือกเดินในทางที่ไม่ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสนใจในเรื่องเพศสัมพันธ์และมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้

นักเรียนบางคนที่ยื่นในแผนการเรียน : อังกฤษ-ฝรั่งเศสหรือเยอรมันมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนในแผนการเรียน : อังกฤษ-ฝรั่งเศสหรือเยอรมัน มีวิชาการเรียนที่เน้นทางด้านภาษา ซึ่งเป็นวิชาที่ยากและต้องมีความตั้งใจในการเรียนสูงจึงทำให้มีเวลาว่างน้อย ทำให้นักเรียนทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่ยื่นในแผนการเรียน : อังกฤษ-สังคมมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนแผนการเรียน : อังกฤษ-สังคมมีวิชาการเรียนที่น้อยกว่าทำให้มีเวลาว่างมากกว่า ซึ่งนักเรียนอาจมีกิจกรรมกับเพื่อนที่สามารถไปเกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ได้ ทำให้นักเรียนทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่ยื่นในแผนการเรียน : อังกฤษ-สังคม มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่เรียนในแผนการเรียน : อังกฤษ-สังคม มีวิชาการเรียนที่น้อยกว่าทำให้มีเวลาว่างมากกว่า แต่นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเล่นกีฬา การเล่นเกมดนตรี ทำให้นักเรียนทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริฉัตต์ ครองจันทร์ (2539 : 246-248) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แผนการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 รายได้ของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีรายได้สูง มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีรายได้สูงบางครอบครัว ผู้ปกครองอาจสนใจแต่การทำงานให้เงินแก่นักเรียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนขาดความรักความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนชี้แนะสิ่งที่ถูกที่ควรให้นักเรียน เมื่อนักเรียนมีเงิน แต่ไม่ได้รับคำแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง อาจทำให้นักเรียนใช้เงินไปในทางที่ผิด นั่นคือการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีรายได้สูง มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้สูง ฐานความเป็นอยู่ในครอบครัวก็จะดี นักเรียนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้ปกครองสามารถสนับสนุนในเรื่องของการศึกษา ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และมีสมาธิในการเรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพ นักเรียนจึงมีการพัฒนาการด้านความรู้ ความคิดสามารถแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องได้ ทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ ได้รับการศึกษาที่ไม่สูงนัก จึงไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรหลานไปในทางที่ถูกต้อง และส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด มีสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เมื่อนักเรียนไม่ได้รับการสั่งสอนแนะนำในทางที่ถูกต้อง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี เห็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม นักเรียนอาจมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำ มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่ำบางคน นักเรียนจะมีฐานะความเป็นอยู่ที่ย่ำแย่ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว นักเรียนที่มีความรักดี ไม่อยากมีอนาคตเหมือนบิดามารดาที่ย่ำแย่ จึงไม่พาตัวเองให้ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้ตนเองหมดอนาคต ทำให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ เอมประดิษฐ์ (2521: 83-84) ได้ศึกษาเจตคติต่อเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาต่างกัน พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีเจตคติของเด็กวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

3.5 สถานภาพทางครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน บางครอบครัวอาจจะไม่มีความอบอุ่น บิดามารดามีการทะเลาะกันบ่อยครั้ง ทำให้นักเรียนเกิดความเครียด ไม่มีความสุข เมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ย่ำแย่ ทำให้นักเรียนทำตัวเป็นเด็กมีปัญหาและพาตัวเองเข้าไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน นักเรียนจะมีครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น มีสมาชิกในครอบครัวพร้อมหน้าพร้อมตาสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความผูกพันใกล้ชิดจากสมาชิกในครอบครัว มีการเลี้ยงดูบุตรหลานที่ถูกต้อง มีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดการปลูกฝังการพัฒนาความคิดในทางที่ถูกต้อง และมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกมีปมด้อย ขาดความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว และเมื่อไม่มีใครคอยแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง อาจทำให้นักเรียนคบเพื่อนที่ไม่ดีและเลือกเดินในทางที่ไม่ถูกต้อง ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์แต่เมื่อบิดาหรือมารดาเอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอน ชี้แนะบุตรหลานไปในทางที่ถูกต้อง นักเรียนก็จะสามารถตัดสินใจเดินไปในทางที่ถูกต้อง และมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมบางครอบครัว นักเรียนจะไม่มีความรักความอบอุ่น ไม่มีความผูกพันใกล้ชิดจากสมาชิกในครอบครัว ไม่มีใครคอยเป็นตัวอย่างและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง มีปมด้อยจากการสูญเสียบิดาหรือมารดา ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่มีความสุข ซึมเศร้า หงอยเหงา ว้าวุ่น และคิดมาก มีเจตคติไม่ดีต่อผู้คนรอบข้างและสิ่งแวดล้อมส่งผลให้นักเรียนเกิดการปลูกฝังการพัฒนาความคิดในทางที่ไม่ถูกต้อง และมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

นักเรียนบางคนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสถานภาพทางครอบครัว : บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมบางครอบครัว บิดาหรือมารดาที่มีความรับผิดชอบ บิดาหรือมารดาที่เหลือน้อยสามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ไม่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย สามารถเลี้ยงดูบุตรหลานได้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนจึงสามารถมีพัฒนาการทางด้านความคิด และมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของศุภจร วชิวิวัฒน์ (2533: 58-59) ได้ศึกษา สถานภาพทางครอบครัวของเด็กวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน เป็นเด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-18 ปี พบว่า เด็กที่มีสถานภาพทางครอบครัวต่างก็มีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

3.6 บุคลิกภาพของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นคนที่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคมีความก้าวร้าวโกรธง่าย ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอยเนื่องจากนักเรียนรู้สึกว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่น่าสนใจ จึงค่อนข้างสนใจเรื่องเพศสัมพันธ์

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นคนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรคมีความก้าวร้าวโกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย ทำให้มีนักเรียนทราบว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอาจทำให้เสียการเรียน อาจต้องออกจากโรงเรียนและหมดอนาคต

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบบีมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ใน

วัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบีเป็นบุคคลที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนและรอคอยได้ ทำให้มีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนได้ อาจมีสาเหตุมาจากลักษณะส่วนตัวของนักเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ สภาพครอบครัวแตกแยก และแหล่งชุมชนแออัด

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบบีมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนและรอคอยได้ เนื่องจากนักเรียนรู้สึกว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่รอคอยได้จึงไม่สนใจเรื่องดังกล่าว ทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปารินัตต์ ครองจันทร์ (2539 : 246-254) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกภาพของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.7 สัมพันธภาพของนักเรียนกับเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี แสดงว่า

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม กลุ่มเพื่อนจะก่อให้เกิดอิทธิพลการเปรียบเทียบและการคล้อยตามกัน คือการที่วัยรุ่นรับเอาเจตคติพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนมาปฏิบัติ ถ้าเพื่อนในกลุ่มมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน สมาชิกในกลุ่มก็จะมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไปด้วย

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม กลุ่มเพื่อนจะก่อให้เกิดอิทธิพลการเปรียบเทียบและการคล้อยตามกัน คือการที่วัยรุ่นรับเอาเจตคติพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนมาปฏิบัติ ถ้าเพื่อนในกลุ่มมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน สมาชิกในกลุ่มก็จะมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไปด้วย

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อนมีเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อน ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ นักเรียนจะรู้สึกเหงา เคว้งคว้าง รู้สึกเหมือนอยู่คนเดียว และเป็นปมด้อย เพราะไม่มีใครคบ นักเรียนอาจจะหาทางออกไปในทางที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนอาจจะเกิดเจตคติทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อน ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ นักเรียนจะรู้สึกเหงา เคว้งคว้าง รู้สึกเหมือนอยู่คนเดียว แต่ถ้านักเรียนได้รับการดูแลจากผู้ปกครอง

อย่างเพียงพอ และแนะนำไปในทางที่ถูกต้องแล้ว จึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์พรรณ ศิลปวรรณ (2536 : 121) ที่ได้ศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่กระทบต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

4. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน มีช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สภาพชุมชน (X_{16}) อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ (X_{17}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{15}) ซึ่งอภิปรายได้ดังนี้

4.1 สภาพชุมชนของนักเรียน ส่งผลทางลบต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับสภาพชุมชนดีทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะการที่สภาพชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัยจะได้เห็นตัวอย่างและเกิดความต้องการเลียนแบบพฤติกรรม เพราะเห็นเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง นักเรียนก็จะไม่ชอบหรือสนับสนุนเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เพราะจะทำให้ตนเองเสียอนาคต

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของสุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ (2541 : 96-97) ที่ได้ศึกษาปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอ่างทอง พบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กับเจตคติและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4.2 อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ส่งผลทางลบต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อมากเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ มากทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง เพราะนักเรียนเห็นตัวอย่างจากสื่อต่างๆ มากจึงเห็นเป็นเรื่องที่ไม่ดี มีผลเสียต่อการเรียน แม้ว่าจะได้รับการยอมรับในหมู่วัยรุ่นเพื่อนฝูง และมีสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ยั่วเย้าทางกามารมณ์ แต่ความรู้ที่ได้รับจากสื่อที่ถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติทางลบมากกว่าทางบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของนักเรียนได้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของกรมอนามัย (2531: 61) ที่ได้ศึกษาสภาพการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษามักเรียนรู้จากสื่อต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ และหนังสือต่างๆ มีผลต่อเจตคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองส่งผลทางลบต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นอันดับที่สามซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครองทำให้มีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะการที่นักเรียนมีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครอง ทำให้ครอบครัวเกิดความรัก ความอบอุ่น มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทำให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ใจทิพย์ พวงทอง (2540 : 98) ได้ศึกษาเรื่อง ความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตรวัยรุ่น พบว่า สภาพครอบครัวของนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ส่วนใหญ่สมาชิกในครอบครัวไม่กลมเกลียวกัน มารดาเป็นบุคคลที่ไม่บรรลุนิติภาวะ มีอารมณ์ไม่มั่นคง บางครั้งแสดงว่ารักลูก บางครั้งก็แสดงว่าเกลียด ส่วนบิดาจะเป็นบุคคลที่เด็กไม่คุ้นเคยด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี มี 3 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ สภาพชุมชน อิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความสำคัญและจัดกิจกรรมประชุมพบปะผู้ปกครอง เพื่อประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร เชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

1.2 ควรจัดการศึกษา อบรม สัมมนา และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และเรื่องสัมพันธภาพระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนทราบถึงข้อเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและรู้จักป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของนักเรียนส่งผลกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนด้วย ดังนั้นโรงเรียนควรเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ นักเรียนระดับอื่น เช่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นต้น ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนแตกต่างไปจากกลุ่มเดิม

2.2 ควรนำองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองไปทำการวิจัยเชิงทดลอง

เพื่อพัฒนาองค์ประกอบดังกล่าว โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง เป็นต้น

2.3 ควรเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน โดยใช้วิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เกื้อ วงศ์บุญสิน และเยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม. (2532). รายงานผลการวิจัยการวิเคราะห์ด้านอุปสรรคและอุปทานของการใช้การวางแผนครอบครัว กรุงเทพฯ : สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธ์ภาพในครอบครัวและการปรับตัว. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขนิษฐา โพชนุกูล. ทักษะคิดของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- จารุวรรณ นามพรหม. (2545). การศึกษาอัตมโนทัศน์ของนิสิตโครงการสุขภาพ - ชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2543). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โสมการพิมพ์.
- ใจทิพย์ พวงทอง. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตรวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. (2527). พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพฯ : มินตรา.
- ชวาล แพรัตกุล. (2518) . เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์. สุรีย์ กาญจยวงศ์ และจารุณี นະวิโรจน์. (2524). เพศศึกษาแผนใหม่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง .(2522). จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ชูศรี คูชัยสิทธิ์. “ปัญหาทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นกับการวางแผนครอบครัว.” วารสารคณะพยาบาลศาสตร์. 21-26 : กรกฎาคม-กันยายน 2529.
- ชุติมา ศรีแก้วนวล. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตม้านบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลีพร อินทรไพบูลย์. (2536). ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร).กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร..
- ณัฐวดี วิจิตรธรรม. (2539). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลละอ อสุภผล. (2527) *ทฤษฎีบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์. *สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์กับปัญหาการโรคและงานระบาดวิทยา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2521. อัดสำเนา
- ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. (2540). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาธารณสุขเอกสารศึกษา).
- เดโช สวานานนท์. (2512). *ปทานุกรมจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บังอร ภูภิรมย์ขวัญ. (2526). *การวัดบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุปผา สิมابرพ์. (2521). *การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา
- บุษยา ใจสว่าง. (2533. มีนาคม – เมษายน). “ครอบครัว: เหตุใดจึงล่มสลาย” *ประชาสงเคราะห์*. 43 (2) : 16 – 19.
- ปวีณา สายสูง. (2541). *พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประมวล คิตคินสัน. (2521). *จิตวิทยาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2523). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์กราฟฟิคอาร์ต.
- . (2532). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษาสยาม.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล และคณะ. (2530) “ *พฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงานของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท*” การประชุมประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2530. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริณตต์ ครองจันทร์. *พฤติกรรมทางเพศและทัศนคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนแต่งงาน*. วิทยานิพนธ์. พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2539. ถ่ายเอกสาร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี ชูวิทย์ เจนจิต. (2533). “อัทธโนทัศน์” จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- ไพบุลย์ รัตนมังคละ. (2523). “ทัศนคติ(Attitude)” *แนะแนว*. 4(10) : 56 ; มกราคม – เมษายน.
- ไพศาล หวังพานิช. (2527). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เพียว ผลิต. *บทบาทของบิดา บทบาทของมารดา การปรับตัวกับเพื่อน กับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2539. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของคณานิสิตวัยรุ่นในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. 2536. ถ่ายเอกสาร.
- เรณู เจริญศรี. *ทัศนคติของนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. 2525. ถ่ายเอกสาร.
- รัฐจวน คำศิริพิทักษ์. (2534). “การรับรู้และอัทธโนทัศน์ กับการจัดและประเมินผลการศึกษาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- รัตนา พุ่มสวรรค์. (2544) . *ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. ปริญญาโท คศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียนและความสามารถทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- (2543) . *การวัดด้านจิตพิสัย* . กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันนี้อย วาสิกะสิน. *ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2526.
- ศรีพัทธา จาริวงศ์. (2539) . *ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- ศุภจรรยา วิจิวัฒน์. ความรู้ทัศนคติ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ : การศึกษา
นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล. 2533
- ส. วาสนา ประवालพฤษ์.(2524). “ทัศนคติในแง่ของจิตวิทยา” วัตถุประสงค์การศึกษา. 2 (2) :
1 – 6 ; กันยายน - ธันวาคม
- สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ.(2518). หลักการศึกษาจิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แพรวพิทยา .
- .(2521). จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ .
- สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร. (2531) . เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2539) . การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย เอส พี เอส เอส. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- สุพัทธา สุภาพ. (2536) . สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.
พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนีย์ ชีรดากร . (2525). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาน
สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- สุภาพร อ่อนน้อม. (2544). การศึกษามโนภาพแห่งตนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
ตอนปลายโรงเรียนเทศบาล 5 ในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ. ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี โพธิ์ทอง. (2328). โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัย เพื่อการป้องกัน
โรคของนักเรียนชายอาชีวศึกษากับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ เอื้อมเก็บ. (2541). ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสกับบุคคลที่คาดหวัง
จะสมรสด้วยของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อติรัตน์ วัฒนไพลิน. การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. 2527. ถ่ายเอกสาร.
- อรัญญา เวียงวะลัย. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกพจน์ สมุทธานนท์. (2537). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในวิชาอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- อัญชลี คติอนุรักษ์. (2535). พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อัญมณี สมตัว. (2544). การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมสั่งสอนลูกเรื่องทางเพศ และการคบเพื่อนต่างเพศ: ศึกษาเฉพาะครอบครัวของนักเรียนหญิงในโรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ สส.ม. สมุทรปราการ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.
- Alken , Lewis R. (1979). "Attitudes Towards Mathematics and Science in Iranian Middle Schools " *Schools Science and Mathematics*. 79 : 229 - 234 ; March.
- Allen, Mary J. and Yen. (1979). *Introduction to Measurement Theory*. California : CTB McGraw Hill Publish Company, Inc.
- Anastasi , Anne. (1970). *Psychological Testing 3rd*. New York : Mcmillan.
- . (1976). *Differential Psychology*. New York : McGraw – Hill Book Co.
- Ausubel, David P. (1968) *Educational Psychology : Acognitive View*. New York : Holt Rinehart.
- Bandalos , D . I. Yates , K and Thorndike – Christ . (1995) "Effects of Math Self – concept , Perceived Self – efficacy , and Attributions of Failure and Success on test Anxiety" *Journal of Educational Psychology* , 87,611-623
- Beck , A.T. (1972) . *Cognition , Anxiety , and Psychological Disorder* . In C.D. Speilberger (ed) *Anxiet , Current Trends in Ttheory and Research volume 2*. pp. 343-357. New York : Academic Press .
- Betz, N.E. (1978). Pervallence, "Distribution and Correlates of Math Anxiety in Collage Students" *Journal of Counseling Psychology*. 25(2) : 441 – 448 .
- Birenbaum , M. and Nasser , F . (1994). "On the Relationship Between Test Anxiety and Test Performance [CD – ROM]" *Measurement and Evaluation in Counseling and Development* , 27 , 293-301. Abstract from : Silver Platter File : Education index : EJ 487656
- Bloom . Benjamin S., Thomas J. Hastings and George F. Madus. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Students Learning*. New York : McGraw – Hill Book Co.
- Brown , William F. and Wayne H. Holtzman. (1976). *SSHA Manual Survey of Study Habits and Attitudes*. New York : Psychological Corporation.
- Boodt , M. (1979). *The Nature of the Relationship between Anxiety towards Mathematics and Achievement in Mathematics*. Doctoral Dissertation. Indiana University.

- Cruze , Wendel W. (1974). *Educational Psychology*. New York : The Ronald Press Company.
- Dendato , K. and Diener , D. (1986). "Effectness of Cognitive / Relaxation Therapy and Study – Skill Training in Reducing Self – reported Anxiety and Improving the Academic Performance of Test – anxious Students" *Journal of Counseling Psychology*. 33,131-135.
- Endler, Norman S. and E. Jean. (1982). *Stress and Personality in Handbook of Stress*. Edited by Leo Colderger and Shlomo Breznita. New York : Macmillan.
- English , Horance B. And Ava Champney English. (1968). *A Compreehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Term* 9th ed. New York : Devid Heckay Company.
- Eysenck, H. J. Arnold. W and Meili, R. (1972). *Encyclopediao Psychology vol1*. London : Herder and Herder.
- Ferguson , George A. (1981). *Statical Analysis in Psychology and Education* 5th ed. McGraw – Hill International Book Company.
- Plass , J.A. and Hill, K.T. (1986). "Childrens Achievement Strategies and Test Performance : The Role of Time Pressure, Evaluation Anxiety and Sex" *Developmental Psychology*. 22(1) : 31 – 36 : January.
- Sartain , Aaron Quinn and others . (1973) *Psychology : Understanding Human Behavior*. 4th ed. ; Tokyo : McGraw – Hill Kopakusha .
- Sharma , S . , Parnian . S . and Spielberger , C.D. (1983) . *A cross-cultural study of the test anxiety levels in Iranian and Indian students . Peronality and Individual Difference* . 4 , 117-120.
- Smith , Steven Harmon . (1982 , February) " *Achievement and Long – Term Retention in Geometry Using Mastery Learning, Student Choice and Traditional Learning in the Elementary School ,*" *Dissertation Abstracts International* . 42 : 3423 – A .
- Starkey , Kathryn Towns. (1971). "The Effect of Teacher Comment on Attitude towards and Achievement in Secondary Mathematics Classes : An Experimental Study" *Dissertation Abstracts International*. 32 : 259 – 260 A ; September.
- Stuart, Gail Wisearz and Sandra J. Sundeen. (1983). *Principles and Practice of Phychiatric Nursing*. 2nd ed. Saint Louis : C.V. Mosby.
- Thurstone , L.L. (1970) . *Attitude and Attitude Change* ; Rand McNally and Company.

- Tishler, A.G. (1981). "Attitude – Achievement Interaction in Mathematics with Preservice Elementary Teachers Captopne" *Journal of Education*. 2(2) : 40 –44 ; winter.
- Triandis , Harry C . (1971) . *Attitude and Attitude Change* . p.3 , New York : John Wiley and Sons . Inc .
- Williams , J.E. (1996). *Gender – related worry and emotionality test anxiety for high-achieving students [CD-ROM]* . *Psychology in the Schools*, 33 , 159-162 . Abstract from : Silver Platter File : Education Index : 0014-4029
- Yamane , Taro. (1967). *Statistics An Introductory 2nd ed.* New York : Harper.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสภาพชุมชน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อ คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นักเรียนตอบสิ่งที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวเปรมฤทัย ชนนไทย
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่าง..... ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับชั้นที่ศึกษา

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

3. แผนการเรียน

☐ วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์

☐ คณิตศาสตร์- ภาษาอังกฤษ

☐ ภาษาอังกฤษ – ภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาเยอรมัน

☐ ภาษาอังกฤษ - สังคม

4. รายได้ของผู้ปกครองรวมกัน บาท/เดือน

5. สถานภาพทางครอบครัว

☐ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

☐ บิดามารดาหย่าร้างกัน

☐ บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันเวลา					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อ เมื่อต้องฟังคนพูดซ้ำซาก					
3	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาในการทำงานข้าพเจ้าขอแก้ปัญหาด้วยตนเอง					
4	ข้าพเจ้าทนไม่ได้ถ้าต้องทำงานกับคนที่ไม่มี ความรับผิดชอบ					
5	ข้าพเจ้าชอบทำงานแข่งกับเวลา					
6	เมื่อข้าพเจ้ามีนัดข้าพเจ้ามักไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
7	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนเฉื่อยชากับการเรียน					
8	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาทางการเรียน ข้าพเจ้าทอดถอนใจและหนีปัญหา					
9	ข้าพเจ้าไม่ต้องการทำงานที่ต้องแข่งขันกับเพื่อน					
10	ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้และต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา					
11	ข้าพเจ้าชอบทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีเวลาเป็นตัวกำหนด					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
12	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อมีคนมาขัดจังหวะขณะกำลังทำงาน					
13	ข้าพเจ้ามักทำงานไม่ทันเวลาที่กำหนด					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเมื่อทำงานเสร็จไม่ทันเวลา					
15	ข้าพเจ้าชอบเผชิญกับสิ่งที่ตื่นเต้นท้าทายความสามารถ					
16	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำสิ่งต่างๆ ด้วยความรวดเร็วว่องไว					
17	ข้าพเจ้าเป็นคนพูดเร็ว					
18	ข้าพเจ้าเป็นคนเดินว่องไว					
19	ข้าพเจ้าเป็นคนรับประทานอาหารอย่างรีบเร่ง					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามาก ถ้าต้องไปรอซื้อของจากร้านค้าที่มีคนแน่น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u>					
1	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองดักเตือนให้ทำการบ้าน					
2	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนข้าพเจ้าปรึกษาผู้ปกครอง					
3	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือทุกวัน					
4	ข้าพเจ้าทำความเคารพผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียน					
5	ข้าพเจ้ากลับบ้านตรงตามเวลาหลังจากเลิกเรียน					
6	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนข้าพเจ้ามักเก็บนิ่งเฉยไว้					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเมื่อผู้ปกครองบอกให้ข้าพเจ้าทำการบ้าน					
8	ข้าพเจ้าไม่ทำความเคารพผู้ปกครองหลังกลับจากโรงเรียน					
9	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองบอกให้ข้าพเจ้าทำการบ้าน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
10	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองซักถามเรื่อง การเรียน					
11	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองซักถามเรื่อง ผลการสอบ					
12	ข้าพเจ้าชอบเถียงผู้ปกครอง					
13	ข้าพเจ้ากลับบ้านตรงตามเวลาหลังจากเลิก เรียน					
14	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ในการเรียนตามที่ผู้ปกครอง สั่งสอน					
15	ข้าพเจ้าทำงานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วย ความเต็มใจ					
16	ข้าพเจ้ารายงานเกี่ยวกับการเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบอยู่เสมอ					
17	ข้าพเจ้าเล่าเกี่ยวกับเรื่องเพื่อนของข้าพเจ้าให้ ผู้ปกครองรับรู้เสมอ					
18	เมื่อกลับบ้านข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อกับที่ต้องอยู่ร่วมกับ ผู้ปกครอง					
19	ข้าพเจ้าไม่ปรึกษาผู้ปกครองเมื่อมีปัญหา เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว					
	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u>					
1	ผู้ปกครองคอยตักเตือนข้าพเจ้าให้ทำการบ้าน					
2	ผู้ปกครองไม่สนใจเวลากลับบ้านของข้าพเจ้า					
3	ผู้ปกครองไม่สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของ ข้าพเจ้า					
4	ผู้ปกครองคอยพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนและ แนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ข้าพเจ้า					
5	ผู้ปกครองไม่สนใจการมีอุปกรณ์การเรียนของ ข้าพเจ้า					
6	เมื่อใกล้สอบผู้ปกครองคอยดูแลให้ข้าพเจ้าอ่าน หนังสือ					
7	ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าทำ คะแนนสอบได้ไม่ดี					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
8	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่สนใจจะเรียน					
9	ผู้ปกครองแสดงให้ข้าพเจ้ารู้ว่าท่านรักฉันมาก					
10	ผู้ปกครองแสดงให้ข้าพเจ้ารู้ว่าท่านภูมิใจในตัวฉันมาก					
11	ผู้ปกครองให้รางวัลเมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบได้ดี					
12	ทุกวันหยุดผู้ปกครองพาข้าพเจ้าไปพักผ่อน					
13	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปเรียนพิเศษ					
14	ผู้ปกครองให้คำปรึกษา แนะนำและให้ความช่วยเหลือเรื่องส่วนตัว เมื่อข้าพเจ้าแก้ปัญหาเองไม่ได้					
15	ผู้ปกครองดูแลข้าพเจ้าอย่างใกล้ชิด เมื่อเจ็บป่วย					
16	ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนของข้าพเจ้า					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสภาพชุมชน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้า					
2	ข้าพเจ้าไปเล่นในสวนสาธารณะที่อยู่ใกล้บ้าน					
3	วัดอยู่ใกล้บ้านของข้าพเจ้า					
4	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้สนามกีฬา					
5	มีสถานบันเทิงอยู่ใกล้บ้านของข้าพเจ้า					
6	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ในชุมชนแออัด					
7	ในละแวกบ้านของข้าพเจ้ามีสถานที่ค้าประเวณี					
8	สภาพแวดล้อมใกล้บ้านของข้าพเจ้ามี ร้านค้าราโอเกะหลายร้าน					
9	โรงเรียนอยู่ใกล้บ้านของข้าพเจ้า					
10	ใกล้บ้านของข้าพเจ้ามีร้านอินเทอร์เน็ต					
11	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้กับโรงภาพยนตร์					
12	สถานที่ตั้งห้องสมุดอยู่ในละแวกบ้านของ ข้าพเจ้า					
13	บ้านของข้าพเจ้าอยู่ใกล้กับโรงแรม					
14	ข้าพเจ้าไปซื้อของในตลาดที่อยู่ใกล้บ้าน					
15	ใกล้บ้านของข้าพเจ้ามีธนาคารตั้งอยู่					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าชอบดูภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ทางโทรทัศน์					
2	ข้าพเจ้าหาข้อมูลเรื่องเพศเพื่อทำรายงานส่งอาจารย์จากสื่ออินเทอร์เน็ต					
3	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือการ์ตูนที่มีเนื้อหารูปภาพเกี่ยวกับการร่วมเพศ					
4	ข้าพเจ้าอ่านนิตยสารที่มีรูปภาพเกี่ยวกับการร่วมเพศ					
5	ข้าพเจ้าดูภาพโป๊ เปลือยจากสื่ออินเทอร์เน็ต					
6	ข้าพเจ้าดูรายการกีฬาทางโทรทัศน์					
7	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์					
8	ข้าพเจ้าติดต่อหาคู่อภิเษกโดยผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต					
9	ข้าพเจ้าอ่านบทความเกี่ยวกับการศึกษาจากวารสาร					
10	ข้าพเจ้าแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องการร่วมเพศผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต					
11	ข้าพเจ้าฟังข่าวสารเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์จากวิทยุ					
12	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือนิตยสารเกี่ยวกับสุขภาพ					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
13	ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับ เพศสัมพันธ์					
14	ข้าพเจ้าทราบถึงวิธีการทำอาหารจากวารสาร					
15	ข้าพเจ้าฟังข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดร้อง เพลงจากวิทยุ					
16	ข้าพเจ้าชอบชมเรื่องเพศสัมพันธ์จากโทรทัศน์					
17	ข้าพเจ้ารับรู้ถึงบริการต่างๆ เกี่ยวกับ เพศสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์					
18	ข้าพเจ้าอ่านข่าวเทคโนโลยีใหม่ๆ ทาง หนังสือพิมพ์					
19	ข้าพเจ้าชอบดูรูปภาพที่เกี่ยวกับทางเพศจาก หนังสือพิมพ์					
20	ข้าพเจ้ารับรู้ถึงการดูแลสุขภาพทางโทรทัศน์					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	เพื่อนในห้องต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
2	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้					
3	ข้าพเจ้าเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ดี					
4	เพื่อนไม่เข้าใจข้าพเจ้า					
5	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว					
6	ข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิท					
7	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนได้					
8	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาการเรียนกับเพื่อนได้					
9	ข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน					
10	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทหลายคน					
11	เพื่อนในห้องเรียนช่วยอธิบายการบ้านเมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้					
12	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี					
13	ข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาเรื่องการเงินกับเพื่อนได้					
14	ข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเพื่อนในด้านการเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
15	ข้าพเจ้าไม่ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาการเรียน					
16	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนได้ทุกเรื่อง					
17	กลุ่มเพื่อนของข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
18	เพื่อนมีความจริงใจต่อข้าพเจ้า					
19	ข้าพเจ้าได้รับการยอมรับจากเพื่อน					
20	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน					
21	ข้าพเจ้าชอบทำการบ้านกับเพื่อน					
22	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่กับเพื่อน					
23	เมื่อมีปัญหาส่วนตัวข้าพเจ้ามักปรึกษากับเพื่อน					
24	ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียว					
25	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนไม่เข้าใจข้าพเจ้า					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้านความคิดของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียน และบางครั้งไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	ด้านความคิด					
1	การมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด หากทั้งคู่คาดหวังแต่งงานกัน					
2	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการแสดงออกถึงความรักที่มีต่อคู่รัก					
3	สังคมไทยน่าจะยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียน					
4	การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้					
5	การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักทำให้ความรักและความสัมพันธ์แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น					
6	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องผิดพลาดในชีวิตของลูกผู้หญิง					
7	การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องผิดศีลธรรม					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้เกิดผลเสีย					
9	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทำให้ เสียการเรียน อาจต้องออกจากโรงเรียนและหมดอนาคต					
10	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นปัญหาหนึ่งในสังคมไทย					
11	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้มีประสบการณ์ทางเพศและได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น					
12	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้รู้ถึงความต้องการของกันละกัน					
13	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการทำลายขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของไทย					
14	ปัจจุบันชายหญิงมีความเสมอภาค จึงสามารถแสดงออกในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้เช่นเดียวกัน					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามันไม่สมควรเรียนรู้เรื่องเพศ โดยการทดลองด้วยตนเอง					
16	ข้าพเจ้าคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการแสดงความซื่อสัตย์ต่อกัน					
17	ข้าพเจ้าคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแสดงว่าเพศหญิงไม่รักนวลสงวนตัว					
18	ข้าพเจ้าคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้มีโอกาสเลือกคู่ครองที่แท้จริง					
19	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแสดงว่าคนทั้งสองรักกันจริง					
20	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้ได้เพื่อนคู่คิดและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					

ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ด้านความรู้สึกของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
 มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
 ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบ้างแต่ไม่มากนัก
 น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความรู้สึก					
1	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องน่าอับอายขายหน้า					
2	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการฟ่อนคลายเป็นอาชญากรรม					
3	การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสเป็นประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น					
4	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง วงศ์ตระกูล					
5	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เพศหญิงมักถูกตำหนิและดูหมิ่นเหยียดหยามจากสังคม					
6	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการปลดปล่อยความต้องการทางเพศ					
7	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสามารถทำได้หากเกิดจากความรักที่แท้จริง					
8	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือว่าเป็นเรื่องเสียหายร้ายแรง					
9	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือว่าเป็นการแสวงหาความสุขร่วมกัน					
10	ข้าพเจ้าชื่นชมเพื่อนที่ตัดสินใจไปอยู่ร่วมห้องเดียวกันกับคู่รักโดยไม่แคร์ต่อเสียงนินทาของเพื่อนรอบข้าง					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณหญิงไม่จำเป็นต้องสนใจเรื่องความบริสุทธิ์แล้ว					
12	ข้าพเจ้ามักไม่พอใจเพื่อนที่มักจะพูดเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างเปิดเผยทั้งๆ ที่พวกเขายังไม่สมรส					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ชอบเพื่อนร่วมงานที่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน					
14	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกด้อยค่าและไม่มีประโยชน์ต่อสังคม					

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนต้องการ

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง

บ่อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน แต่ไม่ทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้างและบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน

นานๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง

น้อยครั้งที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม					
1	เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรักต้องรับผิดชอบด้วยการแต่งงานกันในอนาคต					
2	หญิงและชายที่ดีต้องรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนถึงวัยสมรส					
3	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเรียกได้ว่าเป็นการล่าสอนทางเพศ					
4	การทดลองอยู่ด้วยกันก่อนในวัยเรียนเป็นสิ่งที่เหมาะสมเพราะจะทำให้เรียนรู้พฤติกรรมที่แท้จริงของแต่ละฝ่าย					
5	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้เกิดการตั้งครรภ์ โดยไม่ได้ตั้งใจ					
6	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้ผู้ปกครองโกรธและอับอาย					

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
7	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ เป็นต้น					
8	การมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ดีต้องศึกษาให้รอบคอบ					
9	การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเป็นการป้องกันคนรักไปมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่น					
10	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการทำแท้ง					
11	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรประพฤติ					
12	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการตัดสินใจนำไปสู่การแต่งงาน					
13	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเครื่องช่วยในการปรับตัวทางเพศ					
14	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคน 2 คนแน่นหนึ่กันไปทางเรื่องเพศมากเกินไป มิได้เห็นว่าเป็นคนที่รักกันอย่างแท้จริง					
15	ข้าพเจ้าขอมอบความรักให้แก่คู่รักด้วยการทดลองมีความสัมพันธ์ทางเพศ					

ภาคผนวก ข

คำอำนาจจำแนก

ตาราง 7 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	2.384	11	2.416
2	2.310	12	2.028
3	3.797	13	4.185
4	3.256	14	3.260
5	4.035	15	4.267
6	2.612	16	2.289
7	3.761	17	5.829
8	5.799	18	4.767
9	3.966	19	5.487
10	2.917	20	4.710

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8182

ตาราง 8 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	4.846	19	3.966
2	5.023	20	2.410
3	7.553	21	7.955
4	5.489	22	5.114
5	7.304	23	4.753
6	6.266	24	3.689
7	3.807	25	6.410
8	3.619	26	5.932
9	4.320	27	4.489
10	5.074	28	5.292
11	2.887	29	7.150
12	3.592	30	7.990
13	7.264	31	4.756
14	6.894	32	6.114
15	7.765	33	3.859
16	3.679	34	5.661
17	4.410	35	5.562
18	4.648		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8939

ตาราง 9 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสภาพชุมชน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	7.559
2	2.066
3	4.121
4	3.984
5	7.870
6	4.284
7	6.914
8	7.229
9	6.613
10	4.098
11	6.431
12	4.234
13	5.480
14	2.885
15	3.034

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8562

ตาราง 10 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามอิทธิพลจากสื่อเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	1.964	11	4.857
2	2.284	12	2.801
3	3.715	13	5.856
4	2.792	14	4.346
5	4.647	15	3.285
6	5.372	16	3.880
7	4.657	17	3.970
8	2.966	18	2.530
9	3.351	19	2.673
10	4.168	20	2.807

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9307

ตาราง 11 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	2.654	14	7.176
2	3.311	15	3.497
3	4.157	16	4.682
4	3.30	17	3.365
5	1.984	18	5.121
6	3.884	19	5.612
7	4.779	20	7.233
8	3.186	21	4.366
9	4.563	22	2.772
10	4.571	23	5.400
11	3.989	24	2.843
12	8.574	25	5.690
13	3.399		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8754

ตาราง 12 แสดงว่าค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t)
1	3.592	26	3.349
2	3.446	27	3.036
3	2.198	28	3.169
4	3.067	29	3.934
5	4.643	30	2.900
6	4.073	31	2.182
7	4.698	32	4.634
8	6.245	33	4.417
9	6.479	34	4.783
10	5.175	35	2.051
11	7.430	36	2.804
12	4.272	37	2.982
13	3.475	38	2.108
14	4.538	39	3.958
15	5.393	40	3.668
16	3.354	41	4.554
17	4.253	42	3.145
18	5.345	43	3.367
19	5.207	44	3.286
20	4.073	45	3.928
21	4.294	46	2.119
22	4.383	47	2.419
23	3.824	48	2.207
24	2.539	49	3.204
25	4.607		

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9701

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นางสาว เปรมฤทัย ชนนไทย
วันเดือนปีเกิด	8 มกราคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	184 ถนนนิवासวิถี ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2538	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีนุกูล
พ.ศ.2541	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีนุกูล
พ.ศ.2545	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ศิลปศาสตรบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
พ.ศ.2548	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ